

Univerzita Pardubice

**Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomických věd**

Dárcovství v podmínkách ČR

Bc. Petra Luxová

**Diplomová práce
2016**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra Luxová**
Osobní číslo: **E14505**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Dárcovství v podmínkách ČR**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je analýza dárcovství v České republice za vybraný počet zdaňovacích období. Analýze budou podrobeny jak fyzické, tak právnické osoby. Jde o analýzu trendů ochoty darovat prostředky, resp. se chovat filantropicky a podpořit tak nestátní neziskové organizace. Student se zaměří na problematiku financování neziskových organizací a to zejména na oblast získávání finančních prostředků z individuálních a korporátních darů. Provede analýzu vývoje uplatněných darů coby položek snižujících základ daně, resp. odčitatelných položek a vyhodnotí citlivost filantropického chování na ekonomickou situaci.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BOUKAL, P. Fundraising pro neziskové organizace. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 260 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

DOBROZEMSKÝ, V., STEJSKAL., J. Nevýdělečné organizace v teorii. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 398 stran. ISBN 978-80-7478-799-7.

HAMERNÍKOVÁ, B. Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru. Praha: Eurolex Bohemia, 2000, 213 s. ISBN 80-902752-3-0.

HLADKÁ, M., ŠINKYŘÍKOVÁ, T. Dárcovství v očích veřejnosti. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, 2009, 20 s. ISBN 978-80-904150-4-1.

REKTOŘÍK, J. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2001, 177 s. ISBN 8086119416.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **29. září 2015**

Termín odevzdání diplomové práce: **29. dubna 2016**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 20. 4. 2016

Bc. Petra Luxová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce panu doc. Ing. Janu Stejskalovi, Ph.D., za odbornou pomoc, cenné rady, připomínky, které mi velmi pomohly, ale také za jeho čas, který této práci věnoval.

Mé poděkování patří i rodině a mým blízkým za podporu a zázemí v průběhu celého studia.

ANOTACE

Tato práce je zaměřena na analýzu dárcovství v podmínkách České republiky v letech 2010 - 2014. Věnuje se nestátním neziskovým organizacím a způsobu jejich financování z různých dostupných zdrojů. Podrobněji pak získávání prostředků z individuálních a korporátních darů. Analyzuje filantropické chování fyzických i právnických osob za vybrané zdaňovací období a faktory ovlivňující výši uplatněných daňových odpočtů.

KLÍČOVÁ SLOVA

dárcovství, daňové odpočty, filantropie, nestátní neziskové organizace, regresní analýza

TITLE

Donation in conditions of the Czech Republic

ANNOTATION

This work is focused on the analysis of philanthropy in the Czech Republic in the years 2010 – 2014. It deals with nongovernmental nonprofit organizations and the manner of their funding from various source. More details are raising funds from individual and corporate donations. Analyzes the philanthropic behavior of individuals and legal entities for the selected reporting period and factors affecting the applied tax deductions.

KEYWORDS

donation, tax deductions, philanthropy, nongovernmental nonprofit organizations, regression analysis

OBSAH

ÚVOD	10
1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČESKÉ REPUBLICE	11
1.1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	11
1.2 FUNKCE A CHARAKTERISTIKY NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	13
1.3 POJETÍ NNO	13
1.4 VEŘEJNÁ A VZÁJEMNÁ PROSPĚŠNOST	15
1.4.1 <i>Veřejná prospěšnost</i>	15
1.4.2 <i>Vzájemná prospěšnost</i>	16
1.5 TYPY NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	17
1.5.1 <i>Spolky</i>	18
1.5.2 <i>Nadace a nadační fondy</i>	19
1.5.3 <i>Obecně prospěšné společnosti</i>	22
1.5.4 <i>Ústavy</i>	22
1.5.5 <i>Ostatní vybrané typy nestátních neziskových organizací</i>	23
1.6 ČETNOST NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	25
2 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	27
2.1 PRINCIPY FINANCOVÁNÍ	27
2.1.1 <i>Vícezdrojovost</i>	28
2.1.2 <i>Samofinancování a fundraising</i>	28
2.1.3 <i>Neziskovost</i>	29
2.1.4 <i>Osvobození od daní</i>	29
2.2 FINANCOVÁNÍ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ	30
2.2.1 <i>Dotace ze státního rozpočtu</i>	30
2.2.2 <i>Dotace od územních samospráv</i>	32
2.2.3 <i>Příspěvky ze zdrojů Evropské unie</i>	33
2.2.4 <i>Další zdroje</i>	33
2.3 FINANCOVÁNÍ Z VLASTNÍCH ZDROJŮ.....	33
2.3.1 <i>Členské příspěvky</i>	34
2.3.2 <i>Vedlejší hospodářská činnost</i>	34
2.3.3 <i>Loterie a tomboly</i>	35
2.1 FINANCOVÁNÍ Z CIZÍCH ZDROJŮ	35
2.2 FINANCOVÁNÍ ZE SOUKROMÝCH ZDROJŮ	35
2.2.1 <i>Příspěvky nadací a nadačních fondů</i>	35
2.2.2 <i>Sponzoring</i>	36
2.2.3 <i>Dobrovolnictví</i>	36
2.2.4 <i>Veřejné sbírky</i>	37
2.2.5 <i>Dárcovství</i>	38
2.2.6 <i>Individuální dárcovství</i>	38
2.2.7 <i>Firemní dárcovství</i>	43
2.2.8 <i>Dědictví</i>	48
3 ANALÝZA DÁRCOVSTVÍ V ČR.....	49
3.1 MOŽNOSTI ODPOČTU	49
3.2 VÝSLEDKY ANALÝZ	51
3.2.1 <i>Regresní analýza</i>	51
3.2.2 <i>Korelační analýza</i>	52
3.3 ANALÝZA INFORMACÍ O DARECH OD FYZICKÝCH OSOB	52
3.3.1 <i>Počty dárců</i>	53
3.3.2 <i>Výše darů od FO</i>	56
3.3.3 <i>Vztah odpočtu a HDP</i>	57
3.3.4 <i>Vztah odpočtu a základu daně</i>	60
3.3.1 <i>Vliv počtu domácností a neziskových organizací na odpočet</i>	61
3.4 ANALÝZA INFORMACÍ O DARECH OD PRÁVNICKÝCH OSOB	62
3.4.1 <i>Počty dárců</i>	63
3.4.2 <i>Výše darů od PO</i>	65

3.4.3	<i>Vztah odpočtu a HDP</i>	68
3.4.4	<i>Vztah odpočtu a základu daně</i>	70
3.4.5	<i>Závislost výše odpočtu na obratu</i>	71
3.4.6	<i>Závislost výše odpočtu na počtu zaměstnanců</i>	73
3.4.1	<i>Vliv počtu ekonomických subjektů a nestátních neziskových organizací na odpočet</i>	75
3.5	POROVNÁNÍ DÁRCOVSTVÍ FO A PO.....	75
3.6	SOUHRNNÉ VÝSLEDKY ANALÝZ	77
4	ZÁVĚR	79
	POUŽITÁ LITERATURA	81
	SEZNAM PŘÍLOH	86

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Počty neziskových organizací 2011 - 2015	25
Tabulka 2: Srovnání NNO v rámci krajů	26
Tabulka 3: Počty FO uplatňujících odpočet v letech 2000 - 2014.....	54
Tabulka 4: Korelační koeficient k HDP a odpočtu FO.....	58
Tabulka 5: Regrese pro počty NNO a velikost kraje	62
Tabulka 6: Počty PO uplatňujících odpočet v letech 2000 - 2014.....	64
Tabulka 7: Regrese pro počty NNO a kraje dle ekonomických subjektů.....	75
Tabulka 8: Dary v daňových příznacích.....	76
Tabulka 9: Souhrn FO a PO.....	76
Tabulka 10: Tempo růstu odpočtu	77

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj objemu dotací pro NNO ze státního rozpočtu (v tis. Kč).....	31
Graf 2: Vývoj objemu dotací pro NNO z rozpočtů krajů (v tis. Kč)	32
Graf 3: Objem dotací poskytnutých z obecních rozpočtů dle krajů v letech 2013 a 2014	32
Graf 4: Nadace a nadační fondy podle zřizovatele	36
Graf 5: Členění motivací individuálních dárců.....	39
Graf 6: Forma individuálního nepeněžního daru	40
Graf 7: Oblasti podpory dle objemu darů	41
Graf 8: Oblasti podpory dle počtu darů	42
Graf 9: Oblast působnosti 50 největších firemních nadací a nadačních fondů v ČR	46
Graf 10: Srovnání FO, které uplatnily, resp. neuplatnily odpočet.....	54
Graf 11: Vývoj FO, které uplatnily odpočet a absolutní výše darů	55
Graf 12: Průměrná výše hodnoty daru od FO.....	56
Graf 13: Průměrná výše daru územních pracovišť FÚ	57
Graf 14: Regrese odpočtu FO a HDP krajů	58
Graf 15: Vývoj odpočtu FO a HDP ČR.....	59
Graf 16: Tempo růstu odpočtu FO a HDP	60
Graf 17: Závislost uplatněného odpočtu FO na základu daně	61
Graf 18: Srovnání PO, které uplatnily, resp. neuplatnily odpočet.....	63
Graf 19: Vývoj PO, které uplatňují odpočet a absolutní výše darů	65
Graf 20: Průměrná výše hodnoty daru od PO.....	66
Graf 21: Průměrné dary dle územních pracovišť FÚ I.	67
Graf 22: Průměrné dary dle územních pracovišť FÚ II.	67
Graf 23: Regrese odpočtu FO a HDP krajů	68
Graf 24: Vývoj HDP ČR a uplatněného odpočtů	69
Graf 25: Tempo růstu odpočtu PO a HDP	70
Graf 26: Závislost uplatněného odpočtu PO na základu daně	71
Graf 27: Histogram - obrat PO, které vykázaly odpočet	72
Graf 28: Histogram - obrat PO, které nevykázaly odpočet.....	72
Graf 29: Histogram - přepočtený počet zaměstnanců PO, které vykázaly odpočet	74
Graf 30: Histogram - přepočtený počet zaměstnanců PO, které nevykázaly odpočet.....	74

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
FO	Fyzická osoba
NO	Nezisková organizace
NNO	Nestátní nezisková organizace
PO	Právnícká osoba
OPS	Obecně prospěšná společnost
OZ	Občanský zákoník
EU	Evropská unie
SR	Státní rozpočet
RVNNO	Rada vlády pro neziskové organizace
DMS	Donors Message Service
GFŘ	Generální finanční ředitelství
DS	Daňový subjekt
DAP	Daňové přiznání
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
FÚ	Finanční úřad
SFÚ	Specializovaný finanční úřad

ÚVOD

Neziskové organizace hrají v každé rozvinuté společnosti důležitou roli. Nejenom, že se v nich mohou sdružovat osoby s podobnými zájmy, ideály či myšlenkami, ale mnohdy jsou vytvářeny i s cílem dosažení určitého prospěchu osobního či veřejného. Oblast působení těchto organizací je dosti široká. Spadají sem všechny neziskové organizace od spolků s několika členy, přes velké spolky fungující na celorepublikové úrovni, až po velké neziskové organizace jako jsou církve, nadace, školy, nemocnice, obce, atd. I přesto, že některé jsou zřízeny státem a jiné jsou nestátní, všechny spojuje to, že nejsou založeny za účelem zisku.

Jejich fungování na neziskovém principu však neznamená, že ke své existenci nepotřebují finanční prostředky. Ty k pokrytí nákladů své činnosti potřebuje každý. Možností, jak je konkrétně nestátní neziskové organizace mohou získat, je více, a právě jednomu z principů financování se bude podrobněji věnovat tato diplomová práce.

Cílem práce je analýza dárcovství v České republice za vybraný počet zdaňovacích období. Analýze budou podrobeny jak fyzické, tak právnické osoby. Jde o analýzu trendů ochoty darovat prostředky, respektive se chovat filantropicky a podpořit tak nestátní neziskové organizace.

Důraz bude kladen především na problematiku financování neziskových organizací, a to zejména oblast získávání finančních prostředků z individuálních a korporátních darů. Bude provedena analýza vývoje uplatněných darů, coby položek snižujících základ daně, respektive odčitatelných položek a vyhodnotí se citlivost filantropického chování na ekonomické situaci.

Diplomová práce se člení na 3 části. V první části jsou definovány neziskové organizace, včetně toho, jakou zaujímají funkci ve státě a proč je jejich existence důležitá. Dále následuje zaměření na nestátní neziskové organizace, jejich rozdělení, stručná definice a rozdílnost mezi jednotlivými typy. Část druhá se věnuje principům a způsobům financování neziskových organizací. Získávání prostředků pro jejich činnost pomocí různých zdrojů, se zaměřením na dárcovství. V poslední kapitole jsou analyzována data od Generálního finančního ředitelství, která informují o fyzických a právnických osobách, které mezi lety 2010-2014 uplatnily ve svých daňových přiznáních k dani z příjmu nezdanitelnou část základu daně a odčitatelnou položku. V závěru této kapitoly je uveden souhrnný přehled všech výsledků z analýz.

1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČESKÉ REPUBLICE

Národní hospodářství je členěno na čtyři hlavní sektory. Konkrétně to jsou sektor neziskový veřejný sektor, ziskový soukromý sektor, neziskový sektor domácností a neziskový soukromý sektor. Posledním zmíněným se zabývá tato diplomová práce. Podle různých literárních zdrojů je daný sektor označován také jako sektor nevládních neziskových organizací, třetí, nezávislý, dobrovolný či občanský sektor. Je pro něho charakteristické, že organizace zde fungují na základě principu soukromého práva, mají institucionalizovanou formu a nejsou založeny za účelem dosahování zisku, fungují tedy na neziskovém principu (Beličková, 2007). Tento neziskový soukromý sektor se charakterizuje jako oblast, ve které působí organizace v prostoru mezi státem (vládou) a trhem (podnikateli). Slouží veřejnému cíli a má dobrovolnický, veřejně-prospěšný charakter. Jeho působení není vázané na rozhodnutí státního orgánu.

Neziskové organizace se nacházejí i v sektoru veřejném neziskovém, to blíže rozděluje a definuje Rada vlády pro nestátní neziskové organizace následovně:

- vládní NO, lze je označit také jako organizace státní či veřejné. Jejich posláním je podílení se na výkonu veřejné správy. Z pohledu právní formy se jedná o příspěvkové organizace a organizační složky státu, krajů či obcí,
- nestátní NO, též nazývané nevládní, občanské či soukromé, a právě této oblasti neziskových organizací se diplomová práce věnuje (Hyánek, Škarabelová, Řežuchová, 2003).

1.1 Teoretická východiska

Existence neziskových organizací ve společnosti staví na určitých základech, kdy jedním z nejdůležitějších v demokratickém státě je právo svobody sdružování. To je zakotveno v Listině základních práv a svobod. Dále o tomto právu pojednával zákon č. 89/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, dnes je tento zákon zahrnut v občanském zákoníku č. 89/2012 Sb.

Díky tomuto právu se mohou lidé na daném území organizovat do společnosti (organizace), přes kterou poté vyjadřují své zájmy. To napomáhá nejen v rozvoji jejich osobnosti, kultivaci lidského potenciálu, ale také k vytváření společnosti. Přinášejí nové inovace, motivují ostatní občany, a v neposlední řadě mohou upozorňovat na některé nedostatky ve výkonu veřejné správy.

Opodstatnění důležitosti svobody sdružování lze dle Rejzla (2001) shrnout do šesti bodů. Svoboda sdružování může být:

1. vyrovnávacím závažím principu demokracie. Jedná se o to, že se NO mohou stát vyrovnávacím mechanismem státní moci proti jejímu zneužívání;
2. formou účasti na moci. NO slouží jako zprostředkovatelé mezi vůlí občanů a státní správou;
3. podporou většiny ostatních svobod. Pro výkon některých občanských svobod je důležitá svoboda sdružování. (Například u občanské svobody tisku se lidé sdružují za účelem vydávání časopisu.);
4. faktorem společenských novot. NO rychleji reagují na aktuální situaci ve státě, přináší určité inovace, na které musí stát postupně reagovat;
5. faktorem výchovy občanů. NO přispívají ke vzdělávání, motivují občany a přinášejí kultivaci lidského kapitálu;
6. prostředkem obrany a podpory.

Zároveň existují i určité bariéry sdružování. Ty působí jako brzdicí faktory, právě proti rozvoji této svobody, jak lze vidět v následujících případech:

- Nezisková organizace tvoří konkurenci státní moci. Týká se to především NO, jako jsou církve a náboženské společnosti, politické strany, komory, odbory a další, které jsou částečně závislé na moci a někdy si mohou přivlastňovat úlohy, které ve společnosti náleží jiným institucím.
- Vznikem NO by byla narušena demokratická svoboda. Při zakládání organizací musí být stanovena meze mezi demokratickými a nedemokratickými cíli. Uvolněním svobody by mohlo dojít například k propagování směrů, jako jsou fašismus, komunismus, některé náboženské společnosti, atd.
- Panuje obava státní moci z růstu nezicizitelného majetku soukromých neziskových organizací. Majetek neziskových organizací by měl za všech okolností sloužit k účelu, pro který byla organizace založena.
- Hrozí riziko zkonstatnění organizace. Jde o vnitřní faktor, který omezuje efektivní činnost organizace, je jím tendování k monopolizaci činnosti, centralizace moci v jedné ruce, nebo sdružení jako maska pro činnost státní organizace.

- Zájmy jednotlivců převažují nad obecnými. Postupem času se mohou některé obecné zájmy vytratit a zůstane pouze nezisková organizace jako krycí subjekt pro partikulární zájmy jednotlivců. Organizace, která nenaplnuje své poslání, tak ztrácí význam.

1.2 Funkce a charakteristiky nestátních neziskových organizací

Když lidé zakládají neziskovou organizaci nebo se pouze přidávají jako noví členové, dělají to většinou ze své vlastní vůle. Chtějí se zapojit do života společnosti, mít určitý aktivní podíl na fungování organizace, přinášet uspokojení nejen svých potřeb, ale pomoci i ostatním. Všechny důvody z této oblasti lze označit jako **funkci sociální**.

Funkce politická přináší společnosti možnost rozvoje demokracie. Je další ze třech hlavních funkcí NNO, a projevuje se tím, že lidé v neziskových organizacích mají možnost ovlivňovat nejen okolí organizace, ale i veřejnou politiku či veřejné mínění. Oproti tomu v rámci této funkce vznikají i organizace zabývající se ochranou základních práv občanů, jež mohou být ve společnosti porušovány.

Neziskové organizace sehrávají důležitou roli v hospodářském růstu dané země, což je součástí **funkce ekonomické**, a to tím, že jejich činnost směřuje do různých odvětví jako například: výzkumu, zdravotnictví, sportu, sociálních služeb, rekreačních služeb, umění, ale i zájmových oblastí. Přispívají tak k rozvoji vzdělávání a lidského kapitálu, který je důležitý pro růst společnosti (Tetřevová, 2008).

Mimo to jsou NO důležitými subjekty z hospodářského hlediska. Mohou stimulovat zaměstnanost, vytvářet více kvalifikované pracovní síly, napomoci k zavádění nových technologií, být politickou podporou, atd. Těmito výše zmíněnými činnostmi mohou ovlivňovat hospodářský vývoj dané ekonomiky (USDA Natural Resources Conservation Service).

1.3 Pojetí NNO

Jak již bylo uvedeno výše, neziskové organizace vycházejí z určitých východisek a funkcí. Pokud mají být přesně definovány, je nutno využít definic několika autorů, jelikož pokud je řešeno české pojetí, tak v českých právních předpisech není pojem nezisková organizace přesně vymezen. Uvádí se zde například: „*nezisková organizace je taková organizace, která vznikla za účelem vykonávání veřejně prospěšné činnosti a ne za účelem dosahování zisku*“ (Stejskal, 2014, str. 11). Ze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů vychází najevo, že za neziskové organizace (v tomto případě veřejně prospěšné poplatníky) lze považovat subjekty, které v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo

rozhodnutím orgánu veřejné moci vykonávají jako svou hlavní činnost, činnost, která není podnikáním.

Wolf (1984) uvádí, že nezisková organizace je taková, která je právně založeným nevládním subjektem. Založena je dle legislativy jako charitativní nebo nezisková korporace, která má sloužit k veřejnému účelu a je osvobozena od daně. Zároveň musí splňovat následující čtyři charakteristiky:

1. poskytnuté dary budou daňově uznatelné;
2. role a poslání nesmí mít žádný osobní či finanční záměr;
3. musí být garantováno osvobození od daně;
4. musí sloužit veřejnosti.

Poslední často citovanou je definice Salomonova (1996), podle které musí organizace splňovat následující kritéria, aby je bylo možno zařadit do neziskového sektoru:

- Neziskovost (nonprofit) – vyjadřuje nejzákladnější funkci organizace, a to využití potencionálních zisků pouze na vlastní činnost, nikoliv vytváření zisku pro vlastníky či ředitele.
- Dobrovolnost (voluntary) – zdůrazňuje důležitou roli, kterou dobrovolnictví hraje při fungování neziskových organizací. Projevovat se může buď prací pro organizaci, nebo formou darů či účasti na řízení organizace. Anheier (2014) dobrovolnictví definuje jako darování času pro širokou škálu obecně a veřejně prospěšných účelů, jako je pomoc potřebným, distribuce potravin, pomoc nemocným či péče o životní prostředí. Obecně lze dobrovolnictví dle Stejskala (2014) označit jako činnost, kterou osoba (dobrovolník) nevykonává za odměnu, ale pouze ze své vůle.
- Samostatnost, nezávislost (independent) – charakterizuje nezávislé zapojení občanů do společenského a politického života. Nesmí se však opomenout fakt, že spolupráce NNO s vládou může být produktivní a nezávislost by tedy neměla být stoprocentní.
- Osvobozenost od daně (tax-exempt)
- Formálnost, institucionalizovanost – Organizace by měly mít organizační strukturu, bez ohledu na jejich formální nebo právní registraci.
- Dobročinnost (charity) – Při odkazování na neziskové organizace je často využíván pojem dobročinná organizace, jelikož více identifikuje a určuje směr působení

organizace. Toto označení organizace lze vysvětlit i v jiném kontextu. Neziskové organizace jsou často podporovány soukromými dary od FO či PO. Osoby, které dary poskytují, se tedy chovají dobročinně.

Úzce s posledním jmenovaným termínem „dobročinností“ souvisí pojem filantropie. Ta byla dříve využívána jako označení pro charitu, především v náboženské oblasti. Dnes je chápána jako souhrn činností a chování, který vede k podpoře druhých osob, jednotlivců, skupin či organizací. Při doslovném překladu znamená filantropie lásku k člověku, lidumilnost.

1.4 Veřejná a vzájemná prospěšnost

Stejskal, Kuvíková a Mařátková (2012) uvádějí jako další rys neziskových organizací veřejnou prospěšnost. Veřejně prospěšné organizace přispívají k veřejnému blahu, usilují o dobro lidí, určitých skupin či společnosti jako celku. Některé organizace jsou pouze vzájemně prospěšné, což je v praxi mnohdy těžce rozpoznatelné. Příkladem mohou být spolky, které vznikají k naplnění zájmu pouze určitého okruhu osob.

1.4.1 Veřejná prospěšnost

Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., obsahuje definici veřejné prospěšnosti. Uvádí se v něm, že „veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu“.

Veřejně prospěšná právnická osoba má právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti do veřejného rejstříku za splnění podmínek stanovených jiným právním předpisem. K tomuto statusu bude přihlíženo při poskytování veřejné podpory z veřejných rozpočtů.

Na základě zákonného vymezení jsou stanoveny následující znaky statusu veřejné prospěšnosti (Seemanová, 2011):

- poskytování veřejných služeb či výkon veřejné prospěšné služby, které sledují dosažení obecného blaha
- transparentnost PO
- zápis statusu veřejné prospěšnosti do veřejného rejstříku.

Z těchto znaků vyplývá několik nedostatků, které se s definicí pojí (Dobrozemský, Stejskal, 2015):

1. Terminologie – pojem „veřejná prospěšnost“ nelze podle zákona jednoznačně definovat, neboť se jeho charakteristika neustále vyvíjí a je tedy velmi subjektivní. Co veřejně prospěšné je či není, je kategorizováno státní mocí, což je nežádoucí pro celkové chápání veřejné prospěšnosti.
2. Transparentnost NNO – původním záměrem zákoníku bylo řešit transparentnost všech NNO. Tímto vymezením se dotýká výhradně jen těch subjektů, kterým bude status veřejné prospěšnosti přiznán.
3. Přístup k prostředkům z veřejných zdrojů – občanskému zákoníku nepřísluší selekce subjektů, které žádají o prostředky z veřejných rozpočtů.
4. Přidělování statusu – vykonáváno je odbornou komisí. Tento akreditační proces bude znamenat pro společnost zátěž, která není nijak zdůvodněna a nepřinese žádný přínos.

Obecně je pojem veřejné prospěšnosti využíván ve dvou různých významech. Prvním je spojení veřejné prospěšnosti se službami poskytovanými ve veřejném zájmu (pro všechny občany). Druhý význam spočívá ve spojení s dalšími instituty, např. veřejně prospěšná zařízení, veřejně prospěšné práce, apod.

Složitost vymezení pojmu dokládá i skutečnost, že veřejná prospěšnost nebyla definována ani mezinárodními organizacemi. Je tedy doporučeno, aby byly pojmy nebo vlastnosti organizace posuzovány podle konkrétních okolností (Stejskal, 2011).

1.4.2 Vzájemná prospěšnost

Ne všechny aktivity a organizace je možno označit za veřejně prospěšné. Z názvu veřejně prospěšné vyplývá, že slouží všem občanům. Existují nicméně i aktivity různých skupin, které neslouží všem, ale pouze určitému okruhu osob. Nejčastěji se jedná o aktivity vykonávané organizacemi pouze pro své členy a označují se jako vzájemně prospěšné.

Zařazení organizace do tohoto typu prospěšnosti se pohybuje na tenkém ledě, jelikož stačí jedna akce uspořádaná pro širokou veřejnost a organizace se již může stát veřejně prospěšnou (Stejskal, 2011).

Přidělení statutu organizaci je velmi důležité z pohledu výhod (dotační prostředky z veřejných rozpočtů, uplatňování daňových slev a výhod), které jsou ukotveny v právních předpisech. Ovšem i s čerpáním výhod jsou spojeny nevýhody, a to v oblasti častější kontroly v čerpání a využívání veřejných prostředků, a také ve výkonu aktivit organizace (Stejskal, Kuvíková, Maťátková, 2012).

1.5 Typy nestátních neziskových organizací

NNO jsou právnickými osobami. PO se od fyzických osob se liší tím, že jsou pouhou právní fikcí. Mohou vznikat, měnit se nebo zanikat pouze na základě zákona. Existují tak PO, které přímo zřizuje stát, anebo ty, jejichž založení umožňuje zákon.

Právnické osoby lze dělit dle toho, zda při jejich založení převládá osobní či věcná složka. Osobní složku představují lidé, věcnou pak majetek. Kombinací těchto složek dochází ke vzniku třetí varianty, jež obsahuje určité prvky osobní i věcné složky.

Lze tak rozlišit následující druhy PO:

- **Korporace** - je sdružením více osob. V určitých případech zákon připouští vznik korporace založené pouze jedním členem. Ze ziskového sektoru se sem řadí obchodní společnosti, z neziskového pak spolky.
- **Fundace** – je sdružením majetku. Znamená to, že je tvoří majetek, který byl vyčleněn k určitému účelu a za tímto účelem se NNO zřizuje. Do této skupiny spadají nadace a nadační fondy.
- **Ústavy** – tvoří je kombinace jak majetkové, tak lidské složky za účelem provozování činnosti společensky nebo hospodářsky užitečné. Patří sem ústavy a obecně prospěšné společnosti. Od účinnosti nového občanského zákoníku, však nemohou nové o. p. s. vznikat (Vít, 2015).

Výše uvedené dělení právnických osob upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který nabyt účinnosti k 1. 1. 2014. Před rokem 2014 obsahoval výčet NNO zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, přičemž každý druh NNO byl dále zřizován a usměrňován vlastním zákonem, vyhláškou či nařízením vlády. V důsledku změn některé právní formy neziskových organizací zanikly, jiné byly přejmenovány. Jednotlivým změnám se práce blíže věnuje u konkrétních typů organizací.

Některé NNO však zůstávají nadále upraveny ve speciálních zákonech, jako například zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech; zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích či zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. V novém občanském zákoníku lze nalézt obecnou úpravu spolků, fundací a ústavů (Díl 3 Právnické osoby, § 210 – 418).

1.5.1 Spolky

Od 1. 1. 2014 nahrazují spolky do té doby existující občanská sdružení. Spolek je dle § 214 OZ vymezen jako samosprávný dobrovolný svazek, který vznikne sdružením alespoň 3 fyzických nebo právnických osob, a je založen k naplňování společného zájmu svých členů.

V případě existence více spolků se společným zájmem, občanský zákoník umožňuje vytvoření spolku nového, nazvaného svaz.

Spolek je založen tak, že se zakládající členové shodnou na obsahu stanov (základním dokumentu), podepíší je a podají návrh na zápis spolku do spolkového rejstříku. Co se týče obsahu stanov, povinné údaje jim ustanovuje § 218 OZ takto:

- název a sídlo spolku,
- účel spolku,
- práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat,
- určení statutárního orgánu.

Je patrné, že povinných náležitostí není mnoho. Spolky totiž mají při svém vzniku, jako jedna z mála organizací, určitou míru svobody. Mohou si ve stanovách upravit, jaká bude jejich organizační struktura, zda založí pobočný spolek (organizační jednotka spolku), jaká je přesná působnost daného spolku a zda budou vykonávat i vedlejší činnost. Činnost hlavní je vyjádřena již v „účelu spolku“, nesmí jí však být podnikání ani jiná výdělečná činnost. Pokud chce tedy spolek vykonávat i jinou činnost, než je jeho poslání, musí to být uvedeno ve stanovách (Vít, 2015).

Jedním ze základních znaků spolku je jeho členský základ. Členem spolku se může stát jak fyzická, tak právnická osoba. Podmínky, za kterých může osoba vstoupit či vystoupit ze spolku, však zákon blíže neupravuje. Jedná se o fakultativní údaj, takže záleží na každém spolku, jak si tyto podmínky ve stanovách nastaví. Obecně každá osoba vstupující do spolku vyjadřuje souhlas s posláním a stanovami spolku.

Obecně lze rozdělit práva členů spolku do tří základních kategorií:

1. Spolurozhodování – právo, které umožňuje podílet se na činnosti spolku.

2. Užívací práva (právo na majetkové výhody) – tímto právem je členům zajištěna možnost užívat objekty či předměty ve vlastnictví spolku, účastnit se akcí spolku, či jim mohou být poskytovány příspěvky, které však nesmí být podílem na zisku.
3. Ochranná práva – právo na vystoupení člena ze spolku, či právo žalovat spolek o náhradu škody.

Kromě výše zmíněných práv, náleží členům spolku i dva typy povinností. Jedná se o povinnosti osobní, které se týkají dodržování stanov, účasti na činnosti spolku, zákaz poškozování dobrého jména, apod., Druhý typ představují povinnosti majetkové, kam se řadí především placení členských příspěvků (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

Spolek řídí nejvyšší orgán (členská schůze). Na členské schůzi se určuje hlavní zaměření činnosti, změny stanov, hodnocení činnosti, rozhoduje se zde i o zrušení spolku či vyloučení a přijetí členů.

Za spolek jedná statutární orgán. Statutárním orgánem může být jednotlivec, který je poté předsedou, nebo kolektivní orgán, který je označován jako výbor. Obě dvě označení jsou pouze druhová, spolek si může orgány pojmenovat dle svých stanov jakkoliv a stejně tak je tomu u komisí. Ty se nejčastěji zřizují jako kontrolní a rozhodčí. Kontrolní komise je nepovinná, avšak velmi častá. Mezi její pravomoci patří dohled nad činností spolku, zda je vykonávána dle stanov, právních předpisů a zda jsou záležitosti řádně vedeny (Vít, 2015).

Pobočné spolky jsou vedlejšími právníckými osobami, odděleny od hlavního spolku funkčně i právně a mají vlastní právní subjektivitu (osobnost). Ta se odvozuje od právní osobnosti hlavního spolku, ten ji ale ve svých stanovách může pobočnému spolku omezit. Existence pobočného spolku je podmíněna existencí hlavního spolku, provázanost je i v oblasti členství, kdy členství v pobočném automaticky znamená členství v hlavním spolku.

1.5.2 Nadace a nadační fondy

Oproti spolku se liší tím, že nestaví na členském základě, ale na materiálním. Obsahují pouze věcnou složku, nikoli osobní. Jedná se o fundace, což je souhrnný pojem pro právnícké osoby fondového typu, který v soukromém právu zahrnuje nadace a nadační fondy (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

Nadace

Podle právní úpravy § 306 odstavce 1 zákona č. 89/2012 Sb., se nadace může zakládat k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být dvojího typu:

- veřejně prospěšný – spočívá v podpoře obecného blaha,
- dobročinný – spočívá v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak.

Nadaci lze charakterizovat zjednodušeně jako osobu, která primárně spravuje majetek. Ten do ní vložil zakladatel, nebo ho získala později za doby své existence, a z jeho výtěžků, případně i vlastní činností, přispívá k dosažení svého účelu (Vít, 2015).

Nadace vzniká zápisem do nadačního rejstříku. Založit ji může FO, PO i více osob, ale v tom případě pak musí vystupovat jako osoba jedna. U nadací je totiž kladen důraz na jednomyslnost. Základním dokumentem nadace je nadační listina (může jí být zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti), její náležitosti jsou oproti stanovám u spolků více právně vymezeny. Mezi minimální náležitosti zakládací listiny patří:

- název a sídlo nadace,
- jméno zakladatele a bydliště, popř. sídlo nadace,
- vymezení účelu, pro který je nadace zakládána,
- údaj o výši nadačního kapitálu a o výši vkladu každého zakladatele,
- podmínky pro poskytování nadačních příspěvků.

Následující dva body nejsou povinné, pokud je nadace zřizována pořízením pro případ smrti

- počet členů správní i dozorčí rady,
- určení správce vkladů (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

Majetek nadace je tvořen nadační jistinou a ostatním majetkem. Ten je využíván k poskytování nadačních příspěvků, úhradě nákladů na zhodnocení nadační jistiny a zajištění vlastní činnosti a správy.

Nadace není omezena pouze na poskytování nadačních příspěvků, může dokonce i vlastním jménem podnikat. Je zde však podmínka, že se musí jednat o vedlejší činnost a veškerý výtěžek z výdělečné činnosti musí být použit k podpoře účelu nadace. O poskytování nadačních příspěvků rozhoduje správní rada. Na základě sjednaných podmínek může být nadační

příspěvek poskytnut komukoli, mimo osob, které jsou zakladateli, členy orgánů nebo zaměstnanci nadace včetně osob jim blízkých. Příjemce nadačního příspěvku má povinnost na požádání nadace prokázat jeho použití, pokud by byl nadační příspěvek v rozporu s podmínkami, je příjemce povinen jej vrátit.

Za nadací jedná její statutární orgán, kterým je správní rada. Musí být minimálně tříčlenná a její funkční období je pětileté. Mezi její pravomoci patří řízení činnosti nadace a vykonávání veškerých pravomocí, které nenáleží dozorčí radě nebo revizorovi, což jsou další orgány nadace. Často je zřizován fakultativní orgán ředitele, který bývá v postavení vedoucího zaměstnance a zajišťuje každodenní řízení provozu nadace.

Dozorčí rada je u nadací povinná, pokud výše nadačního kapitálu dosáhne hodnoty 5 000 000 Kč, v případě nižšího kapitálu vykonává kontrolní funkci revizor (Vít, 2015).

Nadační fond

Účel a podmínky založení nadačního fondu, jsou téměř totožné s nadacemi. Rozdíl mezi těmito dvěma fundacemi je v tom, že nadační fondy:

- nemusejí splňovat předpoklad trvalého výnosu,
- nevytváří nadační jistinu (u nadací min. 500 000 Kč), ani nadační kapitál – peněžní vyjádření nadační jistiny,
- mohou použít majetek pouze v souladu s jejich účelem,
- mohou organizovat své aktivity vnitřními předpisy, nemají úpravu výroční zprávy, orgánů fondu, atd. (Stejskal, 2015).

Jak z výše vyjmenovaných rozdílů vyplývá, od nadačního fondu se neočekává, že bude spravovat majetek. Předpokládá se pouze jeho spotřeba k dosažení účelu fondu. Proto nadačnímu fondu není ani stanovena povinnost zachovávat určitou hodnotu majetku. Pokud přeci jen nadační fond majetek má, může se k němu chovat stejně jako nadace, musí to však být upraveno v zakladatelském právním jednání.

Statutárním orgánem je stejně jako u nadace správní rada, ale s tím rozdílem, že v zákoně není uvedeno, kolik členů má mít, ani jak dlouhé je její funkční období. Z logiky věci však vyplývá, že správní rada musí mít minimálně dva své členy. U nadačního fondu není zákonem ani stanoveno, kdo členy správní rady volí či jmenuje do jejich funkce. Většinou se tedy k určení těchto podmínek využívá analogie s nadací. V případě jiného způsobu, jsou pravidla jmenování členů správní rady uvedeny v zakladatelském právním jednání.

Kontrolní orgány nadačního fondu mají stejně velký prostor pro vlastní vymezení, jako tomu je u správní rady. Buď se tedy využívá stejného principu jako u nadace, nebo je upřesněn v zakladatelském právním jednání (Vít, 2015).

1.5.3 Obecně prospěšné společnosti

Od účinnosti nového občanského zákoníku nemohou vznikat nové obecně prospěšné společnosti a existující OPS mají dvě možnosti. Buď mohou nadále fungovat podle původního zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech anebo se mohou transformovat na jinou právní formu (nadaci, nadační fond nebo ústav). Obecně prospěšné společnosti jsou právnickou osobou nadačního typu, která je založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb. OPS jsou kombinací majetkové a osobní složky, nemají však žádné společníky ani členy.

Tento typ neziskové organizace má definovanou hlavní činnost, kterou musí být poskytování obecně prospěšných služeb. Vedle toho může vykonávat i činnost vedlejší či doplňkovou, za tyto činnosti lze vybírat i poplatky, pokud jsou pravidla jednoznačně stanovena a uveřejněna. Vykonáváním těchto činností nesmí být ohrožena kvalita a rozsah obecně prospěšných služeb a zároveň zisk, který z ní vznikne, musí být použit k podpoře obecně prospěšné služby (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

1.5.4 Ústavy

Původně byly ústavy zařazeny mimo systematiku právnických osob. Nově jsou podle § 402 občanského zákoníku právnickou osobou, která vzniká za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky, s využitím své osobní a majetkové složky. Výsledky činnosti ústavu musí být každému rovnocenně dostupné za podmínek předem stanovených.

Bylo zmíněno, že ústavy využívají jak osobní složku (zaměstnanci ústavu), tak majetkovou složku. Nejsou tedy ani korporací jako spolky, ale ani fundací jako nadace. Stojí na rozmezí mezi těmito dvěma druhy právnických osob. Ze zákonného vymezení vyplývá, že ústav lze považovat za „nástupce“ obecně prospěšné společnosti, jelikož především z jeho obecné povahy vyplývají společné znaky.

Ústav lze založit stejně jako fundaci zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Ke vzniku dochází zápisem do rejstříku ústavů, zákon však výslovně nespécifikuje, kdo konkrétně může být zakladatelem ústavu. Jednat se tedy může jak o FO, PO, tak i stát (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

Charakteristický rys ústavu spočívá v provozování činnosti (poskytování služeb obecně prospěšných). V rámci hlavní činnosti ústavu lze zařadit i podnikání, ale pouze pokud je okruh podnikání v souladu s účelem ústavu (Vít, 2015).

1.5.5 Ostatní vybrané typy nestátních neziskových organizací

Mezi další druhy nestátních neziskových organizací se řadí evidované právnické osoby, politické strany a politická hnutí, společenství vlastníků jednotek, veřejné vysoké školy, profesní komory, honební společenstva, zájmová sdružení právnických osob a obchodní korporace.

Evidované právnické osoby – Církvě, náboženské společnosti a církevní právnické osoby

Všechny tyto registrované právnické osoby vede v registru Ministerstvo kultury ČR, podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech. Tento zákon v § 3 odst. a) přímo uvádí, že církví a náboženskou společností je dobrovolné společenství osob, které má vlastní strukturu, orgány, vnitřní předpisy, náboženské obřady a projevy víry. Jsou založeny za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a s tím spojeným shromažďováním, bohoslužbami, vyučováním, duchovními službami a případně obecně prospěšnou činností.

Zda se jedná o církev či náboženskou společnost záleží pouze na vůli zakladatele. Návrh na založení církve či náboženské společnosti se podává Ministerstvu kultury ČR. V návrhu musí být uvedeno učení a poslání církve či náboženské společnosti, zápis o založení a podpisy minimálně 300 zletilých občanů České republiky, kteří se k této církvi budou hlásit a vyznávat její učení.

Stejně jako předešlé NNO, musejí i církve a náboženské společnosti vydat svůj základní dokument, který musí obsahovat náležitosti, jako jsou: název, poslání, sídlo, zásady hospodaření, práva a povinnosti osob hlásících se k církvi, způsob naložení s likvidačním zůstatkem

a označení orgánu, který jedná jménem organizace, včetně způsobu ustavování, odvolání, délku funkčního období, případně označení i dalších orgánů církve a organizační struktury. Dalšími náležitostmi typickými pro církve a náboženské společnosti je definování způsobu ustavování a odvolávání duchovních. Dále pak seznam používaných označení pro duchovní a začlenění organizace do struktur církví a náboženských společností mimo území České republiky.

Círky a náboženské společnosti mají možnost zakládat právnické osoby, označované jako tzv. evidované právnické osoby, u kterých je návrh na vznik zasílán také na Ministerstvo kultury ČR (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

Politické strany a hnutí

Právo občanů sdružovat se vyplývá již z Listiny základních práv a svobod. Sdružování občanů v politických stranách a v politických hnutích více rozvádí zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně § 1, odst. 1 tohoto zákona uvádí, že výkon tohoto práva slouží občanům k možnosti účasti na politickém životě, zejména na vytváření zákonodárných sborů a orgánů vyšších územních samosprávných celků a orgánů místní samosprávy.

Všechny strany a hnutí, které se chtějí zaregistrovat, předkládají na Ministerstvo vnitra ČR návrh na registraci spolu s peticí, která musí obsahovat podpisy minimálně 1000 lidí. K tomu se přikládá žádost na založení strany a stanov.

Stanovy musí obsahovat strukturu a řízení politické strany nebo hnutí a orgány včetně způsobu jejich ustavování a vymezení jejich oprávnění. Nejvyšším orgánem bývá sjezd strany, ten volí předsedu a místopředsedy strany, kteří poté za stranu vystupují a řídí ji. Organizační struktura bývá několikastupňová a skládá se z nejnižších článků na místní úrovni, přes okresní, krajské, regionální až po úroveň, která působí celostátně. Statutárním orgánem je výkonná rada nebo ústřední výbor skládající se z členů grémia, zástupců regionů a s poradním hlasem se mohou účastnit i další členové. Strany povinně zřizují kontrolní a revizní komise, které kontrolují její hospodaření.

Prostředky pro hospodaření stran se získávají z členských příspěvků, plateb státu podle počtu poslaneckých mandátů a darů (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

Společenství vlastníků jednotek

Na rozdíl od předchozích typů NNO, vzniká společenství vlastníků jednotek povinně ze zákona. Závazné je pro domy s nejméně pěti bytovými jednotkami, z nichž alespoň tři jsou ve vlastnictví tří různých vlastníků. Povinnost být členem společenství vzniká s převodem či přechodem vlastnictví jednotky a stejně tak funguje i zánik členství.

Společenství se zakládá schválením stanov. Ty obsahují název, který musí zahrnovat označení „společenství vlastníků“, označení domu, členská práva a povinnosti vlastníků a dále určení orgánů, počet členů v orgánu a délku funkčního období. Nejvyšším orgánem je

shromáždění, a pokud stanovy neurčí jinak, tak statutárním orgánem je výbor. V neposlední řadě stanovy obsahují pravidla pro správu domu, pozemku, užívání společných částí a pravidla pro tvorbu rozpočtu společenství. Všechna společenství jsou zapsána ve veřejném rejstříku (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

1.6 Četnost neziskových organizací

V následující podkapitole jsou analyzovány výše definované NNO z hlediska jejich četnosti, zastoupení jednotlivých typů, a to jak v celé republice, tak podle jednotlivých krajů. Zpracováním dat z Registru ekonomických subjektů o NNO se každoročně zabývá studie pro Koncepti politiky vlády vůči NNO, kde je zadavatelem Rada vlády pro neziskový sektor.

V tabulce 1 je zobrazen souhrn počtu NNO v České republice mezi lety 2011 až 2015.

Tabulka 1: Počty neziskových organizací 2011 - 2015

Rok (k 31.12.)	Spolky	Nadace	Nadační fondy	Ústavy	Evidované právnické osoby	Obecně prospěšné společnosti
2011	75 627	455	1 269		4 376	2 126
2012	79 002	460	1 331		4 373	2 299
2013	84 400	500	1 323		4 172	2 571
2014	86 956	508	1 407	123	4 158	2 926
2015	89 584	505	1 518	388	4 166	2 894

Zdroj: vlastní zpracování dle Neziskovky, výzkum firemní filantropie

Jak je patrné, největší počet NNO tvoří spolky, dříve občanská sdružení. Jejich počet výrazně převyšuje počty ostatních organizací a zároveň i jejich růst je každoročně v řádech tisíců. Jak ale uvádí Prouzová (2015) ve své analýze, do roku 2013 neměla občanská sdružení povinnost odhlásit se po skončení činnosti z rejstříku Ministerstva vnitra ČR. Počet sdružení by tak mohl být nadhodnocený až o jednu polovinu. Zároveň jsou v této statistice do občanských sdružení zahrnuty i odborové organizace, které jsou sice vedeny taktéž ve spolkovém rejstříku, avšak oproti spolkům se svou povahou poněkud liší (Těšík, 2014).

U ostatních organizací není nárůst či pokles tak výrazný. Přibývá nadací a nadačních fondů, naopak ubývá církevních organizací. Navíc tím, že zákon nově nepřipouští možnost vzniku obecně prospěšných společností, budou i ony nadále odcházet z neziskového sektoru. Opačný vývoj lze do budoucna předpokládat u vývoje ústavů.

Dále jsou tyto neziskové organizace porovnávány z pohledu krajů. Aby se více vyrovnaly rozdíly mezi kraji, je v posledním sloupci index na 100 000 obyvatel, který ukazuje, kolik

neziskových organizací připadá na 100 000 obyvatel v daném kraji. Poslední dostupné údaje jsou za rok 2012. Hodnotové výsledky se tedy budou od dnešní situace lišit, především v důsledku chybějících ústavů, nicméně poměr v rámci krajů se předpokládá přibližně stejný.

Tabulka 2: Srovnání NNO v rámci krajů

Kraj	Spolky	Nadace	Nadační fondy	Evidované právnické osoby	OPS	Index na 100 000 obyvatel
Praha	16 123	23	495	350	760	1 634
Středočeský	9 632	34	74	374	241	1 149
Jihočeský	5 548	21	93	395	191	1 444
Plzeňský	4 278	20	39	177	93	1 228
Karlovarský	2 273	13	19	91	75	1 122
Ústecký	5 774	19	38	348	168	1 079
Liberecký	3 338	20	21	224	102	1 207
Královéhradecký	4 224	14	84	208	112	1 240
Pardubický	3 814	12	49	221	100	1 207
Vysočina	3 538	7	41	291	83	1 241
Jihomoravský	9 270	49	164	536	274	1 179
Olomoucký	4 690	28	68	365	128	1 153
Zlínský	3 952	20	98	257	119	1 063
Moravskoslezský	7 004	25	97	484	198	903

Zdroj: vlastní zpracování dle Prouzová (2015)

Ve všeobecném srovnání lze konstatovat, že v krajích České republiky připadá na 100 000 obyvatel 1200 nestátních neziskových organizací. Výjimku tvoří především Praha, kde jsou počty jednotlivých druhů NO podstatně vyšší. Index v Praze vychází 1634, tedy zhruba o 400 více než je průměr ČR. Hlavním důvodem tohoto vyššího rozdílu je, že většina spolků s celorepublikovou působností sídlí v hlavním městě. Naopak pod průměrem se nachází Moravskoslezský kraj se svými 903 organizacemi na 100 000 obyvatel.

2 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Každá nezisková organizace potřebuje ke své činnosti finanční zdroje. Státní neziskové organizace mají alespoň určitou část zdrojů pokrytou od svého zřizovatele, kterým může být stát, kraj, obec nebo jejich organizační složky. To se ale netýká NNO. Ty by si již před samotným vznikem měly uvědomit, jakými způsoby bude probíhat úhrada jejich nákladů nutných k chodu organizace. Zdroje a způsoby financování lze rozdělit podle různých kritérií. Mezi základní patří členění podle poskytovatele na veřejné a soukromé zdroje. Dle Hyánka, Škarabelové a Řeřuchové lze toto rozčlenění dále modifikovat do třech skupin. Veřejné zdroje zůstávají nezměněné, ale soukromé se rozdělují na příjmy vlastní, pod něž spadá vlastní hospodářská činnost, členské příspěvky, příjmy z loterií a her. Druhou skupinu tvoří jak individuální, tak firemní dárcovství. Jiné členění zdrojů může být například dle způsobu získání zdrojů na interní a externí, podle charakteru na finanční či nefinanční, anebo podle původu na domácí či zahraniční zdroje (Stejskal, Kuvíková, Mařátková, 2012).

Novotný (2008) v oblasti získávání zdrojů pro neziskové organizace upozorňuje na to, že záleží, zda se jedná o organizace veřejně či vzájemně prospěšné. Velká skupina organizací vzájemně prospěšných se jeví jako méně závislá na zdrojích z veřejných rozpočtů, jsou více schopny využívat doplňkové podnikatelské činnosti a mají tedy charakter více komerční. Naopak veřejně prospěšné organizace čerpají více prostředků z veřejných rozpočtů a často bývají závislé na donátorech.

I přes tyto rozdíly jsou v celkovém měřítku NNO stále nejvíce závislé na veřejných rozpočtech, které tvoří více než jednu třetinu jejich zdrojů. Nesmí se opomenout fakt, že některé NNO dostávají příspěvky na svou činnost z veřejných prostředků, přičemž jim je toto financování garantované zákonem. Týká se to například veřejných vysokých škol, politických stran nebo církví.

2.1 Principy financování

NNO mají na výběr hned několik způsobů pokrytí výdajů, ale ať již využijí veřejné či soukromé zdroje, existují v této oblasti principy financování, které vycházejí z postavení nestátních neziskových organizací ve společnosti. Řadí se mezi ně vícezdrojovost, samofinancování a fundraising, neziskovost a osvobození od daní.

2.1.1 Vícezdrojovost

Podstata vícezdrojovosti spočívá v získávání a následném využívání většího množství zdrojů. Ty jsou důležité v případech, kdy některý zdroj financování selže. Je-li tedy organizace závislá pouze na jednom zdroji, může to mít velmi negativní důsledky na její chod právě v případě jeho nečekaného selhání. Dalším důvodem pro vícezdrojovost je ten, že málokterý dárcce je ochoten pokrývat veškeré náklady na projekt či provoz organizace. Tento důvod je velmi často zabezpečen spolufinancováním, kdy je podpora dárcce podmíněna doplněním o další zdroj, ať již vlastní nebo cizí (Stejskal, Kuvíková, Maťátková, 2012).

2.1.2 Samofinancování a fundraising

Z principu vícezdrojovosti vyplývá, že je nutné, aby organizace zabezpečila přísun prostředků různými způsoby. K tomu může využít principu samofinancování nebo fundraisingu.

V evropském pojetí je fundraising chápán spíše jako shromažďování veřejných prostředků. Americké pojetí vyzdvihuje to, že nejde pouze o veřejné zdroje, ale i o soukromé a především i o ty nefinanční, které mohou činnosti organizace velmi napomoci. Souhrnně lze fundraising definovat jako systematické, i průběžně plánované získávání finančních i nefinančních zdrojů, které nezisková organizace potřebuje k dosažení svého poslání. Fundraising by měl být dlouhodobým procesem počínaje plánováním až po zhodnocení, která z metod by byla pro danou organizaci nejvhodnější. K dosažení dlouhodobého financování NNO se vytváří fundraisingová strategie, která aktivně řídí vztahy s dárci, úřady, veřejností a obsahuje časové rozpočty.

Důležité je, aby při využívání fundraisingu byla respektována určitá pravidla. Základem je, že získávání prostředků nesmí být samoučelné. Musí být přesně známý účel použití získaných zdrojů. Z toho vyplývá nutnost, aby veřejnost a potenciální dárci znali poslání a náplň činnosti organizace. Dle fundraisingu není cílem organizace získávat peníze, ale lidi (člověka). Měly by se dodržovat etické principy, poskytovat pravdivé informace a klíčový význam je kladen na poděkování (Boukal, 2013).

Jednou z fundraisingových možností je samofinancování, které lze chápat jako zabezpečení prostředků vlastními kapacitami nebo generováním vlastních příjmů.

2.1.3 Neziskovost

Neziskový princip rozdělování příjmů je totožný se základním principem fungování neziskové organizace, který byl vymezen již v první kapitole. Stručně lze říci, že jakékoliv zdroje vytvořené v rámci doplňkové činnosti organizace nesmějí být rozděleny mezi členy, ale mohou být použity pouze do hlavní činnosti.

2.1.4 Osvobození od daní

Systém daňových úlev patří k neodmyslitelným nástrojům podpory neziskových organizací v každé zemi, kde je jejich systém budován a podporován.

Obecně jsou předmětem daně z příjmu právnických osob příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s majetkem. U nestátních neziskových subjektů je vymezení užší a podstatně složitější. Rozlišuje se jak organizačně-právní forma, tak především druh činnosti.

Na uplatnění osvobození od daně či úlevy na dani lze pohlížet více způsoby. Jako základní pro NNO je daňový režim označován jako „Tax exemption“. Nezisková organizace je osvobozena od zdanění daně z příjmu právnických osob a zdanění podléhají v zásadě pouze příjmy z činností, ve kterých organizace dosahují zisku. Podporou pro neziskové organizace jsou i jiné osvobozené daně – například majetkové nebo daň z přidané hodnoty.

Ve většině zemí existují v zásadě tři typy zvýhodněných režimů, které nepůsobí přímo na NO, ale na podporu příspěvateľů neboli donátorů.

1. Tax deduction (benefit) – Donátoři mají možnost si uplatnit výši příspěvku, který neziskové organizaci poskytnou, jako nezdanitelnou část základu daně nebo odčitatelnou položku. Ve většině zemí je pro toto zvýhodnění stanoven limit. V ČR je tato hranice stanovena ve výši 5 % základu daně. Příkladem jiných sazeb může být Rusko, kde to jsou 3% z celkových příjmů a naopak v USA 50 % z celkových příjmů.
2. Tax credit – V tomto režimu je nezisková organizace daňovým poplatníkem. Nemá tedy osvobozeny žádné finanční toky, ale má možnost uplatnit snížení daňové povinnosti v různé výši. Tento systém je využíván a preferován před možností daru jako odčitatelné daňové položky například v Kanadě.
3. Tax rebate (daňové asignace) – Jedná se o poměrně nový způsob podpory, kdy právní úprava poskytuje možnost daňových asignací konkrétní neziskové organizaci. Na daňovém poplatníkovi zůstává, jak velkou část zaplacené daně z příjmu poukáže, některé NO (Klik, 2001). Daňové asignace představují oblíbenou formu ze strany

daňových poplatníků a přináší i vysoké zdroje do neziskového sektoru. Z pohledu NO se mohou vyskytovat problémy spojené s podfinancováním a přefinancováním některých typů NO. Daňové asignace se totiž poskytují zejména viditelným organizacím. Menší organizace by se mohly potýkat s existenčními problémy a zároveň by musely investovat část zdrojů do svého zviditelnění, namísto do vlastní činnosti (Příbyl, 2016).

Tento systém funguje například v Itálii, kde může daňový poplatník odečíst maximálně 19 % daňově uznatelných a zároveň uplatněných nákladů na „dary na zvláštní veřejné účely“.

2.2 Financování z veřejných zdrojů

Veřejné financování je zabezpečováno přes veřejné rozpočty institucemi státní správy a samosprávy. Konkrétně se jedná o rozpočty obcí, měst, ministerstev, ale také Evropských fondů. Nestátní neziskové organizace mají možnost žádat o finanční prostředky napříč těmito poskytovateli. Nejčastěji jsou prostředky poskytovány formou: dotace z rozpočtu - přímé nebo nepřímé, příspěvku ze zdrojů Evropské unie, příspěvku od územních samospráv, ale také formou veřejné zakázky.

Při žádosti o veřejné zdroje musí NNO splňovat určité zásady poskytování. Finanční podpory jsou přidělovány na základě projektu či žádostí, nezisková organizace musí mít tedy předem jasný účel vynaložení prostředků. Většinou je nelze využít na jakoukoliv činnost, ale pojí se s nimi zásada použití na konkrétní účel, pro který byla podpora schválena a poskytnuta. Tyto základní informace obsahuje písemná smlouva, která celou finanční podporu provází. V ní mohou být uvedeny i náklady, které z daných prostředků nesmějí být hrazeny, dále je v ní upřesněna forma, jakou bude probíhat kontrola čerpání prostředků. Nejčastěji se tak děje odesláním závěrečné zprávy poskytovateli, konečným vyúčtováním dotace, apod. Charakteristické pro dotace a příspěvky je mnohdy využívaná forma spoluúčasti. Ta udává procentuální podíl, kterým se musí na nákladech daného projektu účastnit žadatel, popřípadě i jiný zdroj financování. Někdy je ale spoluúčast dalšího subjektu zakázána.

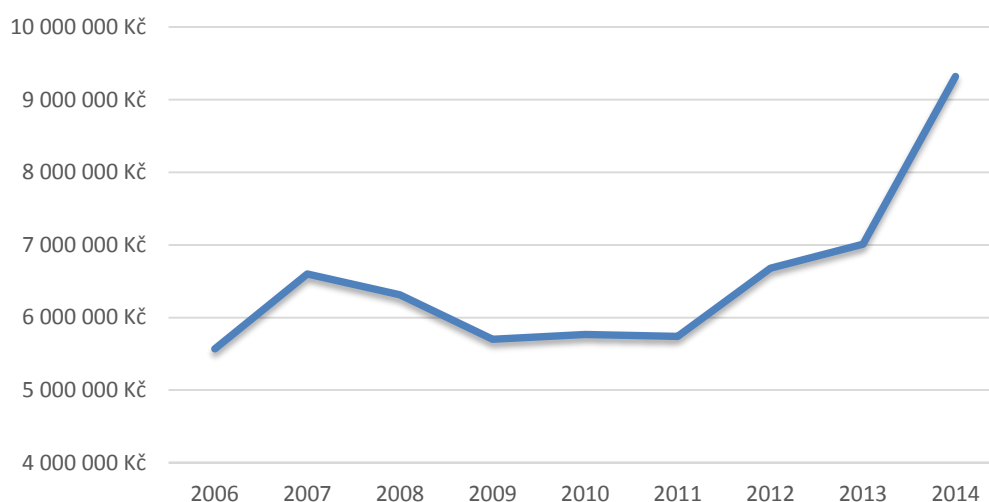
2.2.1 Dotace ze státního rozpočtu

Při čerpání dotací lze rozlišit dva způsoby poskytování, buď přímo ze státního rozpočtu, kdy mezi žadatelem o dotaci a poskytovatelem není žádná jiná instituce či orgán, nebo nepřímo ze státního rozpočtu. Nepřímý způsob zahrnuje vnitřně členěné organizace, jelikož žádat o dotaci

může pouze ústřední organizace. Ta sestaví žádost třeba i za více organizačních jednotek, které jí poskytnou podklady. Při získání dotace se postupuje opačným způsobem. Ústřední organizaci jsou dány prostředky, a ta je rozdělí dle žádostí jednotlivým žadatelům (Stejskal, 2015).

Dotiční politika České republiky vůči NNO je zpracovávána jak na centrální, tak na místní úrovni. Z centrální úrovně jsou dotace poskytovány ze státního rozpočtu prostřednictvím ministerstev a některých ústředních orgánů státní správy, jako například Grantové agentury, nebo Všeobecné pokladní správy. Z místní úrovně jdou prostředky přes rozpočty krajů, obcí či svazků obcí. U obou úrovní ale platí to, že na dotaci neexistuje právní nárok a o poskytnutí rozhoduje poskytovatel.

Objem všech poskytnutých dotací nestátním neziskovým organizacím sleduje Rada vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO). Za rok 2014 bylo poskytnuto 8 929 dotací ve výši 7 586 milionu Kč.

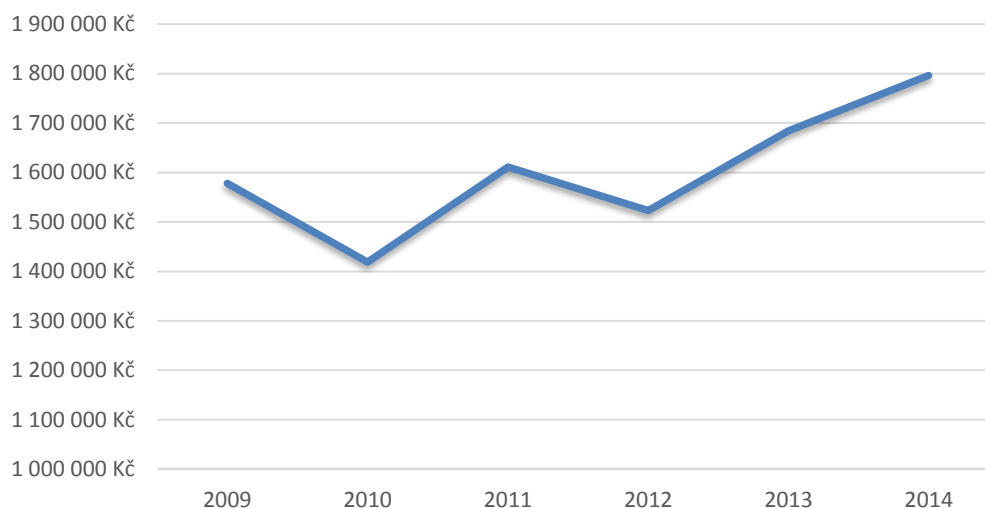
Graf 1: Vývoj objemu dotací pro NNO ze státního rozpočtu (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle RVNNO

Prudký nárůst v roce 2014 byl způsoben legislativními změnami u právních forem. Hodnota původně sledovaných právních forem by byla o 15 % nižší, než je ta aktuální, ale i při nezměněné legislativě by byl zaznamenán pozitivní růst objemu dotací ze SR. K nejvyššímu nárůstu oproti roku 2013 došlo u Ministerstva spravedlnosti ČR a Ministerstva obrany ČR. I přes zvýšení u těchto dvou ministerstev, byly dotace poskytnuty především Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR - dohromady více než 82 % z celkového objemu.

2.2.2 Dotace od územních samospráv

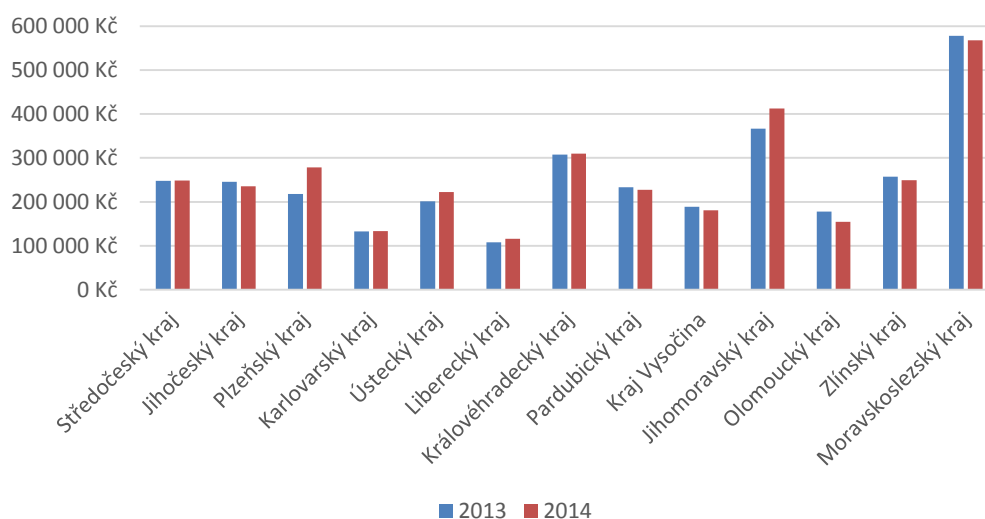
Z krajských rozpočtů včetně rozpočtu hlavního města Prahy bylo v roce 2014 poskytnuto 12 494 dotací ve výši 1 796,3 mil. Kč. K více jak 15 % nárůstu došlo v 7 krajích, naopak k více jak 15 % poklesu pouze u dvou krajů. Dlouhodobý trend vývoje, je tedy stejně jako u dotací ze státního rozpočtu, rostoucí.

Graf 2: Vývoj objemu dotací pro NNO z rozpočtů krajů (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle RVNNO

Dotace z rozpočtů obcí dosáhly v roce 2014 hodnoty 3 337,6 mil. Kč a došlo ke 2 % nárůstu oproti předešlému roku. Obce jsou v grafu zařazeny v krajích, pod které spadají, s tím že do těchto statistik není zahrnuta Praha (RVNNO, 2016).

Graf 3: Objem dotací poskytnutých z obecních rozpočtů dle krajů v letech 2013 a 2014

Zdroj: vlastní zpracování dle RVNNO

2.2.3 Příspěvky ze zdrojů Evropské unie

O oblast poskytování prostředků z fondů EU se v České republice stará Výbor pro Evropskou unii, Rady vlády pro NNO. Jeho činností je zpracovávání návrhů na zlepšení využívání těchto potencionálních finančních zdrojů. Dále poskytuje zprostředkovávání a zpřístupňování informací o možnosti čerpání prostředků z fondů EU, především Fondu soudružnosti a nejčastěji využívaných Strukturálních fondů (Výbor pro EU RVNNO, 2016). Jejich význam souvisí s poskytováním podpory přes regionální operační programy NUTS II. Jedná se o velké investiční projekty, které mohou využít pouze větší organizace nebo i menší, pokud se integrují do některého programu.

Mezi další zdroje plynoucí z EU spadají programy vyhlášené správcovskými institucemi nebo organizacemi, a programy příhraniční spolupráce. Ty jsou omezeny pouze na kraje, které mají společnou hranici se sousedními státy, ale právě do těchto oblastí je ze strany EU směřován větší objem prostředků k rozvoji (Stejskal, Kuvíková, Maťáková, 2012).

2.2.4 Další zdroje

Do roku 2012 byly zdrojem pro NNO i příjmy z provozování hazardu, kdy byla provozovatelům uložena povinnost odvádět určitou část výtěžku z loterií, hazardních a tomu podobných her na veřejně prospěšné účely. To se však ve zmíněném roce změnilo a dnes tato povinnost udělena není.

Podpůrný zdroj pro financování tvoří daňové asignace, či daňové úlevy. Oba dva způsoby byly již uvedeny v principech financování a daňovým úlevám bude ještě pár slov věnováno později.

2.3 Financování z vlastních zdrojů

Může být označováno jako samofinancování a pro NNO hraje tento zdroj důležitou roli. K nejčastějším činnostem samofinancování patří příjmy z činností hlavní i doplňkové, například prodej vlastních výrobků a služeb, dále příjmy z členských příspěvků, pronájem hmotného i nehmotného majetku nebo úroky z vkladů či jiných finančních aktivit. Výhoda tohoto systému plyne ze samostatného rozhodování účetní jednotky. Záleží pouze na organizaci, jak se zdroji bude hospodařit a kam je použije. Zároveň má přehled nad jejich výší a není vázána poskytovateli těchto peněz. Často jsou prostředky z vlastních zdrojů využívány v kombinaci s veřejnými zdroji při spolufinancování. Předpokládá se, že při poklesu veřejných zdrojů nastane růst aktivit souvisejících se samofinancováním (Boukal, 2015).

2.3.1 Členské příspěvky

Představující platby plynoucí od členů do rozpočtu dané nestátní neziskové organizace, přičemž povinnost placení vyplývá přímo ze stanov nebo statutu organizace. O výši a pravidelnosti intervalů plateb rozhoduje příslušný orgán. U organizačně složených organizací musí být brán ohled na to, že část příspěvků se odvádí i ústřední organizaci. Není to ale jediné hledisko, které je nutno brát v potaz, při určování jeho výše. Tento zdroj financování je důležitým příjmem z pohledu jeho dlouhodobější stálosti. Nebývá sice zásadní položkou v rozpočtu, pouze doplňkovou složkou, ale s poměrně jistou výší částky. Ze členství v organizaci mohou plynout i jisté výhody jako „protihodnoty“ poplatků, například slevy na produkty organizace, apod. (Boukal, 2015)

2.3.2 Vedlejší hospodářská činnost

Může být vytvářena různými způsoby dle zaměření NNO, objemu vlastněného majetku, iniciativy členů apod. Například pronájem pozemků, budov a jiného hmotného, ale i nehmotného majetku, je častým příjmem nestátních neziskových organizací, které tento majetek vlastní. Tento potencionální zdroj je dobré využít, i když se užíváním zvyšuje opotřebení, spojené s častějšími investicemi do údržby. Pronájem přináší důležité finanční prostředky, které mohou sloužit nejen k pokrytí těchto investic, ale také k podpoře činnosti celé organizace.

Výnos může přinášet i volný finanční majetek, pokud se organizace rozhodne jej investovat. Je zde však nutnost vyšší obezřetnosti, jelikož při špatném investování by mohla lehce vzniknout finanční ztráta celé organizaci.

Kromě majetku může NNO v rámci vedlejší hospodářské činnosti využít lidského faktoru v podobě poskytování služeb nebo pořádání různých akcí. Často poskytovanými službami organizace bývají konzultační a poradenské služby, poskytování reklamy podnikatelům, spolupráce s jinými organizacemi při pořádání společenských akcí. Zde je důležitý faktor nemožnosti financovat případnou ztrátu události finančními prostředky, které byly poskytnuty formou dotací, či příspěvku na vlastní činnost. Poté nastává nutnost mít volné vlastní zdroje, které případnou neshodu v příjmech a výdajích dorovnájí.

Vedlejší hospodářská činnost vyžaduje pečlivou přípravu rozpočtu a vlastnictví volných finančních zdrojů pro pokrytí administrativních nákladů a zajištění všech okolních předpokladů. Je potřeba předem vyjasnit dopady těchto činností nejen na fungování NNO, ale

i na daň z příjmu právnických osob. To vše ještě s větším důrazem, pokud NNO provozuje podnikatelskou činnost (Boukal, 2011).

2.3.3 Loterie a tomboly

Zdrojem plynoucím pro neziskovou organizaci může nadále být pořádání loterií a tombol, které ale nespadá pod veřejné zdroje. Zákonem je pro oba typy her stanoveno, že je může pořádat pouze PO se sídlem na území ČR a každý účastník musí mít stejné šance na výhru. Rozdíl mezi hrami spočívá v tom, že u loterie postupují do slosování o výhry všechny prodané hlasy, u tomboly je tomu tak, pouze s výherními losy. V případě tomboly je nutno prodávat a vydávat losy v jeden den na místě slosování (Vít, 2015).

2.1 Financování z cizích zdrojů

Pod tento doplňkový zdroj financování je charakteristický úrok, který se za daný produkt musí platit. Nezisková organizace má možnost stejně jako jiná PO vypůjčit si od finanční instituce například banky určitý obnos, ten se musí ve sjednané době vrátit plus se navíc připočte již zmíněný úrok. Těchto prostředků se využívá především u velkých investic nebo při nemožnosti získat chybějící finance z jiných zdrojů (Stejskal, Mařátková, Kuvíková, 2012).

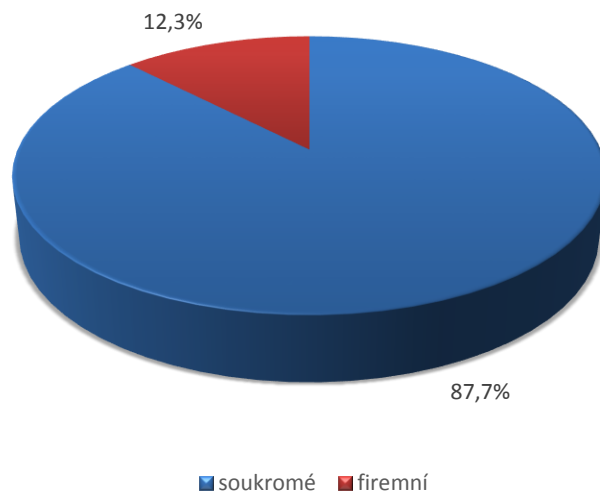
2.2 Financování ze soukromých zdrojů

Pod soukromé zdroje financování jsou zařazeny všechny podstatné způsoby získávání prostředků od subjektů stojících mimo neziskovou organizaci, kromě těch, kteří jsou poskytovateli z veřejných zdrojů. Řadíme sem příspěvky nadací a nadačních fondů, půjčky či jiné finanční výpomoci, které se musí po určité době dané instituci vracet, a poté zdroje, které jsou s neziskovým sektorem velmi spojené a odděleny do samostatné kapitoly – dobrovolnictví a dárcovství.

2.2.1 Příspěvky nadací a nadačních fondů

Nadace a nadační fondy, i když jsou samy o sobě nestátními neziskovými organizacemi, podporují ostatní. Jsou zřízeny právě za účelem podpory některých oblastí, kterými se obvykle zabývají občanská sdružení, církve, obecně prospěšné společnosti, ústavy či jiné nestátní neziskové organizace. Často to bývají investice do humanitární, sociální, vzdělávací, nebo například ekologické oblasti. Získání prostředků pro nadaci je náročnější, pokud je ale projekt úspěšný, dosahují příspěvky vysokých hodnot. Po celém světě jsou významné nadace a nadační fondy zřizovány i velkými firmami a proto se jim více věnuje podkapitola firemního dárcovství.

Na následujícím grafu je rozložení soukromých a firemních nadací na území České republiky. Je patrné, že soukromé nadace mnohem více převyšují počet firemních, to však neznamená, že by měly být více či méně významné.

Graf 4: Nadace a nadační fondy podle zřizovatele

Zdroj: Šplíchalová, 2015

2.2.2 Sponzoring

Sponzorství je situace, kdy firma získává možnost spojit svou firemní značku s vybranou akcí, kterou pořádá třetí strana, za což ji poskytne finanční či nefinanční podporu. Základní rozdíl oproti dárcovství je ten, že sponzor dostává od neziskové organizace protislužbu, ale u dárcovství nemusí NNO žádným způsobem odplácet poskytnutý příspěvek. Rozdíl je i z pohledu zdanění. Zatímco dar si může poskytovatel odečíst z daní, sponzorský dar s odpočtem nijak nesouvisí, pro neziskové organizace je dar jako takový osvobozen od daně, ten sponzorský se započítává do příjmu z reklamy a podléhá tedy dani.

2.2.3 Dobrovolnictví

Využívání dobrovolnictví je důležitým strategickým rozhodnutím organizace. S dobrovolnickou prací se pojí náklady na přípravu, realizaci a koordinaci. Přesto jsou dobrovolníci levným zdrojem pracovní síly a přináší organizaci mnoho výhod a užitku. Nejdůležitější je samotná práce, kterou vykonávají bez nároku na odměnu, i když velmi často organizace využívají určitých motivací na udržení dobrovolníků. Mohou jimi být vzdělávací, teambuildingové akce nebo třeba zveřejňování jmen osob, které pomohly. Přesto vykonávaná práce není jedinou výhodou.

Dobrovolníci mají velký vliv na poslání a činnost organizace, tlačí organizaci ke zlepšování, inovacím a tím, že stojí vně organizace, jsou schopni vyjádřit i kritické myšlenky. Nejen kritika, ale celkový pohled z vnějšího prostředí na neziskovou organizaci přitom napomáhá rozhodování managementu organizace, jako zpětná vazba.

Příchod dobrovolníků do organizace může mít též vliv na samotné zaměstnance, především v psychicky náročných oblastech, kde s novými lidmi roste nadšení pro práci, optimismus a zlepší se tím psychická atmosféra v organizaci.

Opomenout nelze fakt, že vykonávání dobrovolnické práce je přínosem pro okolí, např. zaměstnavatele, ale i pro dobrovolníka samotného. Ten se díky angažovanosti v neziskové organizaci rozvíjí jak osobně, tak profesně.

Nejedná se o záležitost pouze místní či národní úrovně, ale také mezinárodní. Dobrovolnictví je současně jedním z nejvýznamnějších modernizačních trendů a vykazuje neustálý nárůst. Oproti tomu roste také množství organizací a tím i okruh subjektů, který bude dobrovolníky vyhledávat. V České republice je počet dobrovolníků oproti státům, jako je USA, Švédsko nebo Kanada, poměrně nízký, ale ve srovnání s okolními postkomunistickými státy Evropy je vysoký.

Dobrovolnictví není přitom přímým zdrojem prostředků, ale na financování organizace má také svůj podíl. Je podporováno i z veřejných zdrojů, kdy Ministerstvo vnitra ČR vypisuje dotace na dobrovolnickou službu, které pokryjí náklady související s jejich prací. Někdy je pod dobrovolnictví zařazováno i dárcovství, jako jeho pasivní forma, která nevyžaduje větší odhodlání a nadšení. V jiných případech, je dobrovolnictví zahrnuto pod dárcovstvím, kdy dárce poskytují namísto finančních prostředků svou práci (Hladká, 2008).

2.2.4 Veřejné sbírky

Pořádány jsou k získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých prostředků od přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel. Jsou významným zdrojem financování činnosti nestátních neziskových organizací v České republice. Je možno je zařadit přímo pod formu individuálního dárcovství z důvodu nejčastějších individuálních dárců. Na veřejných sbírkách se však mohou podílet i firmy a proto jsou nyní vyčleněny zvlášť.

O veřejné sbírce je provozovatel povinen podávat přehled a vyúčtování na příslušný krajský úřad a právě z důvodu transparentnosti lze spatřovat jejich oblibu. Mezi nestátní neziskové organizace s nejvyšším výtěžkem z veřejných sbírek patří celorepublikově známé Tříkrálová

sbírka pořádaná Charitou ČR (výnos za rok 2016 přes 96 milionů korun), Světluška, Český den proti rakovině, nebo sbírkový projekt Pomozte dětem (Kalousová, 2013).

2.2.5 Dárcovství

Zahrnuje zdroje od jednotlivých lidí nebo firem, kteří věnují část svých prostředků ve prospěch neziskových organizací. Rozčlenit jej tedy lze na individuální a firemní dárcovství. Každá z těchto skupin má své specifické vlastnosti, ale něco mají společné. Tím je například 5 bodů, které uvádějí Stejskal, Kuvíková a Mařátková (2012) jako důvody pro dárcovství:

- dárce podporují občanské komunity, kterých se sami účastní, nebo k nim mají určitý vztah a chtějí je podpořit;
- členové hnutí a církví bývají častými dárce právě v tomto okruhu specifických komunit;
- při poskytování darů na různé veřejně prospěšné aktivity mohou přispět k rozvoji společnosti a růstu celospolečenského blahobytu;
- podpory do zdraví a sociální oblasti přinášejí růst úrovně těchto služeb;
- poskytování části svého majetku či výnosů na veřejně prospěšné účely je určitou tradicí a vlastním společenským statutem.

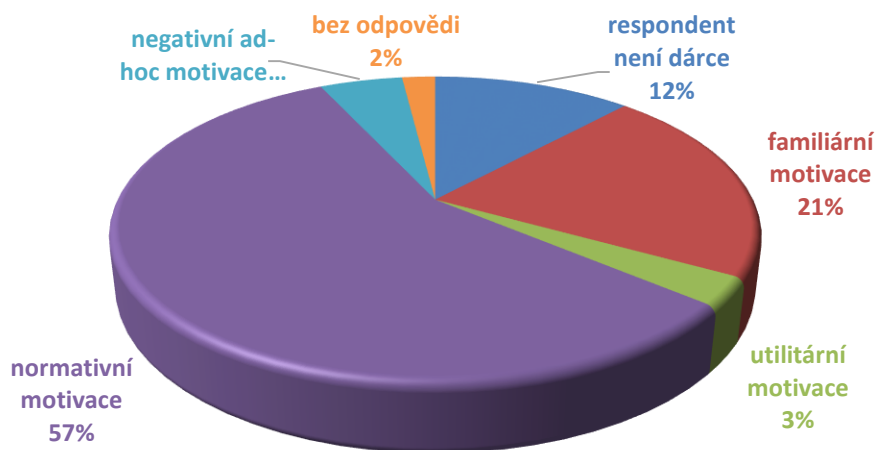
Soukromé dárcovství je významným zdrojem téměř ve všech zemích, kde nestátní neziskové organizace existují. Soukromé fondy umožňují neziskovým organizacím větší nezávislost na vládách, jsou pružnější a velkou výhodou je možnost využití prostředků na potřebnou činnost. Objem dárcovství je velmi závislý na tradici a podmínkách dané země. S poklesem příjmů z veřejných rozpočtů, bude objem od soukromých subjektů stoupat, stejně tak jako při růstu ekonomiky. S tím souvisí největší problém tohoto způsobu financování při silné závislosti na soukromých dárcích, a to nestálý charakter finanční základny. Subjekty soukromého dárcovství jsou náchylnější k náhlým změnám ve vývoji ekonomiky. Příkladem může být globální ekonomická krize, která soukromé dary zasáhla a ve světovém měřítku muselo mnoho neziskových organizací závislých na darech omezit nebo skončit svou činnost. Množství největších dárců se zavázalo, že svou pomoc přesto zachovají, i tak se očekávané dary mezi lety 2008 a 2009 zmenšily o 10 % (Integrated Regional Information Networks, 2009).

2.2.6 Individuální dárcovství

Založeno je na aktivním přístupu neziskové organizace a znamená dárcovství jednotlivců ve prospěch veřejně prospěšných organizací. NNO využívají tento typ spíš u rozsáhlejších

projektů, kde je větší šance na úspěch. Pro organizaci často vyplývá nutnost oslovovat osoby na přispění k danému účelu, ale málokdy to bývají významné položky. Jde spíše o příležitostní formu podpory (Stejskal, 2015).

Centrum pro výzkum neziskového sektoru (2009) rozčlenilo odpovědi respondentů z výzkumu do čtyř skupin, čímž vyšly najevo čtyři kategorie motivací, které ovlivňují individuální dárce.

Zdroj: Vlastní zpracování dle Hladká, Šinkyříková, 2009

Graf 5: Členění motivací individuálních dárců

Nejméně uváděnou skupinou byla **utilitární motivace**, tedy pouhá 3 % dárců očekávají, že jejich dar bude jednou oplacen, například v možnosti odpočtu na daních, veřejné uvedení jména dárce, apod. Tuto motivaci lze označit také jako reciproční, jelikož dárce ve svém konání hledá prvky, které budou užitečné i pro něho samého.

Druhou méně početnou byla **negativní ad hoc motivace**. Negativní znamená, že dárce neposkytl dar z vlastní vůle, ale byli pod určitým nátlakem organizace nebo okolností, k těmto krokům donuceni.

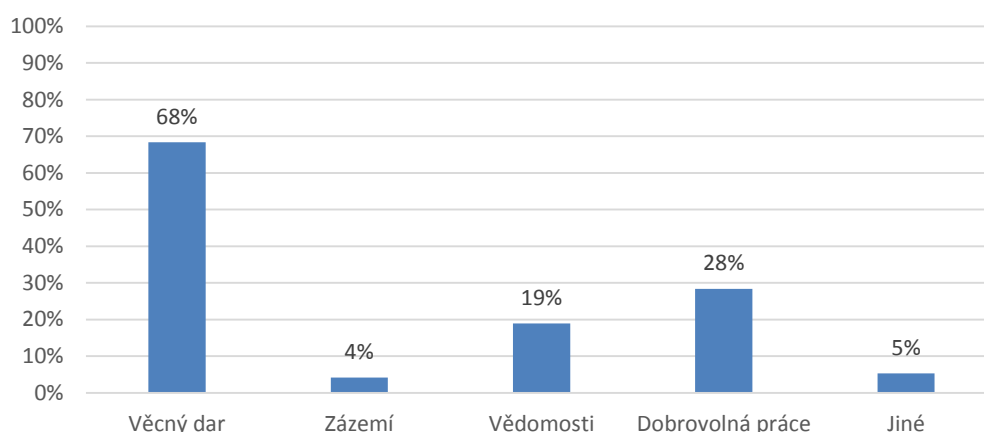
Familiární motivace může být považována za určitý opak předchozí, jelikož je založena na pozitivní zkušenosti s neziskovou organizací. Dárce je buď v organizaci zainteresován, má zájem podílet se na konkrétním projektu, nebo je v kontaktu s lidmi, kteří se na organizaci podílejí.

Přes 50 % dotázaných uvedlo, že poskytli dar z jejich vlastního přesvědčení, jelikož to považovali za svoji morální povinnost. Tento důvod je zařazen do poslední kategorie **normativní motivace**.

Co se týče potřeby neziskových organizací, a celkové ochoty jedinců poskytnout dar, vyšly výsledky pozitivně pro NNO. Téměř 89 % dotázaných ve zmíněném průzkumu hodnotí existenci neziskových organizací kladně a pouze o 5 % méně respondentů, tedy 84 % by bylo ochotno poskytnout dar. Neochota napomoci neziskovým organizacím, včetně neposkytnutí daru je nejčastěji tvořena nedůvěrou ve vynaložení prostředků neziskovou organizací. Tomu by napomohla vyšší kontrola nad hospodařením NNO nebo možnost poskytovat dary na konkrétní záležitosti.

Z výzkumu dále vyšlo najevo, že objem darů u jednotlivců roste přímo úměrně s jeho příjmem. Více jsou ochotni darovat také vzdělanější a svobodní jedinci, naopak víra, kterou člověk vyznává, nemá tak podstatný dopad na míru dárcovství (Hladká, Šinkyříková, 2009).

V základě existují dvě formy individuálního dárcovství, poskytnutí finančního či nefinančního daru. **Nepeněžní dar** je méně častý a může mít podobou dobrovolnictví, poskytnutí vědomostí, zázemí či věcného daru.

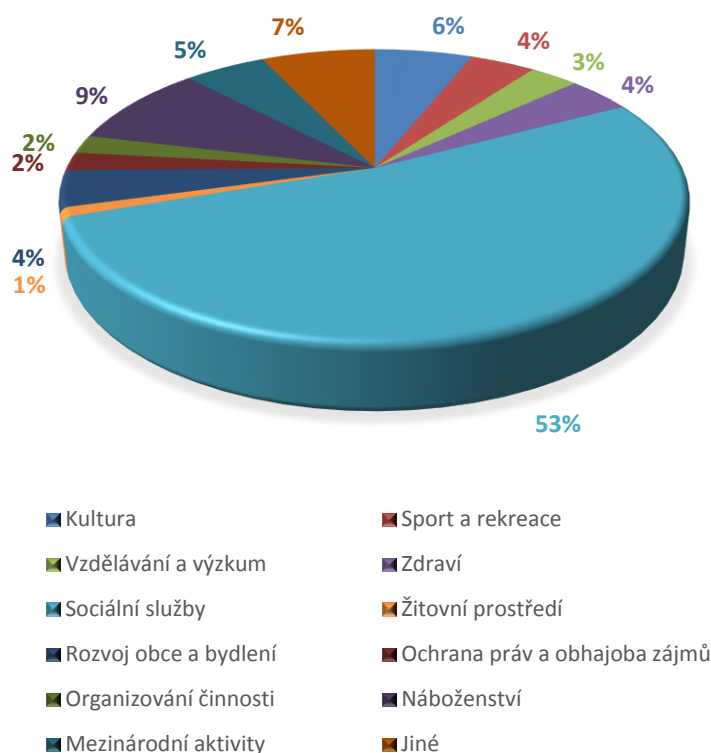
Graf 6: Forma individuálního nepeněžního daru

Zdroj: Vlastní zpracování dle Řežuchová, 2011

Druhou a více využívanou skupinou jsou **finanční dary**. Způsobů jejich poskytnutí je hned několik. Nejčastější formou je vhození určité částky do kasičky, u které je největší výhodou anonymita dárce i výše obnosu. Dále je často využíván bankovní převod na účet neziskové organizace, koupě předmětu, hotovostní dar pokladníkovi nebo telefonické poskytnutí daru (Řežuchová, 2011). Nově se začíná velmi rozvíjet i poskytování on-line darů, kdy prostřednictvím dárcovských portálů si mohou dárce vybrat způsob platby. Možností je mnoho od platební karty, přes aplikace v chytrých telefonech, QR-kódů, až po klasické převedení z účtu na účet, vždy ale s tou výhodou, že lze vše provést z pohodlí domova (Kalousová, 2013).

Se zmíněným telefonickým poskytováním daru souvisí i možnost zaslání **dárcovských SMS zpráv**, tzv. DMS (Donors Message Service). V dnešní době známý a často využívaný způsob podpory, kdy individuální dárci zašlou SMS, která přispěje NNO drobným obnosem. V České republice funguje tento systém od roku 2004 a od té doby získal na oblibě, díky své jednoduchosti, rychlosti a nízkým nákladům na dobročinnost. V souvislosti s těmito faktory jsou vybírány nemalé částky a organizacím, pro které jsou DMS typické, přináší důležitý zdroj financování. Jsou to NNO jako například Kapka naděje, Centrum Paraple nebo nejúspěšnější v počtu DMS - Světluška. Velký zájem o tuto formu podpory ukazují i výsledky za rok 2015, kdy bylo v ČR posláno více než 1,1 milionu DMS, což představuje částku okolo 30 milionů korun (Šplíchalová, 2015a). Hlavní témata podpory jsou jasně zřetelná a ukazuje je i graf 7 a 8.

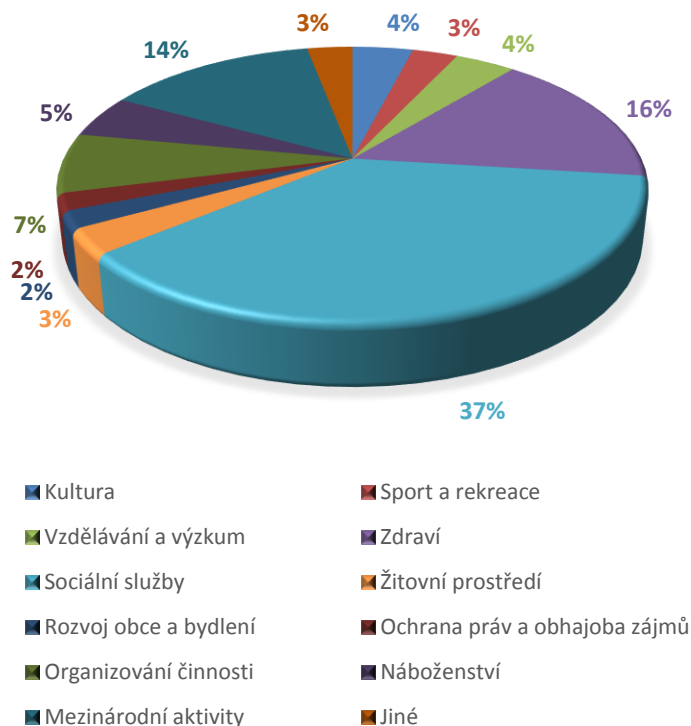
U DMS je patrné jejich využití nejvíce oblastech pracujících s dětmi a zdravotně postiženými, kde se předpokládá určitá solidarita či soucit ostatních lidí. Oblasti podpory finančních darů v celkovém měřítku se příliš neliší. Nejvíce jsou podporovány sociální oblasti a zdraví.

Graf 7: Oblasti podpory dle objemu darů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Řežuchová, 2011

Na grafu 7 jsou zobrazeny oblasti podpory dle celkového objemu poskytnutých finančních darů. Objemu ale neodpovídá počet darů, a tak na grafu 8 jsou stejné oblasti podpory, ovšem rozděleny dle množství poskytnutých darů.

Graf 8: Oblasti podpory dle počtu darů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Řežuchová, 2011

Porovnání se liší z hlediska počtu darů a z pohledu jejich objemu. Oběma skupinám vévodí sociální oblast, rozdíl lze spatřovat například v podpoře mezinárodních aktivit, kdy počet darů do této oblasti tvořil 14 %, z pohledu celkové výše darů to je to pouhých 5 %. Velký úbytek v poměru k počtu darům je zaznamenán také u oblasti zdraví, naopak nárůst v oblastech zabývající se náboženstvím nebo sociálními službami (Řežuchová, 2011).

Ve srovnání s vyspělými státy z pohledu dárcovství, kterými jsou USA, Kanada nebo Velká Británie, je u nás mnohem více zastoupena oblast sociálních služeb. Ve zmíněných státech se na první místo řadí náboženství (cca 40 % celkových darů), následuje vzdělávání, a až poté sociální služby, zdravotnictví nebo kultura (Fack, Landais, 2012).

Nejen ve světě, ale i u nás se objevují nové metody a možnosti podpory, jako je **crowdsourcing** nebo **peer to peer**. Crowdsourcing může být považován za druh outsourcingu. Je tvořen skupinou lidí, kteří pracují nezávisle na sobě, jsou ochotni poskytovat své služby výměnou za uznání zkušeností, nebo nízké mzdy. Jedná se tedy o formu dobrovolnictví, kdy lidé pomáhají v konkrétním úkolu či projektu z pohodlí domova přes sociální média, či internetová fóra (BusinessDictionary, 2016).

Metoda peer to peer je v zahraničí velmi populárním trendem. Základem je osobní doporučení či sdílení záměru darovat příspěvky na veřejně prospěšnou činnost na sociálních sítích. Jedná se o akce pořádané formou sbírek, kdy jednotlivec nedaruje sám, ale snaží se využít svých kontaktů k znásobení objemu darovaných prostředků.

Posledním, ale neméně důležitým faktorem, který souvisí nejen s individuálním, ale i následujícím firemním dárcovstvím je podpora od státu. Ta je vytvářena **nárokem na uplatnění odečtu daru z daně z příjmu**, při splnění určitých podmínek. Této problematice se ale věnuje samostatná kapitola této diplomové práce a bude tedy rozebrána ještě podrobněji.

2.2.7 Firemní dárcovství

Je konkrétní formou filantropie, kdy firma vykonává činnost dobrovolnou, veřejně prospěšnou, nad rámec její činnosti. Velmi tím může ovlivnit to, jak je vnímána okolním prostředím. Intenzita a forma je ale dosti závislá na zvyklostech a tradicích dané země.

V zásadě existují dva přístupy v pojetí firemního dárcovství. Buď firma zaujme pouze relativní přístup, kdy bez popudu neziskové organizace se v dárcovství neangažuje a vyčkává na příchozí žádosti. Na jejím základě se rozhodne, zda ji podpoří či nikoliv. Bývají to dary jednorázového charakteru bez rozvíjení jakékoliv spolupráce. Druhým přístupem je proaktivní, kdy se i firma snaží z dárcovství profitovat a vypracovává tak dárcovskou strategii. Ta zahrnuje předem stanovené oblasti podpory, kterými se bude firma zaměřovat, a o podpoře se rozhoduje především podle budoucího přínosu ze spolupráce. Tento přístup přináší mnohé výhody díky účinnosti, vyšší transparentnosti, efektivnosti, ale je nutné mu věnovat větší pozornost než přístupu relativnímu (Hrdinová, 2012).

Z pohledu České republiky se firemní dárcovství začalo rozvíjet s příchodem nadnárodních společností. Ty poukázaly na trend společenské odpovědnosti, kdy firma na veřejnosti působí velmi zodpovědně, čímž se stává konkurenceschopnější, silnější a atraktivnější pro zákazníky i zaměstnance. S tímto trendem souvisí i růst objemu darovaných prostředků, který je v ČR nejčastěji formou peněžního daru (v roce 2004 se peněžnímu dárcovství věnovalo 87 % firem). Vývoj těchto darů lze nejlépe zachytit díky sledování uplatněného odpočtu darů ze základu daně, který bude analyzován později (Stejskal, Kuvíková, Maťáková, 2012).

Firemní dárcovství ale neznamená pouze jednorázové převedení peněz ve prospěch neziskové organizace, je to celá kombinace možných přístupů podpory. Firmy mohou kromě peněz dávat věcné dary, poskytovat služby, pro získání vyšších částek na dobročinnost oslovují i své zákazníky či firemní partnery. Například mezinárodní čísla udávají, že firmy jsou schopné

od zákazníků pro podporu neziskových organizací získat více než dvakrát vyšší částku než od svých zaměstnanců.

Z celkového pohledu mají firmy stejně jako jednotlivci na výběr ze dvou základních možností, jak ze své činnosti podpořit neziskové organizace, a to buď nepeněžní, nebo peněžní formou. Při užším rozdělení firemní filantropie lze vymezit následující způsoby nefinanční podpory:

- **školení, vzdělávání a odborné pomoci** – spočívá v poskytování služeb pro neziskové organizace. Ty jim jsou nabízeny zadarmo, nebo za nižší sazbu, než když je firma poskytuje komerčně (Kalousová, 2013);
- **poskytnutí prostor** – neziskové organizaci nabízí firma podporu nejen v poskytnutí prostor v nemovitostech, pro její činnost, ale může tím i být reklamní plocha či platby nájemného za NO;
- **firemní dobrovolnictví** – je prováděno samotnými zaměstnanci firmy, kdy je firma poskytne k pomoci neziskové organizaci (Stejskal, Kuvíková, Maťátková, 2012). Dobře udělané dobrovolnické programy mohou posilnit hrdost zaměstnanců, jejich morálku, stejně tak jako poskytují nové příležitosti pro vedení a týmovou práci. Fungující dobrovolnický program, budující vztahy s místními neziskovými organizacemi, může mít obrovskou hodnotu pro image firmy i jejich zaměstnanců (Giving Around the Globe, 2015).

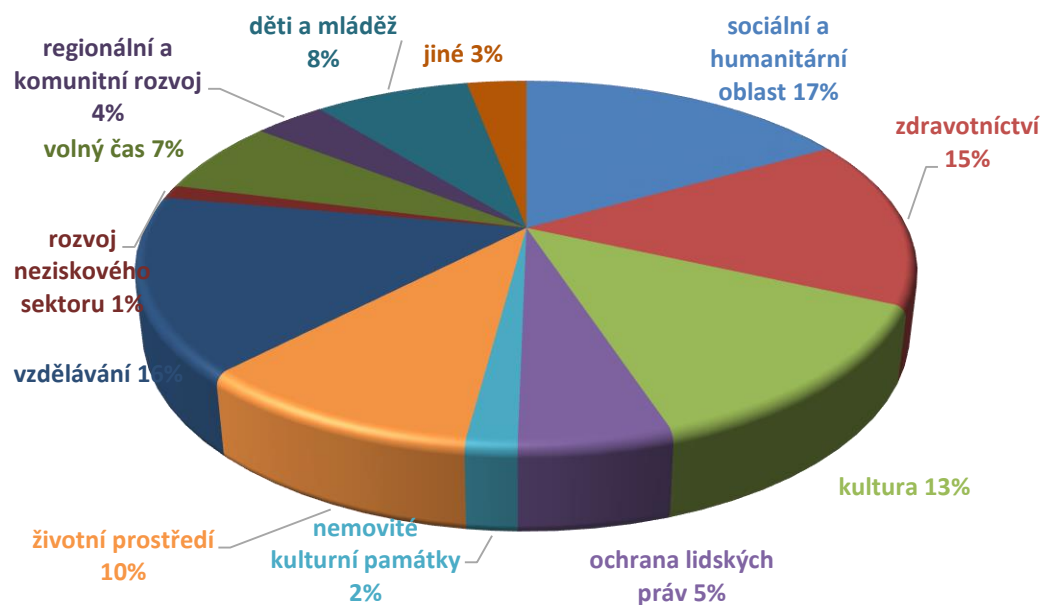
Druhou více využívanou formou filantropie je ta peněžní, kterou může mít podobu:

- **přímé podpory (dárcovství)** – spadají sem, jak jednorázové, tak opakované dary, přičemž dlouhodobější podpora je přínosnější a efektivnější nejen pro poskytovatele, ale také pro příjemce;
- **cause related marketing** – v překladu je to marketing sdílený, konkrétně firmou a NNO, kdy při prodeji výrobku firmy odchází automaticky určitá symbolická částka, která je již v ceně započítána, přímo neziskové organizaci (Stejskal, Kuvíková, Maťátková, 2012);
- **charitativní aukce a výstavy** - firmou jsou organizovány pro zaměstnance, zákazníky nebo obchodní partnery, přičemž výtěžek z těchto akcí je darován na dobročinné účely;

- **účasti zástupců firem ve správních radách a grantových komisích neziskových organizací** – může přispívat k růstu důvěryhodnosti neziskové organizace v okolním prostředí a přinášet nové nápady a profesionalitu (Kotler, Leen, 2005);
- **sbírky mezi zaměstnanci** – buď jsou zřízeny samotnou firmou a zaměstnanci mají možnost přispět, nebo fungují jako matchingový fond, kdy je sbírka zřízena samotnými zaměstnanci a firma poté vybranou částku navýší o určité procento. Výhodou těchto sbírek je snadná komunikace mezi zaměstnanci, kteří se setkávají na pracovišti, jednoduchost přispívání a také garance podpory ze strany zaměstnavatele (Kalousová, 2013; Stejskal, Kuvíková, Mařátková, 2012);
- **firemní nadace a nadační fondy** – vytvářejí je nejčastěji velké firmy, které s jejich existencí podporují čím dál častěji investice do určité oblasti s dlouhodobějším charakterem, namísto krátkodobých projektů. Firmy nepřinášejí do neziskové organizace pouze prostředky, jako mecenáši, ale očekávají od organizace i určitou spolupráci či přidanou hodnotu. Snaží se do dobročinnosti zapojit i své zaměstnance, dodavatele a zákazníky, což pomáhá nejen firmě ve své propagaci, ale při úspěchu i NNO v potencionálním růstu nadačních příspěvků (Šplíchalová, 2015).

Oblast firemních nadací a nadačních fondů je v současné době velmi důležitá a využívána. Mnohdy v sobě propojuje i více způsobů filantropie. Například sbírky mezi zaměstnanci jsou vytvářeny mnohem častěji, pokud firma zřizuje nadaci či nadační fond. Jejich význam lze ukázat na příkladu České republiky, kde podle Fóra dárců (2015) působí kolem 250 firemních nadací a nadačních fondů, což je zhruba jedna desetina ze všech u nás existujících. Oproti evropskému průměru je procentuální podíl nižší, Eufori Study (2015) uvádí, že je v Evropě 18 % ze všech nadací a nadačních fondů zřízeno právě firmami.

Přes 80 % firemních nadací a fondů působí celorepublikově a za rok 2015 investovaly necelých půl miliardy korun. Hlavními oblastmi jsou vzdělávání, sociální a humanitární sféra, zdravotnictví, kultura, životního prostředí. Mezi pět největších investorů patří Nadace ČEZ, Nadační fond Avast, Nadace Škola hrou, Nadace Agrofert a Nadace OKD.

Zdroj: vlastní zpracování dle Fóra dárců

Graf 9: Oblast působnosti 50 největších firemních nadací a nadačních fondů v ČR

Šplíchalová (2015) uvádí, že růst této oblasti je spojen především s přínosy pro firmu ve zlepšení vztahů s dodavateli, vyšší loajalitě vlastních zaměstnanců, podpoře dobré reputace firmy, atd. Všeobecně vystihuje pět výhod, které se vznikem samostatné firemní nadace nebo nadačního fondu souvisí. Na prvním místě je transparentnost a nezávislost s tím, že firma poukazuje na to, že založením samostatného subjektu myslí svoji podporu do neziskového sektoru dlouhodobě a vážně. Druhým bodem je strategický závazek. Firma si vytváří image o tom, kterou oblast podporuje a její rozvoj může být v budoucnu spojován právě s ní. Nastavením pravidel o poskytování finanční podpory se firma může vyhnout mnoha nesrovnalostem a osočování ze strany okolí, což je zahrnuto pod bodem pravidla finanční podpory. Velkou výhodou je podpora individuálního dárcovství zaměstnanců. Ti často pozitivně hodnotí, pokud má firma dobročinné sklony, pořádá dárcovské programy nebo organizuje zaměstnanecké sbírky. Poslední výhodou je efektivní partnerství, jelikož se v praxi často potvrzuje, že veřejně prospěšné projekty, které stojí na partnerství a je do nich zapojeno více klíčových hráčů, bývají úspěšnější a mohou přinést skutečnou sociální změnu či inovaci.

Firemní filantropie v našich evropských podmínkách není žádnou novinkou, což nelze říct například o jižní části zeměkoule, kde je organizovaná a institucionalizovaná filantropie poměrně novou záležitostí. V tamějších podmínkách se po většinu let objevovaly pouze neformální druhy dárcovství především od bohatých jednotlivců, dnes je tomu již jinak a začínají vznikat různá sdružení či nadace na podporu rodin nebo oblastí.

Nejvíce podporující firemní nadace a nadační fondy se nacházejí v USA. I když většina jejich příspěvků putuje do domácích aktivit, stále více nadací a nadačních fondů se přemísťuje do globální filantropie. Čímž tedy zahraniční firmy mohou podpořit i zahraniční neziskové organizace (Martens, Seitz, 2015). Prostředkem pro „dávání“ nemusí být pouze několikrát zmiňované nadace, ale severoamerické společnosti ukazují, že i samotné se dokáží zaměřit na dobročinnost a poskytují prostředky společnostem na mezinárodní i celosvětové úrovni.

Angažovaností v dárcovství a společenskou odpovědností firem napříč kontinenty se zabýval severoamerický projekt Giving Around the Globe (2015). Cílem bylo analyzovat rozdíly mezi společnostmi napříč světem a vytvořit tak přehled, kam by se šlo v následujících letech ubírat.

Nejméně rozvinuté firemní dárcovství je bezpochyby na Africkém kontinentě. Touto tématikou se zabývá pouhých 38 % afrických společností a není běžné nabízet dobrovolnické, či jiné programy. To je způsobeno nízkou důvěrou v organizace, stejně tak jako nedostatkem informací o možnostech podpory, právě proto 75 % společností, které se filantropií zabývají, uvedlo vzdělávání, jako svou prioritní oblast podpory.

Na asijském kontinentě je situace o něco lepší, ale pořád je oproti Evropě či Americe velmi zaostávající. 66 % firemního dárcovství je tvořeno přímou hotovostí a není zde tolik rozvinuta forma nadací či jiných nepřímých metod. Faktorem vysokého procenta přímých darů je, že mnohé asijské společnosti jsou řízeny rodinami, které stále významně ovlivňují společnost. Také legislativně není dán žádný podnět ke zřizování nadací či nadačních fondů a pro společnost je tedy přímá forma nejjednodušší. Firmy nemají náklonnost ani k dobrovolnickým programům, ale favorizují hlavně produktivitu.

Nejvyšší úroveň mezinárodní orientace je dosažena na evropském kontinentě. Zde je velká většina společností, konkrétně 88 %, ochotna poskytnout podporu nejen do domácí, ale i do mezinárodní oblasti. Zásahu na tom má Evropská unie, především díky hospodářské integraci. Členské země se vzájemně podporují a kooperují, a i když jsou součástí jednoho celku (EU), jsou neustále jednotlivými národy a jejich konání tak spadá do oblasti mezinárodní spolupráce.

Poslední zkoumanou oblastí je Latinská Amerika, kde dárcovství stojí na pevných základech. Téměř 100 % firem uvedlo, že mají základ ve firemní filantropii. Naopak od Asie mají velký podíl firemních, ale i soukromých nadací a nadačních fondů a Kolumbie s Brazílií dokonce lídry ve využití samostatných právních subjektů pro firemní filantropii. Poměrně

vysoké procento vykazují i v angažovanosti zaměstnanců do dobrovolnictví a to 71 % společností.

Závěrem vyplynulo, že ve firmách poskytující informace o firemní odpovědnosti dochází k velkému nárůstu dárcovství, a to v průměru více než o polovinu, napříč všemi průmyslovými oblastmi. Firmy se snaží o vyšší transparentnost, jelikož v ní spatřují možnost většího rozvoje a lepší udržitelnosti ekonomiky. V některých oblastech je důvodem vyšší dobročinnosti i jistá vidina změny.

I když prostoru pro rozvoj je nejvíce na Africkém kontinentě, a je zde možnost ho využít, firmy Severní Ameriky jej podpořily nejméně, naopak nejvíce Evropu a Asii. Mají zde větší ekonomickou příležitost, ale především větší stabilitu (Giving Around the Globe, 2015).

Co se týče konkrétně evropské situace, jde zde snaha EU o podporu filantropie. Většina členských států tak dělá prostřednictvím oceňování firemních dárců, propagováním standardů v oblasti dárcovství, přímým financováním projektů nebo formou daňových úlev. V České republice existuje pouze možnost odpisů do výše maximálně 5 % z již sníženého základu daně za rok, navíc bez možnosti rozložit odepisovanou částku na delší časové období, například pět let, jako tomu je jinde v zahraničí (Výzkum firemní filantropie, 2005).

2.2.8 Dědictví

V dnešní době především ve vyspělých státech začíná být důležitým zdrojem financování dobročinných organizací také dědictví. Odborníky se předpokládá, že právě v této oblasti filantropického chování bude docházet k růstu. Způsobuje to změna demografické křivky, kdy především co se týká Evropy, bude průměrná populace stárnout a všeobecně mají starší generace vyšší ochotu darovat prostředky.

Oblíbenost tohoto způsobu lze spatřovat již nyní například v Německu kde 10 % osob (30 % osob v případě, že nemají děti) starších 60 let má v úmyslu odkázat část svého majetku na dobročinné organizace. Za rok 2013 dosáhlo dědictví odkázané neziskovým organizacím částky 5 bilionů eur, což je částka již velmi blízká individuálnímu dárcovství. Pro srovnání ve Francii uvažují o dědictví pouhá 4 % starších osob (An overview of philanthropy in Europe, 2015).

3 ANALÝZA DÁRCOVSTVÍ V ČR

Stát má zájem o financování veřejně prospěšných aktivit soukromými subjekty a umožňuje jim za to různé výhody. V České republice mají jak individuální, tak firemní dárci možnost si poskytnuté dary odečíst jako položku snižující základ daně, upravenou v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Aby bylo možné uplatnit odpočet daru od základu daně, musí poskytnutý dar splňovat určité podmínky.

Pro každou kategorii jsou podmínky stanoveny rozdílně. Fyzické osoby se řídí dle § 15 odst. 1 zákona o dani z příjmu a podle této části zákona si můžou hodnotu darů odečíst, pokud její výše ve zdaňovacím období přesáhla 2 % základu daně anebo dosáhla částky alespoň 1 000 Kč. V celkovém úhrnu je možné odečíst maximálně 10 % daňového základu.

Právnícké osoby mají podmínky stanoveny v § 20 odst. 8 zákona o dani z příjmu. Od základu daně si mohou odečíst hodnotu daru v minimální částce 2 000 Kč, v úhrnu lze odečíst nejvýše 5 % z již sníženého základu daně. Tento odpočet nemohou uplatnit poplatníci, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání. Pokud dar nedosahuje dané částky, či přesahuje procento základu daně, může ho PO poskytnout, ale nemůže ho pouze uplatnit k daňovým účelům.

3.1 Možnosti odpočtu

Jiné evropské země nabízí celou řadu možností, jak motivovat dárcce pomocí daňového systému. Podobný je pohled na situaci ve většině států, kdy dary a příspěvky jsou vnímány, jako osobní, soukromé rozhodnutí a s ním spojené výdaje. Možnost jejich daňové uznatelnosti vnímají státy jako jakési privilegium.

Otázka, do jaké míry mají být dary a příspěvky pro neziskové organizace daňově uznatelné, musí být zodpovězena s pohledem na politické a socio-kulturní vystupování každého státu. Odpovědi na tuto otázku se ve výsledku značně liší, podle toho jak se mění zmíněné kultury v daných zemích.

Napříč státy lze sledovat různé přístupy. Způsob, který je využíván ve většině států, je označován jako omezená uznatelnost (odpočitatelnost) darů. Ta se může projevat následujícími způsoby (Jochum, 2012):

1. Limity v rozsahu činností;

Některé země například Rakousko, Portugalsko, Dánsko a Norsko, umožňují uplatnění daňového odpočtu pouze pro některé kategorie neziskových subjektů;

2. Omezení ve výši nebo hodnotě

Stejně jako v ČR je v mnoha jiných národních daňových systémech výše odpočitatelných darů omezená. Limit může být ustanoven na výši jednotlivého daru, nebo na hodnotu darů, kterou lze uplatnit. Důležité je i rozlišovat mezi nástroji odpočtu a nástrojem daňové úlevy.

a) Limity s odkazem na výši daru nebo příspěvku

Dary jsou v tomto případě jako celek odečitatelné, pokud darovaná částka nepřekročí určitou hodnotu. Například v Rakousku, Itálii, Španělsku nebo Nizozemí, je možno uplatnit odpočet do výše 10 % ročního hrubého příjmu dárce. V jiných státech mohou být prahové hodnoty nižší, například 5 %, nebo vyšší, dokonce i 25 %. Často se s limity pojí i další podmínky, například v Dánsku nebo Norsku jsou doplněny o pevnou maximální částku. Některé daňové systémy uvádějí stejně jako ČR i částku minimální. V tom případě lze odpočet uplatnit pouze na dary dosahující této hranice, popř. vyšší.

b) Omezení týkající se daňové hodnoty

Toto omezení může být nastaveno na oceňování darovaných aktiv. Například Švédsko je jednou z mála zemí, která neuznává dary a příspěvky v naturáliích, stejně tak jako v hotovosti. Ke snížení daně se tam mohou uplatnit pouze peněžní dary. V jiných státech se darovaná aktiva uplatňují jen v určitém procentu – například ve Francii se výše odpočtu rovná 66 % hodnoty daru.

c) Odpočet darované částky ve srovnání daňových úlev

Většina zemí poskytuje odpočet darované částky proti základu daně. Některé země, například Řecko, poskytuje namísto odpočtu daňové úlevy. Ty u FO činí 20 % z peněžních a sponzorských darů a u PO se uplatňuje běžný odpočet.

3. Lhůty pro odpočet darů a příspěvků

Mimořádné politické či sociální projekty mohou stanovit atypickou uznatelnost s cílem podpořit dary v určité době, právě do zmíněných projektů.

4. Ostatní omezení

V některých státech jsou využívány i jiné podmínky ovlivňující odpočet darů, například velikost neziskového sektoru, umístění neziskového sektoru, snaha o udržitelnost, a další.

3.2 Výsledky analýz

Filantropické chování jak fyzických, tak právnických osob v České republice je analyzováno pomocí odčitatelné položky, kterou osoby uplatňují při podání daňového přiznání (DAP). Generální finanční ředitelství, které má k dispozici veškeré údaje o daňových přiznáních, poskytlo na základě žádosti o informace potřebná data.

Žádost se týkala informací o daňových subjektech, které mezi roky 2010 – 2014 uplatnily odčitatelnou položku. U fyzických osob se jednalo konkrétně o základ daně (řádek 42 daňového přiznání), počet FO, které podaly daňové přiznání, a které uplatnily odpočet a také součet uplatněného odpočtu (ř. 46). Veškeré tyto informace byly poskytnuty za jednotlivá územní pracoviště finančních úřadů.

U právnických osob se žádalo o analytické informace s fyzickými osobami, kdy se součet základu daně uvádí z řádku 220, a uplatněný odpočet dle řádku 260 DAP. Navíc zde bylo žádáno o rozčlenění dat dle velikosti ročního obrátu a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, obojí dle osob, které uplatnily/neuplatnily daňový odpočet (DPPO, příloha K, ř. 1. a 2.).

Odpověď byla poskytnuta na všechny položené dotazy. K dispozici tedy jsou data za roky 2010 – 2014, dle územních pracovišť finančního úřadu. Vlastní žádost i odpověď od Generálního finančního ředitelství, jsou přiloženy k diplomové práci v příloze C a D.

3.2.1 Regresní analýza

Regresní analýza patří mezi často využívané statistické metody. Jejím hlavním úkolem je vytvoření regresní funkce na základě závislosti dvojic empirických hodnot x a y , a průběhu závislosti mezi oběma proměnnými. Tím je umožněno provádění odhadu hodnot závislé proměnné y na základě hodnot nezávislé proměnné x . Typ regresní funkce je volen pomocí grafické metody – bodového grafu, kdy každá dvojice pozorování x a y tvoří jeden bod tohoto grafu. Podle průběhu spojnice trendu v grafu se odhaduje typ konkrétní regresní funkce (lineární, logaritmická, exponenciální,...). Pro analýzu v této práci je využívána lineární regresní funkce ve tvaru:

$$y = \alpha + \beta x,$$

kde: x je nezávislá proměnná

y je závislá proměnná

α , β jsou parametry regresní funkce.

Pomocí analýzy dat v programu MS Office byly zjištěny parametry funkce a index determinace, na jehož základě se volí nejvhodnější průběh funkce.

Index determinace neboli koeficient determinace udává kvalitu regresního modelu. V případě funkční závislosti nabude hodnoty 1, v případě nezávislosti hodnoty 0. Čím více se bude blížit jedné, tím je závislost proměnných silnější a regresní funkce více výstižná (Hindls, 2007).

3.2.2 Korelační analýza

Tato analýza upřesňuje vlastnosti jednotlivých znaků, ale i těsnost jejich vzájemného ovlivňování. Korelace představuje vzájemný vztah dvou veličin – pokud se jedna mění, mění se i druhá a naopak. Prokázáním korelace vychází najevo pravděpodobnost, že jsou veličiny na sobě závislé.

Pokud jsou k dispozici dvě náhodné veličiny X a Y s konečnými nenulovými rozptyly DX , DY , je potřeba jejich závislost kvantitativně vyjádřit. Sílu lineární závislosti lze měřit pomocí korelačního koeficientu. V případě této práce je využit Pearsonův korelační koeficient, který má tvar:

$$\rho = \frac{\text{cov}(X; Y)}{\sqrt{DX} * \sqrt{DY}}$$

kde: $\text{cov}(X; Y)$ je výběrová kovariance (X , Y)

\sqrt{DX} a \sqrt{DY} jsou výběrové směrodatné odchylky.

Při tomto testu významnosti je testována hypotéza $H_0: \rho = 0$, pak jsou náhodné veličiny X a Y nekorelované, proti $H_1: \rho \neq 0$ a náhodné veličiny X a Y korelované jsou.

3.3 Analýza informací o darech od fyzických osob

Na základě poskytnutých dat jsou v této kapitole podrobeny analýze fyzické osoby. Ty mohou za splněných podmínek poskytnout dar:

- obcím,

- krajům,
- organizačním složkám státu,
- FO s bydlištěm v ČR, které pobírají invalidní důchod, provozují školská nebo zdravotní zařízení a zařízení na ochranu opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat.

Pokud je příjemcem daru PO, tak předmětem poskytnutí daru může být:

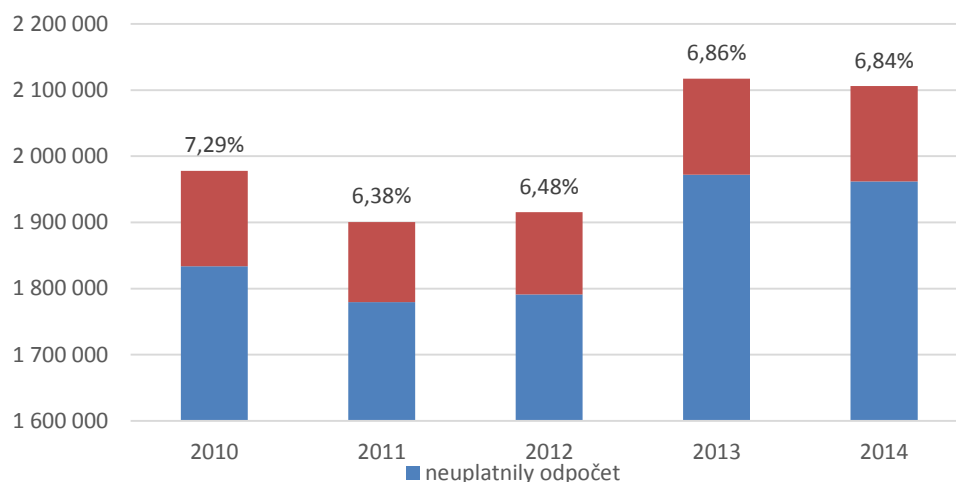
- financování vědy a vzdělání,
- výzkum a vývoj,
- kultura,
- školství,
- policie,
- požární ochrana,
- podpora a ochrana mládeže,
- ochrana zvířat a jejich zdraví,
- sociální, zdravotnický, ekologický, humanitární, charitativní, náboženský, tělovýchovný nebo sportovní účel,
- politická strana a politické hnutí včetně jejich činnosti.

Poskytnutý dar může mít peněžní i nepeněžní podobu. Není-li známa cena nepeněžního daru, určuje se dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů.

Za poskytnutý dar na zdravotnické účely se považuje i bezpříspěvkový odběr krve, který je oceňován částkou 2000 Kč.

3.3.1 Počty dárců

V úvodu je vyjádřen poměr fyzických osob za roky 2010 - 2014, které vykázaly daňový odpočet s osobami, které jej nevyužily. Jak lze vidět na následujícím grafu, počty daňových subjektů, kteří podávají daňové přiznání, se pohybují okolo hranice dvou milionů. Oproti tomu počet osob, které uplatní odpočet, je podstatně nižší. Jejich počet kolísá mezi hodnotami 110 000 – 130 000 DS.

Graf 10: Srovnání FO, které uplatnily, resp. neuplatnily odpočet

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Nejvíce daňových přiznání bylo v roce 2013 a byla podána od 2 117 275 osob. S tím souvisí i základ daně, který byl v tomto roce nejvyšší, a to 788,0 mld. Kč. Z následující tabulky č. 3 vychází, že v roce 2013 nebylo pouze nejvíce podaných přiznání a nejvyšší základ daně, ale i nejvyšší počet dárců ve sledovaných letech.

Tabulka 3: Počty FO uplatňujících odpočet v letech 2000 - 2014

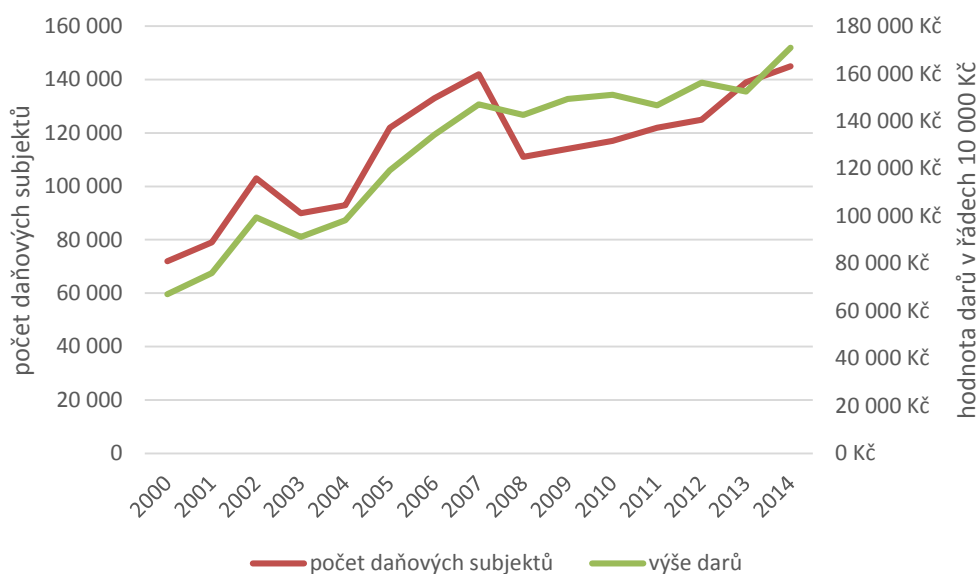
Rok	Počet daňových subjektů
2000	71 494
2001	78 188
2002	102 811
2003	89 275
2004	92 886
2005	121 477
2006	132 470
2007	141 093
2008	110 614
2009	113 928
2010	116 959
2011	121 216
2012	124 096
2013	145 161
2014	144 095

Zdroj: vlastní zpracování dle Finanční správy; GFŘ

V uvedeném období lze spatřovat dlouhodobě rostoucí trend s mírnými výkyvy v jednotlivých letech. Nejvyšší skoky jsou patrné v roce 2002, kdy počet dárců vzrostl o 31,5 % oproti předešlému roku a v roce 2003 opět prudce klesl. Důvodem takto vysokého výkyvu

budou pravděpodobně povodně, které v roce 2002 zasáhly území České republiky. Živelné pohromy, které zasahují blízké osoby a místa, které osoby znají, vyvolávají velký nárůst soucitu a následné filantropie. Další větší změnou, ovšem opačného směru, je pokles dárců v roce 2008, který ale trval delší období a až v roce 2013 lze říci, že se jejich počet vrátil na původní hranici.

Tyto výkyvy zachycuje i následující graf, kde je patrný neustálý nárůst počtu dárců. Spolu s tímto trendem je zobrazen i vývoj výše hodnoty daru. Pro lepší vyjádření změny je celková výše hodnoty darů zaokrouhlena na desetitisíce, jelikož jejich suma oproti počtu subjektů je několikanásobně vyšší.

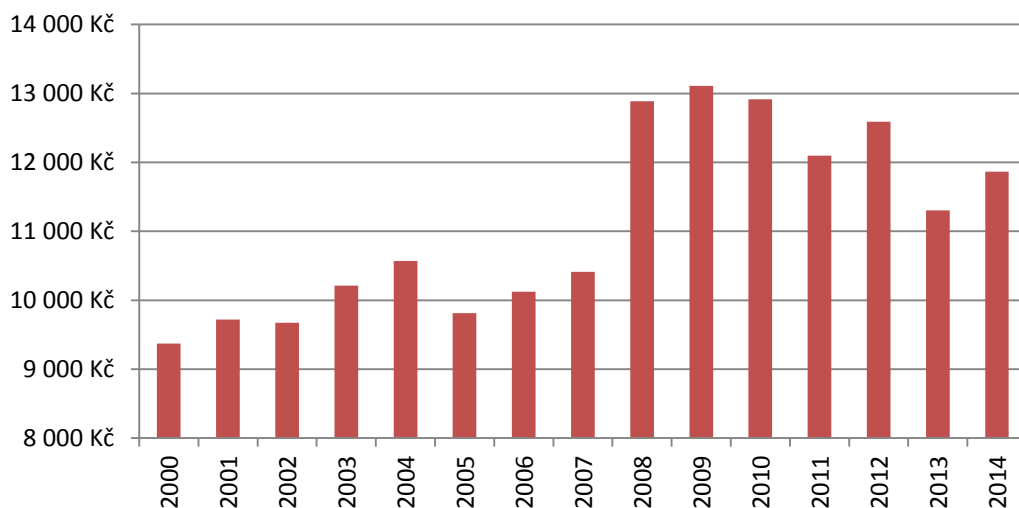
Graf 11: Vývoj FO, které uplatnily odpočet a absolutní výše darů

Zdroj: vlastní zpracování dle Finanční správy

Do roku 2007 je trend téměř totožný. S růstem počtu daňových subjektů, které uplatnily odpočet, roste i výše hodnoty darů. Zajímavý je již zmíněný okamžik, který nastal v době hospodářské krize v roce 2008, kdy se rapidním propadem snížil počet DS, ale hodnota darů v tomto roce, ani v následujících letech takovou skokovou změnu nezaznamenala. Způsobeno to bude nejpravděpodobněji stálostí některých daňových subjektů, které berou poskytování darů neziskovým organizacím jako součást své činnosti a ne pouhý jednorázový výkyv. Tito dárci také bývají obvykle ti štedřejší, proto nenastal tak velký pokles. S pomalým tempem růstu ekonomiky po krizi, se takto pomalu navracel i počet dárců.

3.3.2 Výše darů od FO

Z vývoje výše hodnoty darů, která je zobrazena již na předešlém grafu, lze zaznamenat meziročně rostoucí trend. Při podrobnější analýze je ale patrné, že průměrný dar neroste takovým tempem, jako jejich celková suma. Způsobeno to je tím, že s růstem objemu darů, roste i objem dárců.

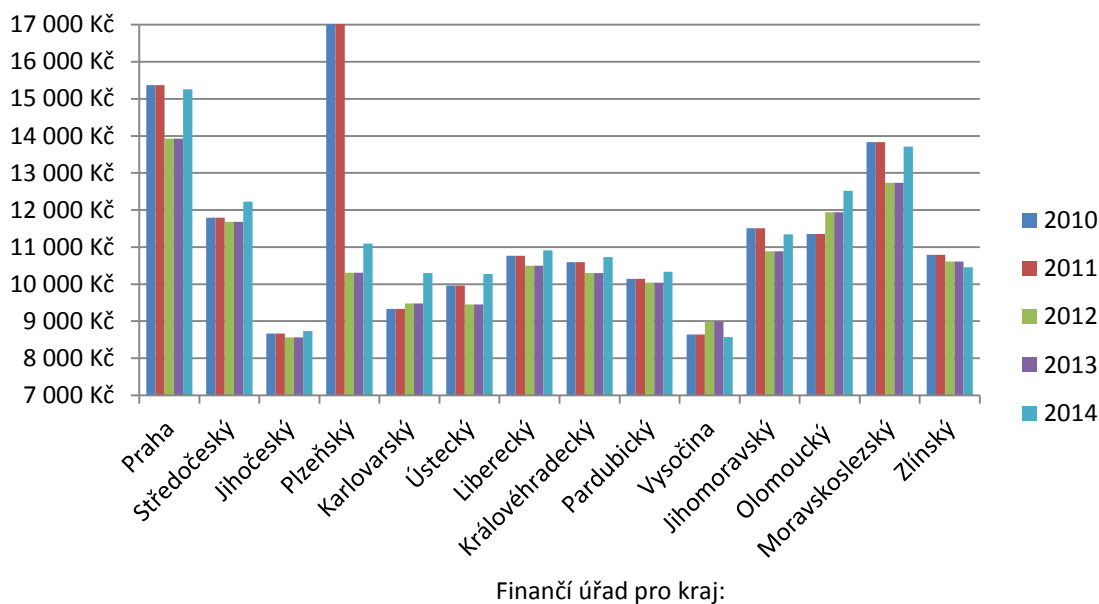

Graf 12: Průměrná výše hodnoty daru od FO

Zdroj: vlastní zpracování dle Finanční správy; GFŘ

Nejvyšší nárůst průměrné hodnoty daru je zaznamenán v roce 2008, kde jak již bylo řečeno, ubyl v tomto roce počet uplatněných odpočtů, ale stáli donátoři zůstali. V současné době činí průměrný dar u fyzických osob 11 863 Kč. V roce 2008 to bylo dokonce 12 884 Kč a prozatím nejvyšší suma v roce 2009 byla 13 108 Kč.

Z analýzy průměrné výše daru dle jednotlivých územních pracovišť finančních úřadů, kterou zachycuje graf 13, se mají nejlépe neziskové organizace v kraji Praha, kde byly v posledních 5 letech dary nejvyšší, neboť dosahovaly částky cca 15 000 Kč. Po Praze pak následuje kraj Moravskoslezský s částkou okolo 14 000 Kč. Většina zbylých krajů se pohybuje okolo hranice 10 000 Kč, pouze finanční úřad pro plzeňský kraj zaznamenal ve 2 letech průměrného odpočtu v částce 20 000 Kč. Jihočeský kraj a FÚ pro kraj Vysočinu, jsou dlouhodobě pod průměrem ostatních krajů. V obou případech nepřesahují částky hranici 9 000 Kč.

Graf 13: Průměrná výše daru územních pracovišť FÚ

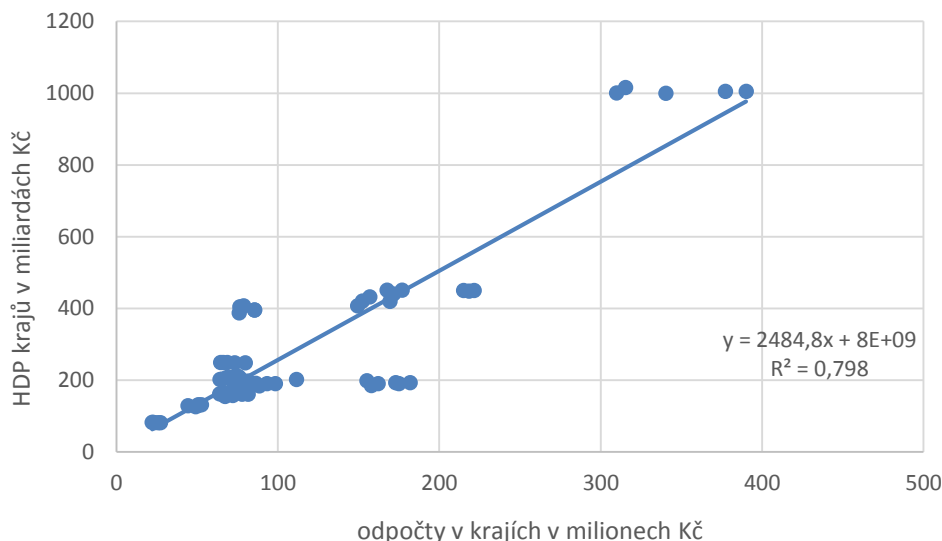
Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Velikost daru lze dobře porovnat vzhledem k základu daně za rok 2014, kdy celkový základ daně fyzických osob, které podaly DPFO dosahuje hodnoty přes 771 miliard. Vzhledem k tomu je částka odpočtu za tento rok 1 709 529 012 Kč, což tvoří 0,22 %. Výše daňového odpočtu tedy nedosahuje ani 1 % z celkového základu daně. Toto procentuální vyjádření není v roce 2014 výjimečné. Za posledních pět let je okolo výše 0,2 % i ve všech krajích. Nejvyšší podíl odpočtu na základu daně je za všechny roky v Moravskoslezském kraji 0,28 %.

3.3.3 Vztah odpočtu a HDP

Ze všech předchozích výsledků je patrné, jak vysoké jsou odpočty, jaké rozdíly jsou v jednotlivých krajích, ale nevyplývá z nich, jak je ovlivňuje ekonomická situace země. Z tohoto důvodu následují regresní analýzy, které tuto problematiku popisují.

První regresní funkce je zaměřena na závislost mezi výší odpočtu uplatněných u územních pracovišť FÚ a HDP krajů v jednotlivých letech.

Graf 14: Regrese odpočtu FO a HDP krajů

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ, Kurzy CZ

Hodnota koeficientu determinace $R^2 = 0,798$ je vysoká. Z toho vyplývá, že mezi HDP jednotlivých krajů a velikostí jejich odpočtu existuje lineární závislost a výše HDP ovlivňuje odpočet.

Pro tuto regresi je rovnice ve znění $y = 2,02 + 321,14x$, pokud se tedy v tomto případě změní x o jednotku, změní se y o 321,14.

Pro ověření vlivu dvou proměnných následuje testování korelovanosti dat pomocí Pearsonova testu. Při tomto testu významnosti se testuje hypotéza $H_0: \rho = 0$ proti $H_1: \rho \neq 0$. Výsledek testu významnosti zobrazuje tabulka vypočtena v softwaru Statistica.

Tabulka 4: Korelační koeficient k HDP a odpočtu FO

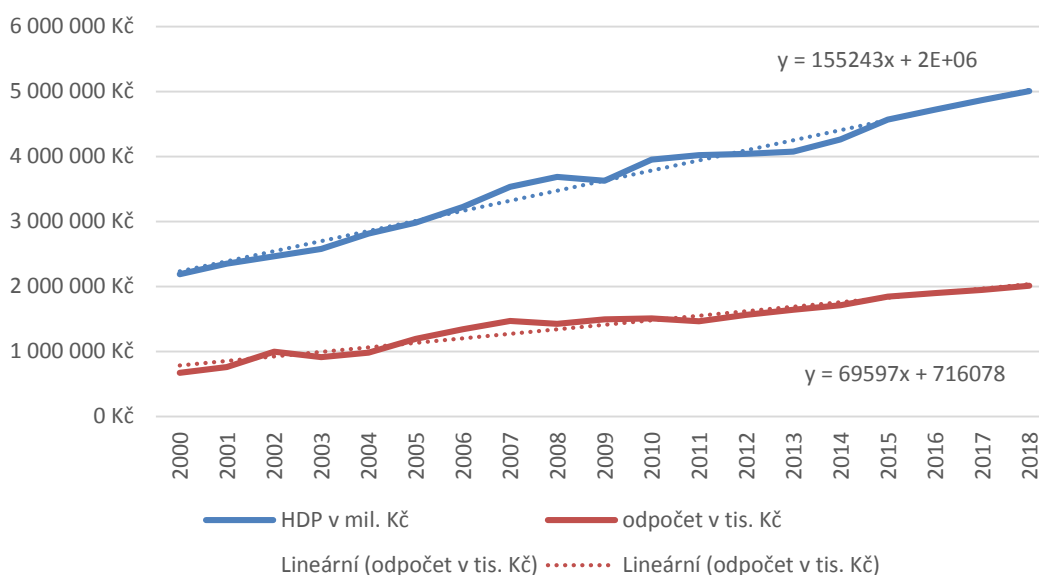
Korelace (Tabulka3)				
Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$				
N=70 (Celé případy vynechány u ChD)				
Proměnná	Průměry	Sm.odch.	hdp kraju v mil.	odpocet
hdp kraju v mil.	288171	227870	1,000000	0,893289
odpocet	112737207	81918877	0,893289	1,000000

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Hodnota $p = 0,00$, na hladině významnosti $\alpha = 0,05$ se nulová hypotéza zamítá. Mezi náhodnými veličinami existuje korelační vztah. Korelační koeficient = 0,89 a tím, že je kladný, se jedná o pozitivní korelaci a hodnoty obou proměnných tak současně rostou nebo současně

klesají. Zde zní výsledek tak, že pokud roste hodnota HDP v kraji, roste i výše uplatněného odpočtu, a naopak.

Zobrazení dle trendu růstu HDP ČR a velikostí odpočtu uplatněného fyzickými osobami nabízí graf 15, na kterém je patrné, že obě hodnoty současně rostou téměř souběžným tempem. Pro lepší vyobrazení je HDP ČR zaokrouhleno na miliony nahoru a odpočet na tisíce nahoru.

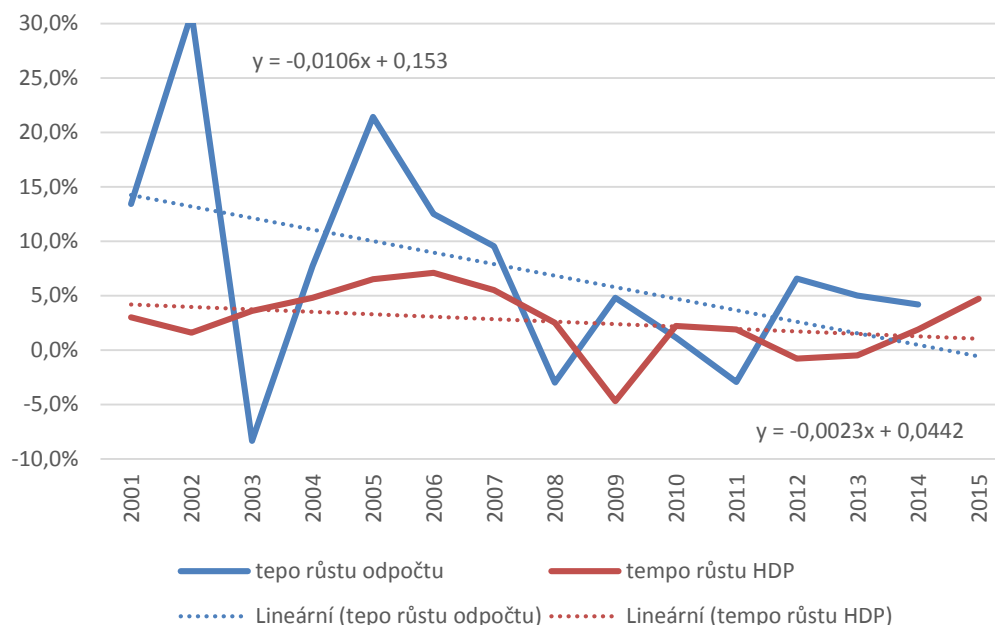
Graf 15: Vývoj odpočtu FO a HDP ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Tečkovaně jsou zobrazeny spojnice trendu, k nimž náleží i rovnice. Podle rovnic lze soudit, že tempo růstu HDP je rychlejší, než tempo růstu odpočtu, jelikož parametr β u první rovnice má vyšší hodnotu.

Pomocí funkce Lintrend byly dopočítány i predikované hodnoty pro následující 4 roky. Podle současné situace se predikované hodnoty příliš neliší. Predikce HDP pro rok 2015 vyšla 4 569 mld. Kč, skutečné HDP v běžných cenách za rok 2015 bylo 4 477 mld. Kč, pro srovnání výše odpočtu nejsou údaje za rok 2015 dostupné. U obou proměnných je však predikce nadále rostoucí.

Pohled na HDP a odpočet, ve změnách tempa růstu v jednotlivých letech, již nemá takto rostoucí průběh. Graf 16 konkrétně zobrazuje změnu hodnot oproti předešlému roku, jak HDP, tak odpočtu,

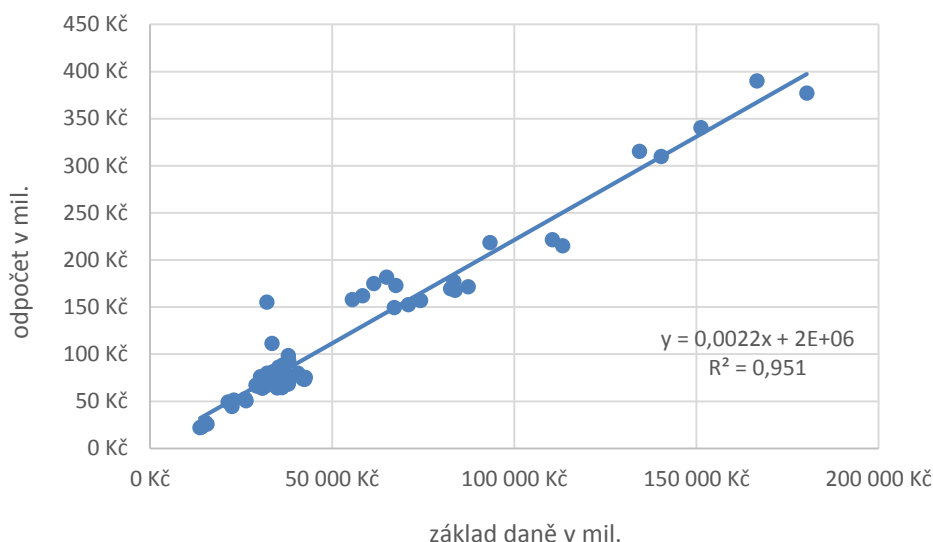
Graf 16: Tempo růstu odpočtu FO a HDP

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Co se týká HDP, pohybuje se jeho tempo růstu kolísavě okolo +/- 5 %. To nelze říci o odpočtu, především mezi roky 2001 až 2008, kdy byly změny ve výši odpočtu oproti předešlým rokům značně vysoké. V roce 2002 byl zaznamenán více než 30 % nárůst oproti předešlému roku, který byl způsoben již výše zmíněnou vyšší solidaritou ohledně povodní. Poté však následoval silný propad, který způsobilo předešlé zvýšení. Od roku 2008 už nebyl zaznamenán takto mnohaprocentní nárůst či pokles. Nicméně změny se stále pohybují v intervalu 5 % s neustále snižujícím se trendem.

3.3.4 Vztah odpočtu a základu daně

Postup je analogický jako v předchozím případě. Porovnává se tu velikost uplatněného odpočtu za všechny územní pracoviště finančních úřadů, spolu se základem daně, který byl vykázán v daňových přiznáních těchto FÚ. Tentokrát se jedná o období mezi roky 2010 – 2014. Období není příliš rozsáhlé, ale i tak se počítá se 70 hodnotami pro každou proměnnou. Při zobrazení regresní funkce, spojnice trendu a koeficientu determinace je patrné, že lineární závislost je ještě větší než v případě HDP.

Graf 17: Závislost uplatněného odpočtu FO na základu daně

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Rovnice regresní funkce ve tvaru $y = 1,9 + 0,002x$ říká, že změna hodnoty x o jednotku vyvolá změnu y o 0,002. Koeficient determinace je v tomto případě dosti vysoký a velmi se blíží hodnotě 1, která označuje úplnou lineární závislost. Lze tedy usuzovat, že se budou tyto proměnné vzájemně ovlivňovat a budou korelované.

Tuto skutečnost dokazuje i korelační koeficient. Nulová hypotéza $H_0: \rho = 0$, tedy že mezi veličinami není vztah, se na hladině významnosti $\alpha = 0,05$ zamítla a dle $\rho = 0,9752$ lze říci, že mezi proměnnými je silný korelační vztah. Výše uplatněného odpočtu je velmi závislá na velikosti základu daně a tyto proměnné se vzájemně ovlivňují.

3.3.1 Vliv počtu domácností a neziskových organizací na odpočet

Závislost dat na odpočtu lze provést z mnoha dalších pohledů. Pro analýzu je zvolen ještě faktor počtu neziskových organizací a velikost kraje dle počtu domácností.

Již v první kapitole byly uvedeny počty NO dle jednotlivých krajů v roce 2012. K nim byly přidány hodnoty uplatněných odpočtů u územních pracovišť finančních úřadů taktéž za rok 2012 a byla provedena regresní analýza. Jelikož data za hlavní město dosahují opět extrémních hodnot, byl vypočítán koeficient determinace pro oba případy. Korelační koeficient se počítá za veškerá data včetně Prahy. Stejný postup byl zvolen pro výpočet regrese u závislosti odpočtu na počtu domácností v krajích a výsledky shrnuje tabulka 5.

Tabulka 5: Regrese pro počty NNO a velikost kraje

faktor	koeficient determinace	koeficient determinace bez Prahy	korelační koeficient
neziskové organizace	0,79	0,50	0,89
kraje dle počtu domácností	0,72	0,67	0,85

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Větší lineární závislost je v případě neziskových organizací. Dalo by se říci, že počet neziskových organizací sice více ovlivňuje velikost uplatněného odpočtu, než velikost kraje, nicméně při vynechání hodnot Prahy, je ale výsledek opačný. V tomto případě se ukazuje vyšší závislost mezi velikostí kraje a odpočtem. Korelační koeficient vykazuje také nepříliš rozdílné hodnoty, ale v obou případech je poměrně vysoký. V souhrnu tak lze říci, že mezi daty je určitá závislost a s růstem počtu domácností v kraji nebo počtem NNO roste i velikost odpočtu. Zejména v případě neziskových organizací hraje důležitou roli kraj Praha, kde je počet neziskových organizací i odpočet vysoký a výrazně tak ovlivňuje výsledky analýz.

Zajímavý fakt tvoří index počtu neziskových organizací, který uvádí kolik NNO připadá na 100 000 obyvatel v kraji. Při regresní analýze tohoto faktoru a uplatněného odpočtu se koeficient determinace rovnal 0,07. Hodnota velmi blízká nule znamená, že není mezi daty závislost a vzájemně se tak neovlivňují. Tento výsledek lze potvrdit i ze samostatných dat, kde například v Moravskoslezském kraji je index sice nejmenší z celé ČR, ale průměrná výše daru je v Moravskoslezském kraji druhá nejvyšší.

3.4 Analýza informací o darech od právnických osob

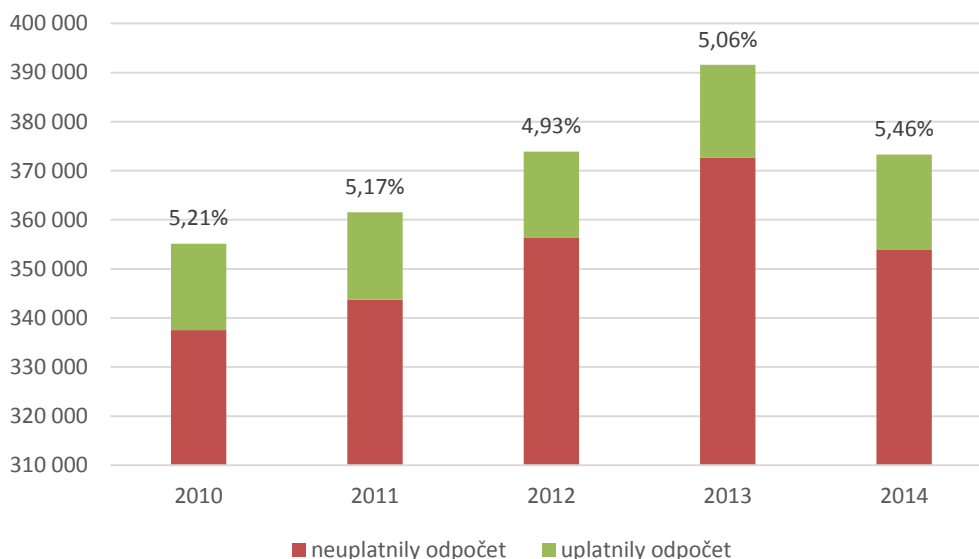
U právnických osob je dárcovství vnímáno veřejností mnohem více než u fyzických osob. Zatímco u FO jde o individuální zájmy, tak u PO je dárcovství nedílnou součástí konceptu společensky odpovědné firmy. Firma díky tomu může dát veřejně najevo její hodnoty a postoje, jež zastává. Pokud se rozhodne darovat prostředky do neziskové oblasti, může si tak zajistit lepší obraz u svých zaměstnanců, partnerů, zákazníků, ale i veřejnosti.

Výše a charakter odpočtu je porovnáván v podobných oblastech jako u fyzických osob, pouze s tím rozdílem, že se v některých případech počítají pouze PO, které měly kladný základ daně. To znamená, že řádek 220 byl > 0 . Tento řádek konkrétně uvádí základ daně po úpravě o část základu daně (daňové ztráty) připadající na komplementáře a o příjmy podléhající zdanění v zahraničí, u nichž se uplatní vlnění podle § 34 a § 20 nebo dle ř. 200 – 201 – 210. Kromě 14 územních pracovišť finančních úřadů jsou dostupná data i pro Specializovaný

finanční úřad (SFÚ). Ten funguje jako finanční úřad pro vybrané subjekty, jako jsou například: banky; pojišťovny či spořitelny a úvěrová družstva; PO založeny za účelem podnikání, které dosahují obrátu vyššího než 2 mld. Kč; osoby provozující loterii nebo jinou podobnou hru; investiční fondy atd. Daňová přiznání u těchto institucí mívají mnohem vyšší základ daně, i daňový odpočet, proto je s ním v některých výpočtech počítáno zvlášť.

3.4.1 Počty dárců

Zatímco počet daňových subjektů u fyzických osob, kteří uplatňují odpočet, dosáhl v roce 2014 hodnoty 144 095, u právnických osob je toto číslo téměř desetkrát menší. Za rok 2014 uplatnilo odpočet pouze 19 311 PO. To však neznamená, že by ochota darovat prostředky byla o tolik menší. V poměru k celkovému počtu osob, které podají DAP a mají ř. 220 > 0, je procentuální podíl téměř 10 %, což je dokonce o zhruba 2 % vyšší než u FO.

Graf 18: Srovnání PO, které uplatnily, resp. neuplatnily odpočet

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

V tomto grafu se počet daňových subjektů, které podaly daňové přiznání, pohybuje okolo hodnoty 200 000 DS. Při ohledu na subjekty, které vykázaly řádek 220 < 0, by se počet osob dostal na hodnotu cca 370 000.

Oproti celkové sumě právnických osob, která podává DAP, je procento počtu dárců pouze 5 %. Jejich počty v jednotlivých letech jsou zobrazeny v tabulce.

Tabulka 6: Počty PO uplatňujících odpočet v letech 2000 - 2014

Rok	Počet DS uplatňujících odpočet
2000	9 418
2001	10 614
2002	13 845
2003	12 220
2004	13 940
2005	15 839
2006	16 804
2007	18 815
2008	19 223
2009	17 094
2010	17 578
2011	17 765
2012	17 571
2013	18 846
2014	19 311

Zdroj: vlastní zpracování dle Finanční správy; GFŘ

Menší výkyv počtu dárců je stejně jako u FO v roce 2002. Následující rok dárců ubylo, ale až do roku 2008 je zde zaznamenán růst, který zastavila až ekonomická krize v roce 2009. Pokles o více jak 2000 dárců se vrátil na původní hodnotu až v roce 2014. Následky krize jsou z pohledu právnických osob, pro oblast dárcovství znatelné. Srovnání těchto výkyvů s objemy darů nabízí graf 19, na kterém je zobrazen vývoj počtu právnických osob, které uplatnily od roku 2000 daňový odpočet, v porovnání s hodnotami darů, které jsou pro lepší porovnání trendů uvedeny v 100 000 Kč.

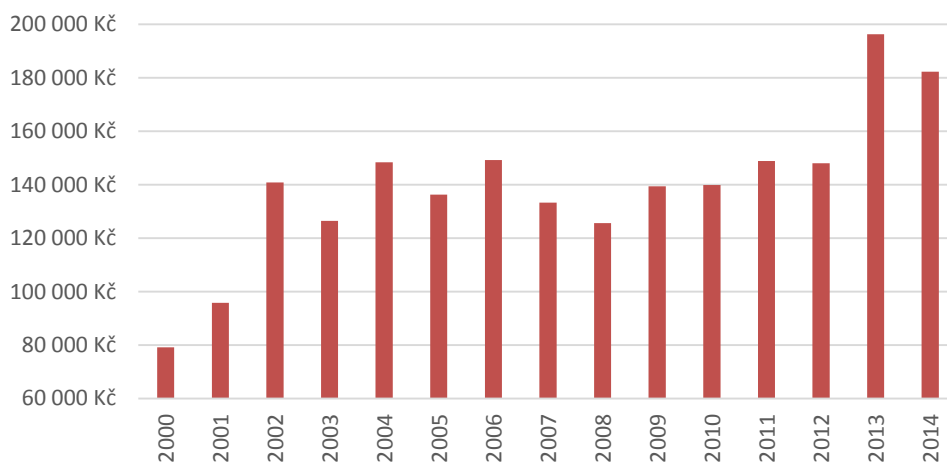
Graf 19: Vývoj PO, které uplatňují odpočet a absolutní výše darů

Zdroj: vlastní zpracování dle Finanční správy; GFR

Obě proměnné charakterizuje rostoucí trend. Podle toho jak se vyvíjí počet dárců v jednotlivých letech, vyvíjí se tak i výše rozpočtu. Rapidní nárůst uplatněného odpočtu mezi roky 2012 a 2013, ve výši 1 126 360 945 Kč je způsoben uplatněním u Specializovaného finančního úřadu, kde byl nárůst o celou 1 mld. Kč. V roce 2014 klesl u tohoto FÚ o 0,5 mld. Kč.

3.4.2 Výše darů od PO

Absolutní hodnoty velikosti darů se pohybují v řádech několika miliard. Jen za rok 2014 tvořil celkový odpočet všech subjektů částku 3,5 mld. Kč. Předešlá kapitola však ukazuje, že počet dárců není tak vysoký. Na těchto základech lze soudit, že průměrné dary budou dosti vysoké, což není pouze jednoróční stav, ale dlouhodobá situace. Graf 20 zobrazuje průměrnou velikost daru za období 2000 - 2014.

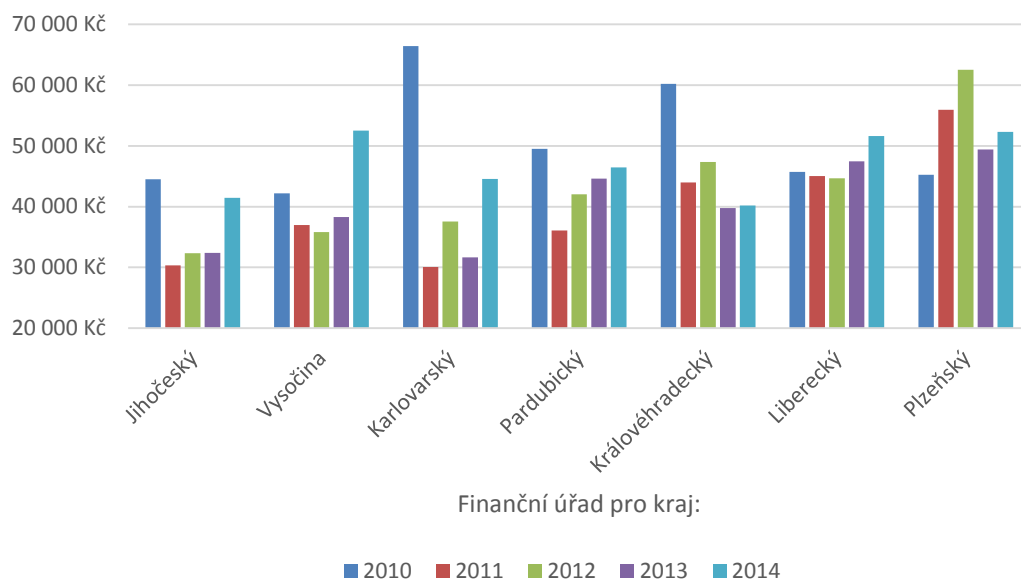

Graf 20: Průměrná výše hodnoty daru od PO

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Průměrný dar se pohybuje okolo částky 120 000 Kč a jeho hodnota se až v posledních letech zvýšila. Při podrobnější analýze posledních pěti let (2010 – 2014) je průměrný dar 163 139,41 Kč, pokud se počítá se SFÚ. Bez jeho částek se průměr výrazně snižuje až na hodnotu 64 196,08 Kč. Výpočet dokazuje, že velmi štědrými dárci jsou subjekty, které odvádějí daně právě u této instituce. Ta však dle zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky existuje a vybírá daně až od roku 2013. Od Generálního finančního ředitelství jsou data za SFÚ doložena i k letům 2010, 2011, 2012, kdy subjekty, jako banky, pojišťovny či družstevní záložny byly spravovány běžnými finančními úřady. Předpokládá se, že jsou v poskytnutých datech informace do Specializovaného finančního úřadu dopočítány zpětně.

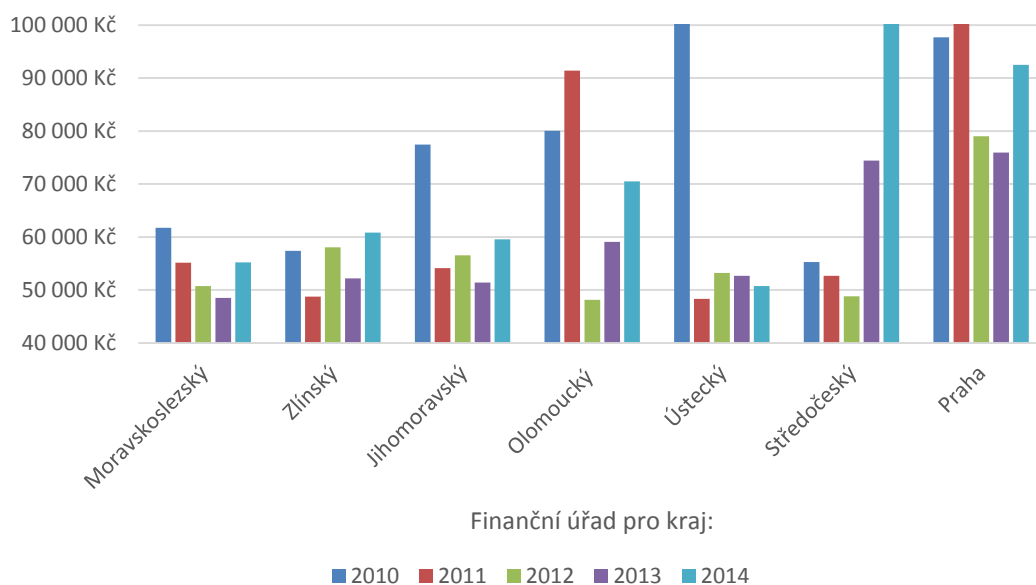
Objemy uplatněných odpočtů lze porovnávat i dle krajů. Mezi nimi lze spatřovat někdy i vysoké rozdíly. Pro názornost jsou kraje rozděleny do dvou skupin, právě podle výše daru. Ani v jedné skupině nejsou započítány dary SFÚ, jelikož jsou mnohem vyšší než u ostatních FÚ. Na prvním grafu 21 je 7 krajů, které měly nižší průměrný odpočet.

Graf 21: Průměrné dary dle územních pracovišť FÚ I.

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

U těchto krajů se hodnoty průměrných odpočtů rozprostírají okolo 40 000 Kč, žádný kraj v jednotlivých letech nepřesáhl částku 70 000 Kč. U následující druhé skupiny krajů většina částek přesahuje hranici 50 000 Kč a jsou zde i velké výkyvy. V Ústeckém kraji v roce 2010 byla částka přesahující 150 tisíc Kč, ve Středočeském dokonce přes 295 tisíc Kč, což už by mohlo být způsobeno spíše chybou při zpracování dat, jelikož takto vysoká částka u jednotlivých krajů není běžná.

Graf 22: Průměrné dary dle územních pracovišť FÚ II.

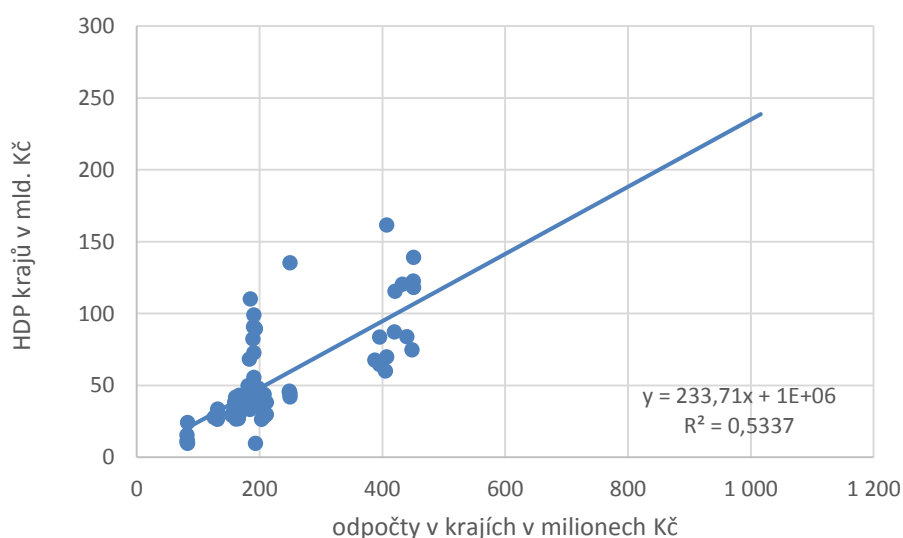
Dlouhodobě jsou z pohledu fyzických i právnických osob nejvyšší odpočty v městě Praze. V letech 2010, 2014 těsně pod hranicí 100 000 Kč, v roce 2011 dosáhl odpočet částky přes 108 tis. Kč. Způsobeno to je tím, že mnoho větších firem sídlí právě v hlavním městě a předpokládá se, že velké firmy budou darovat více. Současně je v Praze množství zahraničních firem, u kterých lze očekávat vyšší ochotu darovat.

3.4.3 Vztah odpočtu a HDP

V této kapitole jsou zjišťovány stejné informace jako u fyzických osob. Použity jsou i stejné postupy, kdy základem pro zjištění vztahu je regresní analýza. Po jejím výsledku je zjišťováno, zda jsou data vzájemně korelovaná či nekorelovaná.

Při sestavení regresní analýzy vychází v grafu 23 opět lineární spojnice trendu jako nejvhodnější. Musí se ale počítat bez hodnot Specializovaného finančního úřadu, jelikož díky celorepublikové působnosti mu nelze přiřadit v daném období konkrétní HDP.

Výpočtem vztahu mezi velikostí uplatněného odpočtu a HDP jednotlivých krajů, vyšel index determinace $R^2 = 0,8465$, z čehož by vyplývalo, že data jsou lineárně závislá. V grafu byly patrné v šesti případech velmi odlehle hodnoty, kdy pět se jich týkalo kraje Praha, kde je nejen vyšší odpočet, ale současně i vyšší HDP, a jedna hodnota Středočeského kraje, kde se stala nejspíš chyba při zpracování. Pro přesnější výsledek byly tyto extrémní hodnoty vyňaty a velmi značný rozdíl ukazuje následující graf 23.

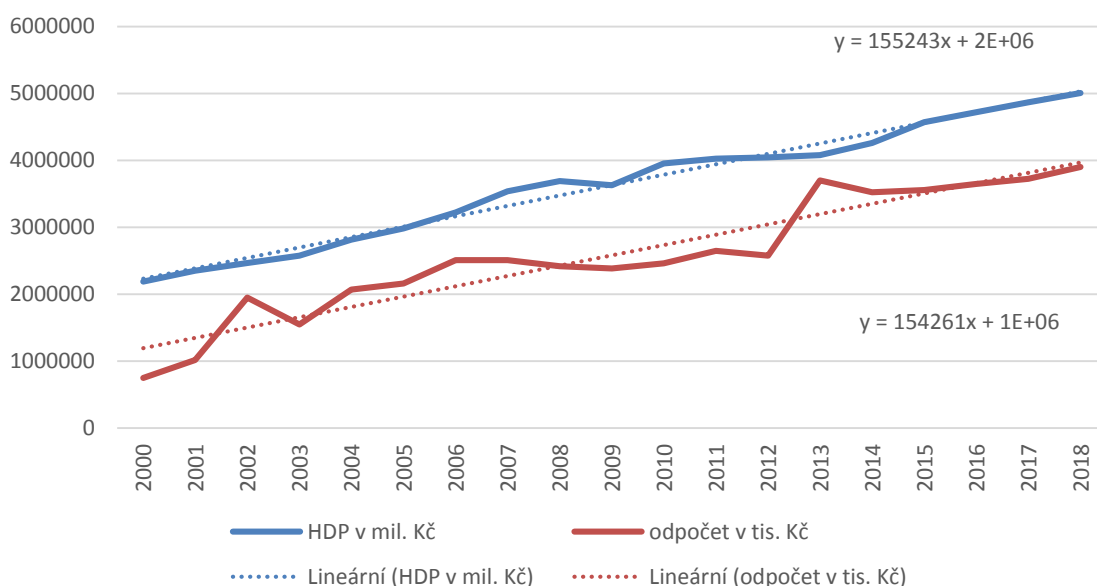

Graf 23: Regrese odpočtu FO a HDP krajů

Index determinace v tomto případě dosahuje hodnoty pouze 0,5337, čímž není potvrzena silná lineární závislost. Ověření dat pomocí korelace ukazuje také značné rozdíly mezi výběrem s extrémními hodnotami a bez nich. Při ponechání extrémů ve výpočtu vychází $\rho = 0,92$, jejich vynecháním koeficient korelace poklesne a nové $\rho = 0,73$.

Mezi HDP a uplatněným odpočtem PO existuje určitá závislost, její síla ale není příliš významná.

Zobrazit lze také trend obou proměnných. Odpočet je uveden v tisících Kč a HDP ČR v milionech Kč, aby byly trendy porovnatelné. Zároveň je dopočítána predikce dle lineárního trendu růstu až do roku 2018.

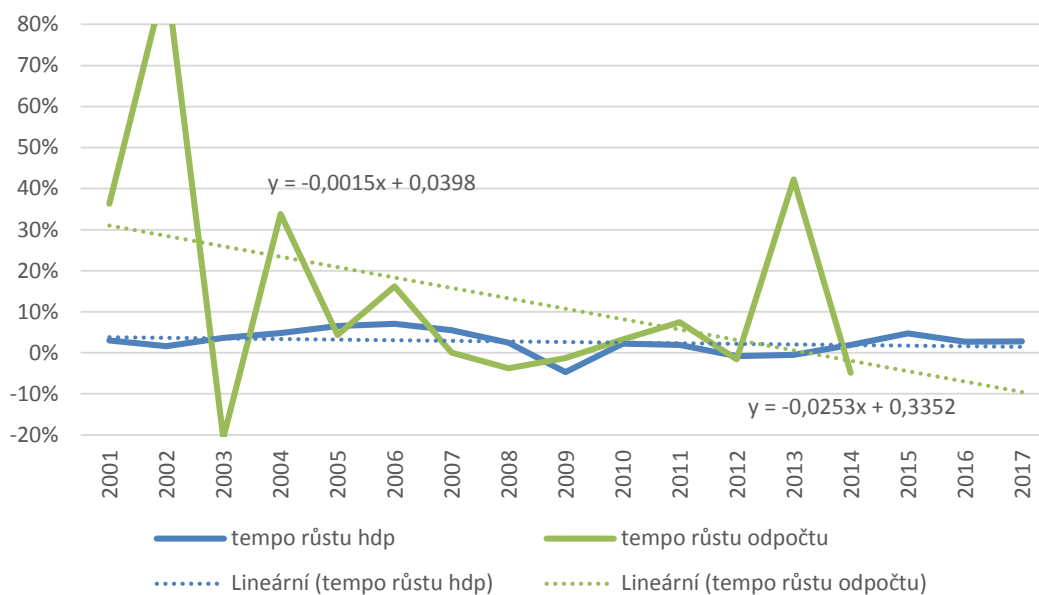

Graf 24: Vývoj HDP ČR a uplatněného odpočtů

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR, Kurzy CZ

Obě proměnné mají rostoucí trend, uplatněný odpočet u právnických osob, má mnohem větší výkyvy, které nebudou ale způsobeny změnou ekonomiky, jelikož u HDP tyto výkyvy patrně nejsou a skokové hodnoty uplatněných odpočtů v letech 2002 a 2012 byly již popsány u grafu 21. Při pohledu na rovnice lineárních trendů je patrné, že rychlost růstu je velmi podobná, jelikož hodnoty x si jsou velmi blízké a mají tak podobný vliv na změnu y.

Změny těchto dvou veličin lze vyjádřit i podle tempa růstu. Na tomto vývoji je patrné, že i přes rostoucí trend obou proměnných, nezaznamenává tempo růstu neustále zvyšující charakter.

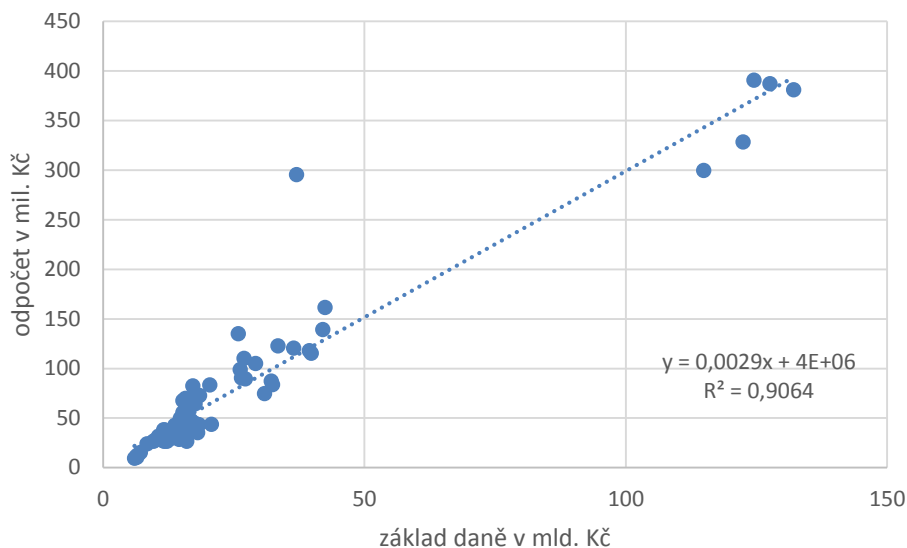
Graf 25: Tempo růstu odpočtu PO a HDP

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Konkrétně u HDP je tempo růstu nízké, okolo 5%. Oproti tomu odpočet, stejně jako u FO, zaznamenal v roce 2002 ohromný nárůst – téměř 90 %, následován očekávaným propadem a postupným ustálením. Růst o 42 % v roce 2013 je způsoben uplatněným odpočtem u Specializovaného finanční úřadu, který byl o 1 miliardu vyšší než v roce 2012. V roce 2014 byla u SFÚ uplatněna podobná částka jako v předešlém roce a tempo růstu kleslo o pouhých 4 %. I přes vysoká procenta v jednotlivých letech je trend tempa růstu klesající, mírně klesá i tempo růstu HDP.

3.4.4 Vztah odpočtu a základu daně

Uplatněný odpočet v krajích v porovnání s velikostí základu daně je počítán včetně dat SFÚ. Sumy převyšují mnohanásobně ostatní částky, ale při regresních analýzách byly zjištěny velmi podobné výsledky v případech, kdy byl i nebyl tento úřad započítán.

Graf 26: Závislost uplatněného odpočtu PO na základu daně

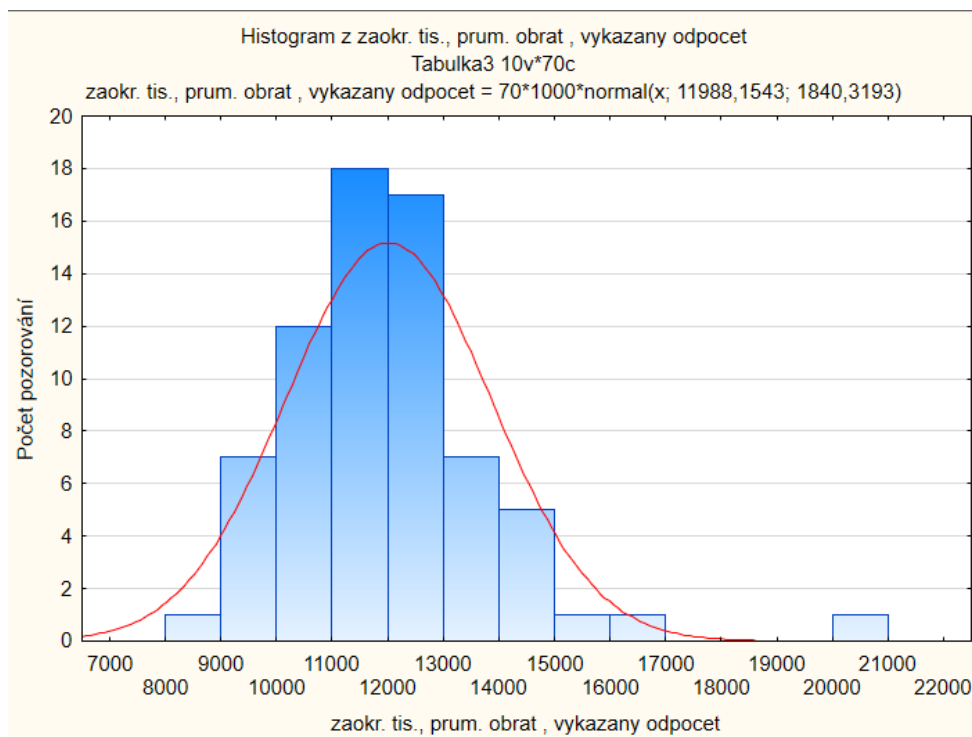
Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Index determinace $R^2 = 0,96$ dokazuje velmi vysokou lineární závislost dat. V případě bez extrémních hodnot, bylo $R^2 = 0,91$. Čímž je jednoznačně prokázána závislost těchto dat. Současně s tím je korelační vztah mezi proměnnými také velmi silný. Dle Personova koeficientu korelace vyšla hodnota $\rho = 0,98$, přičemž nulová hypotéza $H_0: \rho = 0$ říká, že jsou data nekorelovaná, se zamítá a alternativní hypotéza se přijímá a data korelovaná jsou. Ověřením pomocí korelace se prokázalo, že uplatněný odpočet je velmi závislý na velikosti základu daně.

3.4.5 Závislost výše odpočtu na obratu

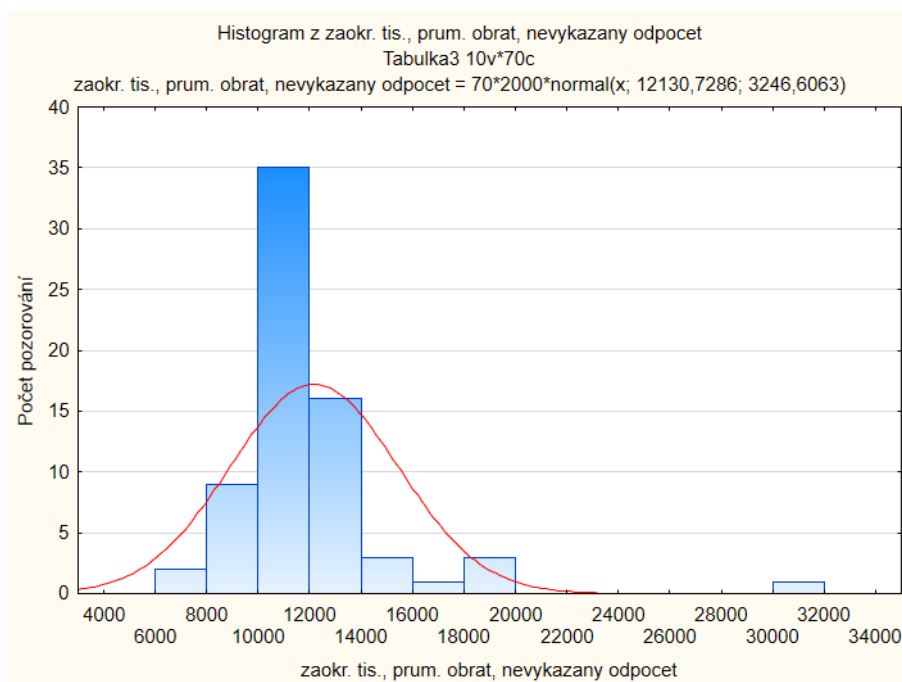
Práce se zaměřuje i na to, zda má výše obratu právnických osob vliv na uplatnění či neuplatnění odpočtu právnickými osobami. Údaje jsou vyčísleny podle daňových přiznání právnických osob, kde se v příloze II. oddílu – K, uvádí roční úhrn čistého obratu. Dostupná jsou opět data v letech 2010 – 2014 v jednotlivých krajích, rozčleněny do dvou skupin podle uplatnění odpočtu neboli vykázání řádku 260 DPPO. Vyloučen z analýzy je Specializovaný finanční úřad, který by velmi zkresloval výsledky statistiky.

Pro výpočet závislosti je zvolen parametrický test. Vhodnost jeho využití souvisí s větším množstvím dat, se kterým je pracováno, a dle centrální limitní věty se rozdělení pravděpodobnosti s větším množstvím dat blíží normálnímu rozdělení. Pro názornost rozdělení jsou zde uvedeny dva histogramy. První je pro osoby, které vykázaly v DAP ř. 260 > 0, a druhý pro PO, kdy ř. 260 = 0.

Graf 27: Histogram - obrat PO, které vykazaly odpocet

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Graf 28: Histogram - obrat PO, které nevykázaly odpocet

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Je patrné, že u obou histogramů se hodnoty v některých situacích odchyli od křivky, ale není to ale tak podstatné vychýlení. Více se normálnímu rozdělení pravděpodobnosti blíží situace z obrázku 1., kdy i p hodnota byla vyšší než u druhého.

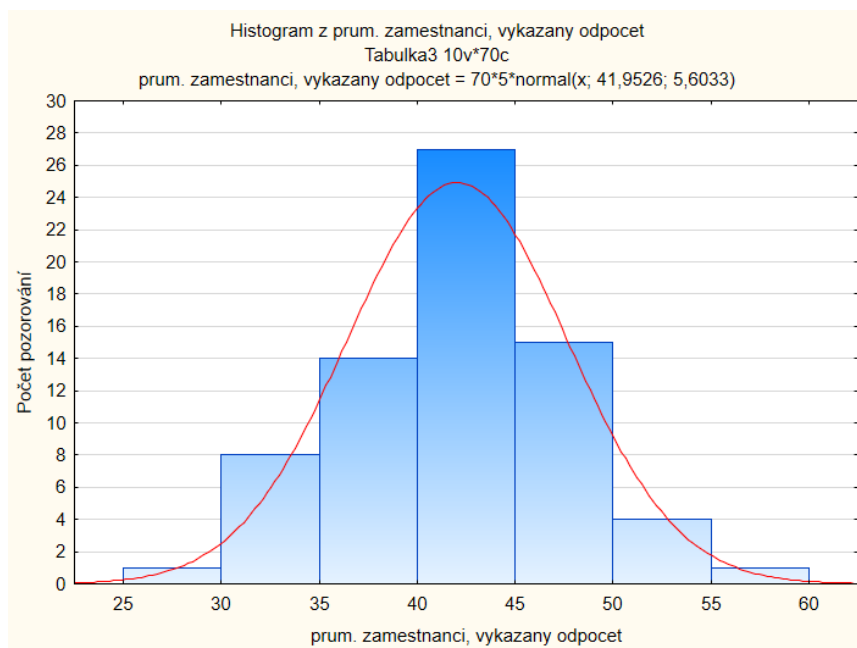
Dále je testována nulová hypotéza, kdy se střední hodnoty výběrů rovnají: $H_0: EX = EY$, což znamená, že průměrná velikost obratu u PO, které vykázaly odpočet, je stejná, jako u PO, které odpočet nevykázaly. Toto se testuje proti hypotéze, kdy se střední hodnoty nerovnají: $H_1: EX \neq EY$ a průměrná velikost obratu není stejná.

Výsledky t-testu pro závislé vzorky ukázaly, že na hladině významnosti 0,05 vychází $p = 0,00$. Tím pádem se H_0 zamítá a mezi středními hodnotami souborů je patrný rozdíl. Průměrná hodnota obratu u PO, které vykázaly odpočet, vychází 119 881 038 Kč. Oproti tomu u PO, které odpočet nevykázaly, je to pouze 12 130 269 Kč. Lze tedy říci, že průměrná velikost obratu v jednotlivých krajích ovlivňuje odpočet a to tak, že PO, které mají vyšší průměrný obrat, vykazují častěji odpočet na dani než PO s nižším průměrným obratem.

3.4.6 Závislost výše odpočtu na počtu zaměstnanců

Zde se zjišťuje, zda má na velikost odpočtu vliv počet zaměstnanců, jež právnické osoby zaměstnávají. Údaje jsou vyčísleny podle daňových přiznání právnických osob, kde se v příloze II. oddílu – K, uvádí přepočtený počet zaměstnanců zaokrouhlený na celé číslo. Dostupné jsou podobně jako u obratu součty všech zaměstnanců v daném roce za jednotlivé kraje. Jsou zde také dvě skupiny podle toho, zda uplatnily odpočet na dani z příjmu podle řádku 260 DPPO, či nikoliv.

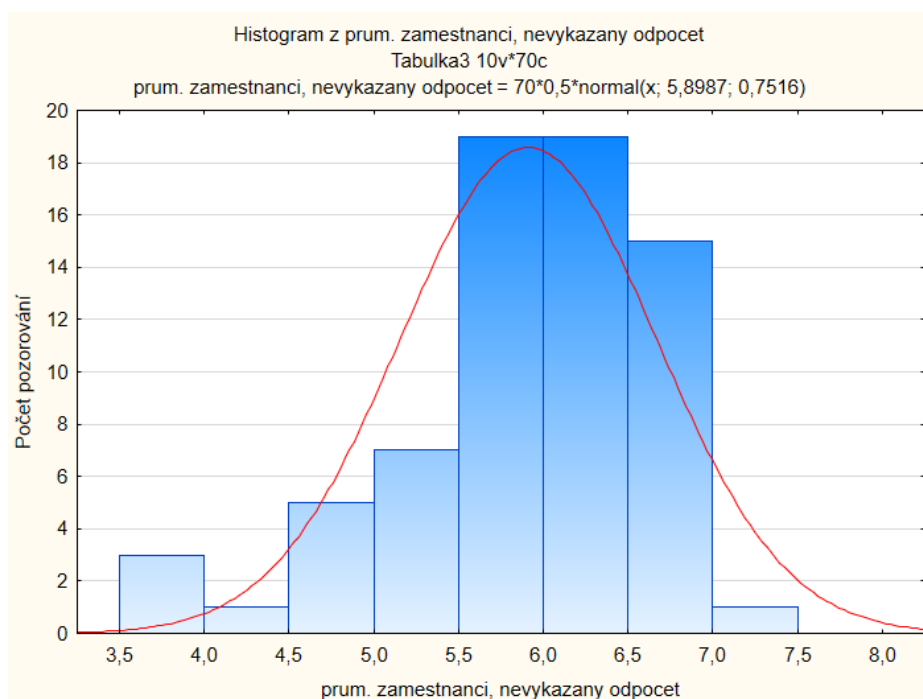
Postup při výpočtech je totožný jako u závislosti výše odpočtu na obratu. Nejprve se tedy zjišťuje normalita rozdělení pravděpodobnosti. Pro PO, které vykázaly odpočet, má histogram následující podobu.

Graf 29: Histogram - přepočtený počet zaměstnanců PO, které vykázaly odpocet

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Normální rozdělení pravděpodobnosti zde je zcela patrné. O něco slabší výsledek je u druhého histogramu, ale ani zde se normalita vzhledem k počtu dat nezatmívá.

Graf 30: Histogram - přepočtený počet zaměstnanců PO, které nevykázaly odpocet

Zdroj: vlastní zpracování dle GFŘ

Stejně, jako u výpočtu obrátu, nezamítáme normalitu a pomocí t-testu pro závislé vzorky se testuje $H_0: EX = EY$. Tentokrát to, zda je střední hodnota průměrného přepočteného počtu zaměstnanců stejná ve skupině PO, které vykázaly ř. 260, a u právnických osob, které ho nevykázaly. Alternativní hypotéza má tvar $EX \neq EY$. Vyjadřuje, že průměrný přepočtený počet zaměstnanců není v obou skupinách shodný.

Výsledkem je $p = 0,00$, H_0 se tedy opět zamítá a závěrem je, že právnické osoby, které uplatňují odpočet dle řádku 260, mají průměrný přepočtený počet zaměstnanců znatelně vyšší. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců u PO uplatňujících odpočet dosahuje hodnoty 41,95. Ve druhé skupině PO je naopak průměrná hodnota pouhých 5,89 zaměstnanců.

3.4.1 Vliv počtu ekonomických subjektů a nestátních neziskových organizací na odpočet

Stejně jako u fyzických osob jsou spočítány regresní analýzy pro počet neziskových organizací. Tentokrát je namísto počtu domácností v kraji využit faktor počtu ekonomických subjektů v kraji.

Tabulka 7: Regrese pro počty NNO a kraje dle ekonomických subjektů

faktor	koeficient determinace	koeficient determinace bez Prahy	korelační koeficient
neziskové organizace	0,84	0,56	0,92
kraje dle ekonomických subjektů	0,80	0,45	0,89

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Výsledky regresní analýzy vychází analogické jako u fyzických osob, pouze s tím rozdílem, že zde jsou závislosti silnější. Především u vlivu počtu neziskových organizací na odpočet je lineární závislost i korelační koeficient dosti vysoký a počet neziskových organizací má vliv na velikost odpočtu. Nejvyšší vliv je opět v kraji Praha a v případě jeho vynechání dojde k výraznému poklesu závislosti. Ještě vyšší rozdíl nastává u ekonomických subjektů, kde se data při vynechání pražského kraje více blíží k lineárně nezávislým, ale korelační koeficient by v tomto případě vyšel 0,74, což na nezávislost mezi daty neukazuje.

3.5 Porovnání dárcovství FO a PO

Prozatím byly vypočteny hodnoty pro obě skupiny osob podávající daňové přiznání zvlášť. Následující tabulka 8 ukazuje souhrnné údaje za obě skupiny v oblastech počtu dárců, velikosti odpočtu a průměrného daru.

Tabulka 8: Dary v daňových přiznáních

	rok	počet dárců	velikost odpočtu	průměrný dar
Fyzické osoby	2010	116 959	1 510 632 644,3 Kč	12 915,9 Kč
	2011	121 215	1 466 339 688,0 Kč	12 097,0 Kč
	2012	124 206	1 564 405 627,5 Kč	12 595,3 Kč
	2013	145 161	1 640 697 523,5 Kč	11 302,6 Kč
	2014	144 095	1 709 529 012,5 Kč	11 863,9 Kč
Právnícké osoby	2010	17 578	2 460 657 775,9 Kč	139 985,1 Kč
	2011	17 765	2 644 501 576,6 Kč	148 860,2 Kč
	2012	17 571	2 574 991 651,0 Kč	146 547,8 Kč
	2013	18 846	3 701 352 596,2 Kč	196 399,9 Kč
	2014	19 311	3 521 763 401,5 Kč	182 370,8 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Do roku 2013 byl odpočet právnických osob oproti fyzickým osobám vyšší zhruba o jednu miliardu. Zlom nastal v roce 2013, kdy se velikost uplatněného odpočtu, zřejmě v důsledku vzniku Specializovaného finančního úřadu navýšila o 43,7 %, což je více jak o jednu miliardu. U fyzických osob byl nárůst mezi roky 2012 a 2013 pouze 5 %. V roce 2013 současně narostl počet dárců a z těchto důvodů se o několik desítek tisíc korun zvedl i průměrný dar.

U fyzických osob je dárců mnohem více. V roce 2013 nastal také jejich nárůst o více jak 20 000 osob, ale průměrná velikost daru se zmenšila a pohybuje se neustále okolo 12 000 Kč. Více analyzovány jsou data za posledních 5 let v tabulce 6.

Tabulka 9: Souhrn FO a PO

2010 - 2014	FO	PO
průměrný dar	12 154,05 Kč	163 139,41 Kč
průměrný počet dárců	130 327	18 214
podíl dárců na počtu podaných DAP	6,84%	5,17%
podíl darů na základu daně	0,22%	0,42%

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Porovnáním velikosti daru za celých pět let lze dojít k závěru, že jeho velikost je u právnických osob více jak 13x vyšší než u fyzických osob, a také podíl na základu daně je jednou takový, než u fyzických osob. Oproti tomu je počet dárců u fyzických osob vyšší, i při pohledu na jejich procentuální podíl. V tomto případě bylo totiž u právnických osob počítáno se všemi podanými daňovými přiznáními, včetně těch, které měly základ daně < 0. Pokud by se počítalo pouze s kladnými základy daně, byl by podíl dárců u právnických osob taktéž vyšší.

Rozdíl ve vývoji filantropického chování v průběhu let zachycuje tabulka 10, která obsahuje tempa růstu odpočtu pro FO i PO.

Tabulka 10: Tempo růstu odpočtu

tempo růstu odpočtu	FO	PO
2011	-2,93%	7,47%
2012	6,56%	-1,61%
2013	5,01%	42,26%
2014	4,20%	-4,85%

Zdroj: vlastní zpracování dle GFR

Rozdílné hodnoty v obou sloupcích naznačují, že trendy v darování prostředků nejsou souměrné. Zatímco v roce 2011 nastal u FO pokles o 2,93 % oproti roku 2010, u PO je mezi těmito roky zaznamenán růst o 7,5 %. I když v obou případech došlo v roce 2013 k nárůstu počtu dárců, je z tabulky č. 10 patrné, že tento vzestup mnohem více ovlivnil odpočet u PO. Navíc po roce 2013 nenastal propad o mnoho procent, jak by se dalo očekávat, ale snížení o necelých 5 % oproti 42 % růstu, pořád dokazuje velmi vysoký odpočet.

3.6 Souhrnné výsledky analýz

Všechny významnější výsledky, které vzešly z dosavadních analýz této práce, jsou shrnuty do této kapitoly. Zvláště jsou uvedeny údaje za fyzické i právnické osoby.

Fyzické osoby:

- v průměru dva miliony osob podávají daňové přiznání;
- z toho 6,5 – 7 % osob uplatňuje daňový odpočet;
- dochází k neustálému nárůstu počtu daňových subjektů uplatňujících odpočet, i když s klesajícím tempem růstu;
- rostoucí je i absolutní hodnota darů v jednotlivých letech, ne však velikost průměrného daru;
- výše odpočtu silně reaguje na živelné pohromy a jiné významné události;
- průměrný dar za vybrané období 2010-2014 dosahuje částky 12 154,05 Kč;
- nejvyšší dary jsou meziročně v kraji Praha, následované Moravskoslezským krajem;
- podprůměrné dary v Jihočeském kraji a na Vysočině;

- mezi HDP jednotlivých krajů a velikostí uplatněných odpočtů na daném území existuje závislost;
- HDP i odpočet současně rostou, HDP rychlejším tempem;
- na výši uplatněného odpočtu má velmi silný vliv velikost základu daně;
- vliv počtu neziskových organizací a velikosti kraje na odpočet není příliš významný.

Právnícké osoby:

- daňové přiznání podává 350 000 – 400 000 právníckých osob;
- odpočet uplatňuje cca 5 %, v průměru 18 214 osob;
- průměrný dar v letech 2010 – 2014 dosáhl částky 163 139,41 Kč;
- rozdíly ve velikosti uplatněného odpočtu jsou mezi jednotlivými kraji značné;
- PO v Jihočeském kraji, na Vysočině a Karlovarském kraji podprůměrně darují (30 000 – 40 000 Kč);
- průměrné dary v Praze dosahují částky přes 100 000 Kč, největší dary jsou uplatňované u Specializovaného FÚ s celorepublikovou působností;
- po vynechání hodnot Prahy a SFÚ není uplatněný odpočet příliš ovlivňován HDP v kraji;
- HDP ČR i uplatněný odpočet mají stejné tempo růstu;
- největší vliv na velikost odpočtu má základ daně PO;
- PO uplatňující odpočet mají vyšší průměrný obrát;
- vyšší průměrný počet zaměstnanců je také u PO, které uplatňují odpočet;
- počet ekonomických subjektů a nestátních neziskových organizací není důležitým faktorem vlivu na velikost odpočtu.

4 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce byla analýza podmínek dárcovství v České republice za vybraný počet zdaňovacích období. Konkrétně se práce zaměřuje na analýzu filantropického chování fyzických i právnických osob, trendů v ochotě darování prostředků nestátním neziskovým organizacím a velikosti uplatňovaného odpočtu, coby položky snižující základ daně v citlivosti na ekonomické situaci v zemi.

Práce byla rozčleněna do třech částí. První z nich byla zaměřena na nestátní neziskové organizace a blíže charakterizuje jejich nejčastější formy. V následující druhé části jsou uvedeny zdroje financování neziskových organizací od veřejných, přes vlastní, cizí, až po soukromé, do kterých spadá i oblast dárcovství. Tento zdroj financování je podrobně analyzován ve třetí části diplomové práce dle velikosti uplatněného odpočtu především v letech 2010 – 2014.

V úvodech kapitol FO i PO se začínalo s počty dárců. Z tohoto pohledu vyšlo najevo, že vyšší ochota darovat finanční prostředky a snížit si tak základ daně je u fyzických osob, kde je podíl osob uplatňujících odpočet zhruba o jedno procento vyšší než u PO. Naopak porovnáním podílu velikosti daru na základu daně, vychází vyšší suma u PO. Ty mají také vysokou hodnotu průměrného daru, i přestože je počet daňových subjektů uplatňujících odpočet poměrně nízký. Potvrzuje to fakt, že právnické osoby poskytují vysoké dary. Největšími dárci jsou bezesporu velké společnosti, banky a pojišťovny neboli subjekty, které spadají pod specializovaný finanční úřad.

Ze všech zkoumaných faktorů je odpočet nejvíce ovlivňován velikostí základu daně. Mezi těmito dvěma faktory existuje téměř absolutní závislost. O něco nižší, avšak dosti vysoká je i mezi odpočtem a velikostí HDP. Tento výsledek ukázal, že filantropické chování ovlivňuje i ekonomická situace země. Pokud se ekonomice daří a dosahuje růstu, je zejména u PO patrný také růst velikosti odpočtu, ovšem pouze v souhrnu za celou republiku. Velikost uplatňovaného odpočtu a HDP jednotlivých krajů, při vynechání kraje Praha již tuto závislost nevykazují. Dlouhodobý vývoj těchto proměnných ale ukazuje, že jsou i jiné faktory, které mají značný vliv. Například živelné pohromy na území ČR velmi zvýší velikost darů v daném roce. Naopak vyšlo najevo, že velikost kraje dle počtu obyvatel, ekonomických subjektů, nebo NNO nemá tak znatelný vliv na uplatněný odpočet, nepočítá-li se tedy kraj Praha, kde je situace oproti jiným krajům značně odlišná.

U právnických osob byly navíc zkoumány faktory obratu a počtu zaměstnanců. Poměrně vysoký rozdíl ve výsledcích prokázal, že právnické osoby s vyšším počtem zaměstnanců nebo s vyšším obratem jsou mnohem častějšími dárci.

V celkovém součtu individuálního i firemního dárcovství je podíl na HDP ČR 0,11 %, což je srovnatelné procento například s Francií. V mnoha státech je tento podíl značně vyšší, například v USA se blíží až ke 2 %, ale ve srovnání například s Belgií 0,04 % vychází pro ČR mnohem lepší výsledek. I tak je ale prostoru pro růst filantropie stále dost. Především v počtu dárců jsou velké rezervy, kterých by mohly především NNO více využít, jelikož se domnívám, že hlavně u FO je velkým důvodem neposkytnutí daru i neznalost možnosti odpočtu.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ANHEIER, H. K., 2014. *Nonprofit organizations: theory, management, policy*. Second Edition. Abingdon, Oxon: Routledge, 579 pages. ISBN 978-041-5550-475.
- [2] BELIČKOVÁ, K, BUKOVOVÁ, S., 2007. *Ekonomika tretieho sektora*. Bratislava: Merkury. 125 s. ISBN 978-80-89143-45-0.
- [3] BOUKAL, P., 2013. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 260 s. ISBN 978-80-247-4487-2
- [4] BUKOVOVÁ, S., 2010. *Hodnota duševnej práce pre organizáciu a spoločnosť: Neziskové organizácie pretieho sektora a rozvoj ľudského kapitálu* [online]. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, [cit. 2015-11-22]. ISBN 978-80-7097-847-4. Dostupné z: <https://www.upjs.sk/public/media/5289/Hodnota-dusevnej-prace-pre-organizaciu-a-spolocnost.pdf>
- [5] HINDLS, R., 2007. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, ISBN 978-80-86946-43-6.
- [6] HLADKÁ, M., 2008. *Význam dobrovolnictví jako specifického lidského zdroje*. In *Aktuální otázky sociální politiky 2008 - teorie a praxe*. Pardubice: Univerzita Pardubice, fakulta Ekonomicko-správní, s. 20-27, 8 s. ISBN 978-80-7395-134-4.
- [7] HLADKÁ, M., ŠINKYŘÍKOVÁ, T., 2009. *Dárcovství v očích veřejnosti*. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2009, 20 s. ISBN 978-80-904150-4-1.
- [8] KOTLER, P., LEE, N., 2005. *Corporate social responsibility: doing the most good for your company and your cause*. Hoboken, N.J.: Wiley, ISBN 0-471-47611-0.
- [9] KUBANOVÁ, J., 2004. *Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi*. Statis Bratislava, 2004. ISBN 80-85659-379.
- [10] REKTOŘÍK, J., 2001. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Vyd. 1. Praha: Ekopress. ISBN 80-86119-41-6.
- [11] SALOMON, L., 1996. M. *Defining the nonprofit sector the United States* [online]. [cit. 2015-11-22]. 1. vydání. Baltimore: The Johns Hopkins University, ISBN 1-886333-22-X. Dostupné z: http://ccss.jhu.edu/wp-content/uploads/downloads/2011/09/USA_CNP_WP18_1996.pdf

- [12] STEJSKAL, J., 2014. *Ekonomika neziskové organizace*. 2. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 262 s. ISBN 978-80-7501-063-6.
- [13] ŠPLÍCHALOVÁ, K., 2015. *Žebříčky firemních nadací a fondů: Zaměstnanci už dárcovství od svých firem vyžadují*. Hospodářské noviny: pro Byznys. Praha: Economia, a. s., 2015.
- [14] TETŘEVOVÁ, L., 2008. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-86946-79-5.
- [15] VÍT, P., 2015 *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. První vydání. Praha: Grada, 157 stran. Manažer. ISBN 978-80-247-5477-2.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- [1] An overview of philanthropy in Europe. 2015. In: *Fondation de France* [online]. France: Observatoire de la Fondation de France, [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: https://www.fondationdefrance.org/sites/default/files/atoms/files/philanthropy_in_europe_2015_0.pdf
- [2] BOUKAL, P., 2011. *The Multi-source financing of the culture organizations*. In: Vysoká škola ekonomická: ekonomika a management [online]. [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: <http://www.vse.cz/eam/149?lang=en>
- [3] Business Dictionary: Crowdsourcing, 2016. [online]. [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.businessdictionary.com/definition/crowdsourcing.html>
- [4] FACK, G., LANDAIS, C., 2012. *Charitable giving and tax policy: a historical and comparative perspective*. In: CEPR conference [online]. France: Paris School of Economics, s. 155 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: http://econ.lse.ac.uk/staff/clandais/cgi-bin/Articles/full_volume.pdf
- [5] Finanční správa: Analýzy a statistiky [online]. 2013 [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/udaje-z-danovych-priznani>
- [6] *Giving Around the Globe 2015*. In: CECP [online]. 2015 [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: http://cecp.co/pdfs/global/Giving_Around_the_Globe_2015_FINALweb.pdf
- [7] HYÁNEK, V., ŠKARABELOVÁ, S., ŘEŽUCHOVÁ, M., 2004. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2003*. In: Centrum pro

- výzkum neziskového sektoru [online]. Praha [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: http://cvns.econ.muni.cz/prenos_souboru/is/soubory/web/135-scan19-rozbor-metody-problemy-reseni.pdf
- [8] JOCHUM, H., 2012. *Deduction of gifts and contributions and other tax incentives in the PIT and CIT for non-profit entities or activities*. In: European association of law tax professors [online]. Universität Osnabrück [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: [http://www.eatlp.org/uploads/public/Reports%20Rotterdam/Thematic%20report%20Jochum%20\(section%203\).pdf](http://www.eatlp.org/uploads/public/Reports%20Rotterdam/Thematic%20report%20Jochum%20(section%203).pdf)
- [9] KALOUSOVÁ, P., 2013. *Dárcovství a filantropie firem a individuálních dárců*. In: Vláda ČR: Rada vlády pro nestátní neziskové organizace [online]. [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_kalousova_darcovstvi_pro_web.pdf
- [10] KLIK, S., 2001. *Daňové asignace*. In: Parlamentní institut: Informační studie č. 2.071 [online]. [cit. 2016-02-08].
- [11] Kurzy CZ: Makroekonomika [online]. Copyright, 2016 [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/>
- [12] Market Vision: Současný stav fundraisingu v neziskových organizacích. In: *Neziskovky*[online]. Praha, 2003 [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/data/vyzkum_FR_Spiralistxt8540.pdf
- [13] MARTENS, J., SEITZ K., 2016. *Philanthropic Power and Development: Who shapes the agenda?*, 2015. In: Globalpolicy [online]. Bonn, s. 80 [cit. 2016-02-18]. ISBN 978-3-943126-21-1. Dostupné z: https://www.globalpolicy.org/images/pdfs/GPFEurope/Philanthropic_Power_online.pdf
- [14] Maentiva: Definice filantropie [online]. [cit. 2015-11-02]. Dostupné z: <http://www.maentiva.com/o-nas/filantropie/definice-filantropie>
- [15] Neziskovky: *Výzkum firemní filantropie* [online]. 2005 [cit. 2016-02-19]. Dostupné z: https://www.neziskovky.cz/data/vyzkum_filantropie_FD_2004txt8531.doc
- [16] PROUZOVÁ, Z., 2015. *Data a fakta o neziskovém sektoru v ČR* [online]. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2015, 2015-11-13. [cit. 2015-11-13]. Dostupné z:

- http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_prouzova_data_a_fakta_o_neziskovem_sektoru_1.pdf
- [17] PŘIBYL, J., 2016. *Daňové asignace v České republice*. In: Vysoká škola ekonomická v Praze, katedra veřejných financí: Katedra veřejných financí [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: http://kvf.vse.cz/storage/1168943740_sb_pribyl.pdf
- [18] Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2014. In: *Vláda České republiky: Rada vlády pro neziskové organizace* [online]. 2016 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2014_material_pro_web.pdf
- [19] SEEMANOVÁ, J., 2015. Aperio.cz [online]. [cit. 2016-01-06]. *Vyjádření APERIA k právní úpravě veřejné prospěšnosti v návrhu nového občanského zákoníku*. Dostupné z: <http://www.aperio.cz/347/vyjadreni-aperia-k-pravni-uprave-verejne-prospesnosti-v-navrhu-noveho-obcanskeho-zakoniku>
- [20] Statistika počtu NNO. In: *Neziskovky* [online]. Praha, 2015 [cit. 2015-11-13]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v_statistika-poctu-neziskovych-organizaci/
- [21] STEJSKAL, J., 2012. *Veřejná versus vzájemná prospěšnost neziskových organizací*. In: Účetní kavárna [online]. [cit. 2015-01-15]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d40503v50657-verejna-versusvzajemna-prospesnost-neziskovych-organizaci/>
- [22] ŠPLÍCHALOVÁ, K., 2015a *Individuální dárcovství v ČR v roce 2015*. In: *Dárcovská SMS* [online]. Praha, 2015 [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: <http://www.darcovskasms.cz/aktuality/143/individualni-darcovstvi-v-Cr-v-roce-2015.html>
- [23] TĚŠÍK, A., 2014. *Odborová organizace v nové úpravě soukromého práva*. In: *OSPHGN* [online]. [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: <http://www.osphgn.cz/clanky/dokumenty/>
- [24] USDA Natural Resources Conservation Service. 2003. *People, Partnerships, and Communities: Understanding Non-Profit Organizations* [online]., 2003 (June): 4 [cit. 2015-11-02]. Dostupné z: http://www.nrcs.usda.gov/Internet/FSE_DOCUMENTS/stelprdb1045612.pdf

- [25] Výbor pro Evropskou unii Rady vlády pro nestátní neziskové organizace. In: Vláda České republiky [online]. 2016 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/vybor-pro-eu/vybor-pro-eu-53472/>
- [26] WOLF, T., 1999. *Managing a nonprofit organization in the twenty-first century*. Rev. and updated, Fireside ed. New York: Simon & Schuster, 1999. ISBN 0684849909.
- [27] Zákon č. 424/1991 Sb., *o sdružování v politických stranách a v politických hnutích*. In: Sbírka zákonů České republiky. 1991, částka 81. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-424>
- [28] Zákon č. 586/1992 Sb., *o daních z příjmu*. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 117. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
- [29] Zákon č. 3/2002 Sb., *o církvích a náboženských společnostech ve znění pozdějších předpisů*. In: Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 2. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-3>
- [30] Zákon č. 456/2011 Sb., *o Finanční správě České republiky*. In: Sbírka zákonů České republiky. 2011, částka 157. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456>
- [31] Zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*. In: Sbírka zákonů České republiky. 2012, částka 33, s. 344. Dostupný také z: http://www.msmt.cz/uploads/legislativa/2012_89.pdf

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A	<i>Souhrnné informace o nestátních neziskových organizacích</i>	87
Příloha B	<i>Žádost o informace</i>	88
Příloha C	<i>Odpověď na žádost od Generálního finančního ředitelství</i>	89

Příloha A Souhrnné informace o nestátních neziskových organizacích

název, označení	zakladatelé	základní dokument	vzniká	základna	orgány	zánik
SPOLEK, či zapsaný spolek (z.s.)	minimálně 3 fyzické nebo právnické osoby, možná i kombinace	stanovy	zápisem do spolkového rejstříku vedeného u rejstříkového soudu	osobní - členská	upraveno ve stanovách	rozhodnutím členů (postup bývá upraven ve stanovách), nucené zrušení soudem pro porušování zákonných povinností
NADACE	1 nebo více osob, i tak ale musí vystupovat jedhomylně	nadační listina (zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti)	zápisem do veřejného rejstříku, souhrnná výše vkladů musí být alespoň 500 000 Kč	majetková	správní rada, dozorčí rada (pokud je vklad min 10x vyšší než minimální) nebo revizor	dosažením účelu, rozhodnutím soudu, rozhodnutím o úpadku
NADAČNÍ FOND	1 nebo více osob, i tak ale musí vystupovat jedhomylně	nadační listina (zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti)	zápisem do veřejného rejstříku, minimální výše vkladu není stanovena	majetková	správní rada, dozorčí rada nebo revizor	dosažením účelu, rozhodnutím soudu
OBECE PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST (o.p.s)	FO, PO, výjimečně mohli i stát či jeho složky	zakládací smlouva (více zakladatelů) nebo listina (1 zakladatel)	zápisem do rejstříku obecně prospěšných společností vedeného u příslušného krajského soudu	kombinace majetkové a osobní složky	správní rada, dozorčí rada, ředitel	uplynutí doby, dosažením účelu, rozhodnutí správní rady, soudem
ZAPSANÝ ÚSTAV, (z.ú.)	možno i více osob při zakládání zakládací listinou, jedna osoba při pořízení pro případ smrti	zakládací listina či pořízení pro případ smrti	zápisem do rejstříku ústavů	majetková, osobní složku tvoří zaměstnanci, minimální	ředitel a správní rada, dobrovolně dozorčí rada a další orgány	dlouhodobé nenaplnění účelu ústavu
CÍRKEV/NÁB OŽENSKÁ SPOLEČNOST (fakultativní)	min. 3 fyzické osoby + podpis nejméně 300 zletilých občanů hlásící se k dané církvi	základní dokument	návrh na registraci, který se podává Ministerstvu kultury ČR	osobní	upraveno v základním dokumentu	žádostí o zrušení registrace na Ministerstvo kultury ČR, konkurzem, koná-li činnost v rozporu s právním řádem, nejsou-li do 2 let ustanoveny řídicí orgány

Pardubice, 2015-10-12

Žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Vážení,

žádám Vás o poskytnutí informací o daňových subjektech – fyzických a právnických osobách, které ve svých daňových přiznáních k dani z příjmů uplatnily nezdánitelnou část základu daně (dle § 15, odst. 1 u FO) a odčitatelnou položku (dle § 20, odst. 8 u PO zákona o daních z příjmů v příslušném znění) a to v letech 2010 – 2014.

Požadovaná data bych uvítala členěná na FO a PO, vykázaná sumárně za jednotlivá územní pracoviště FÚ takto:

- FO: součet kladných základů daně (ř. 42 přiznání) za všechny subjekty v jednotlivých územních pracovištích (které podaly příslušné daňové přiznání); dále k jednotlivým údajům počet FO, které uplatnily daný odpočet; počet FO, které podaly daňové přiznání v daném roce; součet uplatněného odpočtu (ř. 46) a to vše za roky 2010 – 2014;
- PO: součet kladných základů daně (ř. 220 přiznání) za všechny subjekty v jednotlivých územních pracovištích (které podaly příslušné daňové přiznání), dále k jednotlivým údajům počet PO, které uplatnily odpočet, počet PO, které podaly daňové přiznání v daném roce, součet uplatněného odpočtu (ř. 260) a to vše za roky 2010 – 2014;
- PO: v dělení na ty subjekty, které uplatnili/neuplatnili v jednotlivých letech 2010 – 2014 příslušnou nezdánitelnou část základu daně; součet ročního úhrnu čistého obratu; součet průměrného přepočteného počtu zaměstnanců (příloha K – ř. 1 a 2).

V případě, že nebude možné poskytnout detailní údaje z jednotlivých územních pracovišť, prosím o poskytnutí údajů za subjekty spadající pod jednotlivé finanční úřady v ČR.

Pro lepší přehlednost struktury požadovaných údajů připojuji tabulku.

Děkuji a jsem s pozdravem

Petra Luxová
trvale bytem: Klášterec nad Orlicí 191, 56182
narozena 29. 09. 1991
luxova.petra@gmail.com

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

GFR12212915
ESS

Článek I. Odbor komunikace

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Datum: 23. října 2015

Č. j.: 121753/15/7500-20080-050378

K Vaší žádosti ze dne 12. 10. 2015

Vyřizuje: Věra Krylová

Tel.: 296 852 222

E-mail: podatelna@fs.mfcr.cz

ID datové schránky: p9iwj4f

Článek II. Petra Luxová

Klášterec nad Orlicí 191

Oddíl 2.01 561 82 Klášterec nad Orlicí

Doručovací adresa:

e-mailová adresa: luxova.petra@gmail.com

Věc: Odpověď na žádost o poskytnutí informací

Vážený paní Luxová,

Generální finanční ředitelství obdrželo dne 12. října 2015 Vaši doplněnou žádost o poskytnutí níže uvedených informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů:

„Žádám Vás o poskytnutí informací o daňových subjektech – fyzických a právnických osobách, které ve svých daňových přiznáních k dani z příjmů uplatnily nezdanitelnou část základu daně (dle § 15, odst. 1 u FO) a odčitatelnou položku (dle § 20, odst. 8 u PO zákona o daních z příjmů v příslušném znění) a to v letech 2010 – 2014.

Požadovaná data bych uvítala členěná na FO a PO, vykázaná sumárně za jednotlivá územní pracoviště FÚ takto:

- FO: součet kladných základů daně (ř. 42 příznání) za všechny subjekty v jednotlivých územních pracovištích (které podaly příslušné daňové příznání); dále k jednotlivým údajům počet FO, které uplatnily daný odpočet; počet FO, které podaly daňové příznání v daném roce; součet uplatněného odpočtu (ř. 46) a to vše za roky 2010 – 2014;

Č. j.: 73927/15/7500-20080-050378

strana 2 (celkem 2)

- PO: součet kladných základů daně (ř. 220 příznání) za všechny subjekty v jednotlivých územních pracovištích (které podaly příslušné daňové příznání), dále k jednotlivým údajům počet PO, které uplatnily odpočet, počet PO, které podaly daňové příznání v daném roce, součet uplatněného odpočtu (ř. 260) a to vše za roky 2010 – 2014;

- PO: v dělení na ty subjekty, které uplatnili/neuplatnili v jednotlivých letech 2010 – 2014 příslušnou nezdanitelnou část základu daně; součet ročního úhrnu čistého obratu; součet průměrného přepočteného počtu zaměstnanců (příloha K – ř. 1 a 2).

V případě, že nebude možné poskytnout detailní údaje z jednotlivých územních pracovišť, prosím o poskytnutí údajů za subjekty spadající pod jednotlivé finanční úřady v ČR.“

K Vaší žádosti sdělujeme následující:

V příloze zasíláme tabulku s požadovanými informacemi. Údaje jsou zpracovány pouze za finanční úřady, protože v údajích o DAP k DPFO a DPPO je vedena pouze databáze z které záznam pochází, tzn. krajský finanční úřad (přiřazení na jednotlivé ÚzP je časově a systémově velmi náročné).

Údaje za DS jsou přiřazena k finančnímu úřadu, ke kterému byl v době zpracování dat daňový subjekt místně příslušný. Údaje ř. 2 přílohy (počet zaměstnanců) je brán jako čistý součet hodnot přes všechna, vyměřená DAP k DPPO, bez ohledu na délku zdaňovacího období a počtu podaných DAP daňovým subjektem za jednotlivé části zdaňovacího období.

S pozdravem

Ing. Petra Petlachová ředitel
odboru

Ing. Linda Paterová, v z.
vedoucí oddělení a zástupce ředitele odboru

DPFO

Vybrané údaje z DAP DPFO za ZO roku 2010				
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Suma ř. 42 DAP (v Kč)	Počet DS, které vykazaly ř. 46 DAP	Suma ř. 46 DAP (v Kč)
FÚ pro hl. m. Prahu	279 559	134 304 059 741	19 506	315 338 092
FÚ pro Středočeský kraj	229 315	82 501 574 903	13 751	169 406 187
FÚ pro Jihočeský kraj	117 101	34 847 978 696	7 120	64 005 306
FÚ pro Plzeňský kraj	97 536	32 022 395 810	5 457	155 046 625
FÚ pro Karlovarský kraj	46 982	13 731 665 014	2 297	22 098 676
FÚ pro Ústecký kraj	112 309	34 689 973 997	6 389	65 987 302
FÚ pro Liberecký kraj	72 672	21 418 044 618	4 231	49 049 199
FÚ pro Královéhradecký kraj	101 414	30 446 244 520	6 818	73 425 885
FÚ pro Pardubický kraj	96 096	29 262 416 007	6 841	66 249 553
FÚ pro kraj Vysočina	96 120	29 101 739 491	7 177	67 225 869
FÚ pro Jihomoravský kraj	205 775	67 055 852 181	12 558	149 384 644
FÚ pro Olomoucký kraj	104 612	32 182 418 511	6 574	79 647 284
FÚ pro Moravskoslezský kraj	172 237	55 490 854 880	11 423	157 775 855
FÚ pro Zlínský kraj	101 817	30 281 898 798	6 817	75 992 167
Celkem za ČR	1 833 545	627 337 117 166	116 959	1 510 632 644

Vybrané údaje z DAP DPFO za ZO roku 2011				
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Suma ř. 42 DAP (v Kč)	Počet DS, které vykazaly ř. 46 DAP	Suma ř. 46 DAP (v Kč)
FÚ pro hl. m. Prahu	292 772	140 313 160 847	20 147	309 682 019
FÚ pro Středočeský kraj	239 434	87 324 175 715	14 536	171 457 240
FÚ pro Jihočeský kraj	120 899	36 274 529 397	7 532	65 269 251
FÚ pro Plzeňský kraj	100 660	33 427 253 260	5 763	111 366 969
FÚ pro Karlovarský kraj	48 459	14 150 035 833	2 422	22 612 328
FÚ pro Ústecký kraj	116 100	36 159 124 907	6 482	64 560 970
FÚ pro Liberecký kraj	74 540	22 478 238 984	4 109	44 253 587
FÚ pro Královéhradecký kraj	104 754	31 864 641 983	7 037	74 545 758
FÚ pro Pardubický kraj	99 020	30 726 307 343	6 868	69 666 349
FÚ pro kraj Vysočina	100 379	30 861 025 623	7 391	63 844 427
FÚ pro Jihomoravský kraj	214 560	70 866 041 964	13 242	152 382 532
FÚ pro Olomoucký kraj	106 900	33 489 004 311	6 883	78 148 943
FÚ pro Moravskoslezský kraj	177 536	58 334 725 849	11 723	162 126 765
FÚ pro Zlínský kraj	104 618	31 895 723 779	7 080	76 422 552
Celkem za ČR	1 900 631	658 163 989 796	121 215	1 466 339 688

Vybrané údaje z DAP DPFO za ZO roku 2012				
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Suma ř. 42 DAP (v Kč)	Počet DS, které vykazaly ř. 46 DAP	Suma ř. 46 DAP (v Kč)
FÚ pro hl. m. Prahu	297 828	151 187 741 429	21 123	340 387 869
FÚ pro Středočeský kraj	244 166	93 266 328 712	15 032	218 388 055
FÚ pro Jihočeský kraj	121 987	37 901 894 669	7 667	68 194 610
FÚ pro Plzeňský kraj	96 874	33 794 590 604	5 664	81 482 922
FÚ pro Karlovarský kraj	48 084	14 271 485 430	2 446	23 223 370
FÚ pro Ústecký kraj	116 116	36 910 290 673	6 685	68 595 947
FÚ pro Liberecký kraj	74 383	22 987 645 000	4 276	51 255 239
FÚ pro Královéhradecký kraj	105 565	33 471 328 596	7 120	77 852 027
FÚ pro Pardubický kraj	100 135	32 001 195 057	7 082	72 075 716
FÚ pro kraj Vysočina	100 388	31 666 846 667	7 489	66 197 225
FÚ pro Jihomoravský kraj	217 363	74 258 304 029	13 508	156 840 876
FÚ pro Olomoucký kraj	106 982	35 341 907 427	7 017	86 208 644
FÚ pro Moravskoslezský kraj	179 918	61 390 903 738	11 907	174 882 826
FÚ pro Zlínský kraj	105 642	33 437 127 647	7 190	78 820 302
Celkem za ČR	1 915 431	691 887 589 677	124 206	1 564 405 628

Vybrané údaje z DAP DPFO za ZO roku 2013				
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Suma ř. 42 DAP (v Kč)	Počet DS, které vykazaly ř. 46 DAP	Suma ř. 46 DAP (v Kč)
FÚ pro hl. m. Prahu	340 600	180 269 038 746	27 076	377 162 114
FÚ pro Středočeský kraj	277 032	113 249 081 944	18 404	214 910 377
FÚ pro Jihočeský kraj	132 704	42 021 397 464	8 603	73 702 345
FÚ pro Plzeňský kraj	111 721	38 067 090 055	6 844	70 576 464
FÚ pro Karlovarský kraj	52 528	15 631 776 630	2 716	25 747 035
FÚ pro Ústecký kraj	128 605	42 403 126 448	7 744	73 208 212
FÚ pro Liberecký kraj	81 263	26 305 689 257	4 820	50 584 671
FÚ pro Královéhradecký kraj	113 881	36 063 346 924	8 072	83 136 049
FÚ pro Pardubický kraj	108 121	34 926 481 257	7 751	77 792 335
FÚ pro kraj Vysočina	107 834	34 406 157 599	8 304	74 711 509
FÚ pro Jihomoravský kraj	237 422	83 753 306 278	15 392	167 614 009
FÚ pro Olomoucký kraj	116 092	38 005 953 101	7 812	93 270 927
FÚ pro Moravskoslezský kraj	196 561	67 471 673 329	13 570	172 843 921
FÚ pro Zlínský kraj	112 911	35 451 897 439	8 053	85 437 556
Celkem za ČR	2 117 275	788 026 016 471	145 161	1 640 697 524

Vybrané údaje z DAP DPFO za ZO roku 2014				
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Suma ř. 42 DAP (v Kč)	Počet DS, které vykázaly ř. 46 DAP	Suma ř. 46 DAP (v Kč)
FÚ pro hl. m. Prahu	320 473	166 545 980 603	25 570	390 050 569
FÚ pro Středočeský kraj	273 959	110 412 726 517	18 117	221 521 031
FÚ pro Jihočeský kraj	134 545	42 610 824 220	8 612	75 261 216
FÚ pro Plzeňský kraj	112 323	38 477 759 046	6 868	76 175 976
FÚ pro Karlovarský kraj	51 179	15 286 665 506	2 635	27 132 149
FÚ pro Ústecký kraj	125 075	40 602 961 486	7 756	79 661 728
FÚ pro Liberecký kraj	80 586	26 087 680 391	4 823	52 633 309
FÚ pro Královéhradecký kraj	115 396	36 567 774 321	8 253	88 552 582
FÚ pro Pardubický kraj	111 625	36 135 118 937	7 896	81 599 045
FÚ pro kraj Vysočina	114 415	36 639 120 475	8 670	74 297 169
FÚ pro Jihomoravský kraj	238 513	83 374 367 321	15 594	176 873 867
FÚ pro Olomoucký kraj	117 072	37 938 535 182	7 858	98 377 527
FÚ pro Moravskoslezský kraj	195 494	64 944 121 797	13 257	181 832 401
FÚ pro Zlínský kraj	115 213	36 132 450 563	8 186	85 560 444
Celkem za ČR	2 105 868	771 756 086 366	144 095	1 709 529 012

DPPO

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2010					
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Počet DS, kdy ř. 220 DAP > 0	Suma ř. 220 DAP (v Kč) (ř. 220 > 0)	Počet DS, které vykázaly ř. 260 DAP	Suma ř. 260 DAP (v Kč)
SFÚ	746	650	344 627 067 851	402	1 206 874 392
Praha	116 175	54 513	132 138 971 793	3 902	381 216 952
Středočeský	32 579	16 789	32 174 883 949	1 576	87 101 407
Jihočeský	17 118	9 581	17 099 205 049	868	38 631 548
Plzeňský	15 267	8 599	18 107 888 628	777	35 147 778
Karlovarský	8 333	3 675	8 389 455 143	362	24 043 395
Ústecký	17 544	8 577	25 842 845 915	894	135 139 994
Liberecký	10 676	5 852	10 029 758 910	606	27 719 027
Královéhradecký	14 582	8 248	14 800 312 832	826	49 760 358
Pardubický	11 739	7 030	11 615 564 912	770	38 125 068
Vysočina	11 774	6 956	11 189 610 903	695	29 341 334
Jihomoravský	41 419	21 380	42 447 371 964	2 084	161 458 476
Olomoucký	14 293	8 151	16 502 248 722	853	68 287 871
Moravskoslezský	27 347	15 215	26 970 235 457	1 785	110 196 421

Zlínský	15 493	8 565	15 254 534 582	1 178	67 613 755
Celkem za ČR	355 085	183 781	727 189 956 610	17 578	2 460 657 776

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2011					
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Počet DS, kdy ř. 220 DAP > 0	Suma ř. 220 DAP (v Kč) (ř. 220 > 0)	Počet DS, které vykazaly ř. 260 DAP	Suma ř. 260 DAP (v Kč)
SFÚ	942	776	389 694 493 918	463	1 572 720 079
Praha	117 321	56 490	124 537 112 330	3 877	390 835 625
Středočeský	33 389	17 495	32 446 217 380	1 590	83 704 112
Jihočeský	17 682	10 128	16 024 146 263	872	26 427 619
Plzeňský	16 263	9 055	18 355 847 782	777	43 485 192
Karlovarský	8 536	3 804	6 008 189 506	318	9 554 356
Ústecký	17 935	9 006	15 831 424 535	869	42 008 013
Liberecký	10 925	6 049	12 424 741 551	616	27 753 457
Královéhradecký	14 831	8 562	12 958 161 541	858	37 761 401
Pardubický	11 719	7 134	11 474 551 526	750	27 077 544
Vysočina	12 017	7 274	12 192 064 968	720	26 621 165
Jihomoravský	41 387	22 200	39 802 177 932	2 131	115 372 084
Olomoucký	14 668	8 666	17 200 010 524	901	82 350 257
Moravskoslezský	28 141	16 014	26 246 714 248	1 794	98 926 959
Zlínský	15 756	8 918	16 192 054 757	1 229	59 903 714
Celkem za ČR	361 512	191 571	751 387 908 761	17 765	2 644 501 577

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2012					
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Počet DS, kdy ř. 220 DAP > 0	Suma ř. 220 DAP (v Kč) (ř. 220 > 0)	Počet DS, které vykazaly ř. 260 DAP	Suma ř. 260 DAP (v Kč)
SFÚ	1 340	1 076	407 742 008 701	548	1 621 378 624
Praha	123 720	59 390	114 923 946 688	3 793	299 646 423
Středočeský	33 393	17 471	30 901 592 503	1 531	74 758 398
Jihočeský	17 658	9 818	14 567 394 616	877	28 337 774
Plzeňský	16 303	9 157	16 728 183 602	772	48 288 226
Karlovarský	8 594	3 981	6 438 040 664	318	11 947 686
Ústecký	18 496	9 009	15 498 042 273	834	44 380 621
Liberecký	11 109	6 168	9 633 517 693	591	26 393 647
Královéhradecký	15 197	8 803	11 855 549 429	801	37 942 697
Pardubický	12 251	7 278	10 614 405 669	753	31 658 566
Vysočina	12 376	7 415	11 736 518 976	746	26 705 295
Jihomoravský	42 998	22 776	36 492 655 417	2 130	120 367 051

Olomoucký	15 009	8 760	13 766 160 199	888	42 760 716
Moravskoslezský	29 209	16 308	26 477 377 920	1 786	90 625 918
Zlínský	16 228	8 951	15 786 497 139	1 203	69 800 009
Celkem za ČR	373 881	196 361	743 161 891 489	17 571	2 574 991 651

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2013					
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Počet DS, kdy ř. 220 DAP > 0	Suma ř. 220 DAP (v Kč) (ř. 220 > 0)	Počet DS, které vykázaly ř. 260 DAP	Suma ř. 260 DAP (v Kč)
SFÚ	1 489	1 169	481 233 801 125	553	2 666 759 117
Praha	133 022	63 166	122 444 493 165	4 324	328 304 144
Středočeský	34 766	18 145	33 433 844 300	1 648	122 654 056
Jihočeský	18 808	10 461	14 827 463 080	914	29 620 108
Plzeňský	17 611	9 598	17 700 343 221	801	39 573 600
Karlovarský	8 790	4 011	6 478 851 307	332	10 511 655
Ústecký	18 565	9 296	15 778 052 573	874	46 009 573
Liberecký	11 352	6 420	11 131 530 175	643	30 514 322
Královéhradecký	15 420	8 996	12 038 968 750	839	33 356 907
Pardubický	12 744	7 653	11 955 438 088	826	36 872 159
Vysočina	12 728	7 737	13 138 105 863	777	29 733 411
Jihomoravský	44 449	23 946	39 474 993 866	2 297	118 067 938
Olomoucký	15 517	9 185	15 269 216 949	940	55 538 997
Moravskoslezský	30 083	17 058	27 196 719 874	1 843	89 421 487
Zlínský	16 197	9 254	17 605 612 220	1 235	64 415 122
Celkem za ČR	391 541	206 095	839 707 434 555	18 846	3 701 352 596

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2014					
Finanční úřad	Počet DS, které podaly DAP	Počet DS, kdy ř. 220 DAP > 0	Suma ř. 220 DAP (v Kč) (ř. 220 > 0)	Počet DS, které vykázaly ř. 260 DAP	Suma ř. 260 DAP (v Kč)
SFÚ	1 517	1 247	435 534 448 246	557	2 144 043 420
Praha	126 451	62 098	127 604 338 268	4 187	387 188 383
Středočeský	33 597	18 663	37 011 126 495	1 715	295 389 184
Jihočeský	17 794	10 229	16 406 679 358	922	38 215 559
Plzeňský	15 702	9 390	20 700 852 879	835	43 664 762
Karlovarský	7 898	3 822	7 104 605 206	345	15 368 993
Ústecký	16 958	8 813	17 498 824 873	888	45 059 550
Liberecký	10 895	6 358	12 954 306 368	649	33 523 118
Královéhradecký	15 054	8 984	14 406 989 660	852	34 253 652
Pardubický	12 648	7 896	14 679 996 567	899	41 752 506

Vysočina	12 361	7 882	15 847 573 619	819	43 032 758
Jihomoravský	42 488	24 004	42 005 831 267	2 336	139 073 856
Olomoucký	14 979	9 170	18 456 996 762	1 032	72 748 764
Moravskoslezský	29 567	17 387	29 175 409 188	1 902	104 965 544
Zlínský	15 334	9 381	20 408 878 979	1 373	83 483 353
Celkem za ČR	373 243	205 324	829 796 857 734	19 311	3 521 763 402

DPPO 2

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2010						
Finanční úřad pro kraj	DS, které vykázaly ř. 260 DAP > 0			DS, které vykázaly ř. 260 DAP = 0		
	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K
SFÚ	402	4 508 604 296 917	429 416	344	1 556 966 868 570	174 368
Praha	3 902	640 470 669 392	141 931	112 273	1 760 361 760 189	448 177
Středočeský	1 576	211 476 430 413	62 709	31 003	376 563 923 929	158 293
Jihočeský	868	116 010 165 921	40 244	16 250	269 705 917 999	105 950
Plzeňský	777	100 653 054 273	38 948	14 490	191 466 135 642	97 498
Karlovarský	362	48 268 656 534	20 023	7 971	73 613 076 392	44 005
Ústecký	894	183 005 714 597	41 585	16 650	324 507 320 184	110 715
Liberecký	606	54 405 506 172	18 967	10 070	115 952 512 228	64 857
Královéhradecký	826	90 325 032 388	36 550	13 756	140 757 528 707	84 857
Pardubický	770	89 071 610 715	33 321	10 969	132 661 879 309	75 930
Vysočina	695	79 145 382 940	34 132	11 079	135 808 868 025	77 366
Jihomoravský	2 084	260 085 019 794	77 023	39 335	508 348 190 856	228 213
Olomoucký	853	114 626 947 744	42 724	13 440	173 309 185 891	97 688
Moravskoslezský	1 785	205 735 811 552	82 192	25 562	337 588 349 059	174 156
Zlínský	1 178	124 998 443 356	47 584	14 315	165 885 038 931	94 006
Celkem za ČR	17 578	6 826 882 742 707	1 147 349	337 507	6 263 496 555 911	2 036 079

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2011						
Finanční úřad	DS, které vykázaly ř. 260 DAP > 0			DS, které vykázaly ř. 260 DAP = 0		
	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K
SFÚ	463	5 441 686 404 688	482 389	479	2 098 814 694 958	182 193
Praha	3 877	554 338 577 677	162 921	113 444	1 704 684 789 611	454 532
Středočeský	1 590	237 509 787 781	64 368	31 799	379 876 897 845	157 488
Jihočeský	872	109 342 590 862	39 188	16 810	198 446 013 931	104 686
Plzeňský	777	100 573 120 846	38 056	15 486	204 514 682 353	100 399

Karlovarský	318	31 560 845 820	15 727	8 218	71 796 562 190	43 726
Ústecký	869	112 401 564 061	37 096	17 066	198 917 493 998	104 567
Liberecký	616	61 058 860 555	21 200	10 309	106 547 374 728	59 581
Královéhradecký	858	101 054 455 127	36 443	13 973	135 818 039 637	82 334
Pardubický	750	83 083 485 519	31 184	10 969	134 352 258 002	73 718
Vysočina	720	97 015 256 901	37 747	11 297	133 653 789 666	74 112
Jihomoravský	2 131	266 463 037 379	75 882	39 256	493 549 897 603	225 021
Olomoucký	901	127 600 781 684	44 463	13 767	159 697 043 639	93 915
Moravskoslezský	1 794	219 229 953 215	85 943	26 347	818 217 894 559	174 450
Zlínský	1 229	142 483 510 014	52 576	14 527	153 472 583 682	92 489
Celkem za ČR	17 765	7 685 402 232 130	1 225 183	343 747	6 992 360 016 403	2 023 211

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2012						
Finanční úřad	DS, které vykázaly ř. 260 DAP > 0			DS, které vykázaly ř. 260 DAP = 0		
	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K
SFÚ	548	6 343 275 492 902	522 319	792	2 406 450 819 663	186 754
Praha	3 793	503 273 709 820	119 697	119 927	1 828 758 233 221	463 753
Středočeský	1 531	231 372 491 050	61 570	31 862	371 612 607 968	157 516
Jihočeský	877	98 651 453 158	36 016	16 781	185 260 999 783	100 908
Plzeňský	772	103 647 309 605	38 108	15 531	215 239 658 180	100 765
Karlovarský	318	36 685 368 940	15 119	8 276	61 376 776 967	43 368
Ústecký	834	101 155 950 643	35 798	17 662	187 993 338 687	102 864
Liberecký	591	54 700 012 572	20 413	10 518	107 313 475 671	61 982
Královéhradecký	801	87 482 159 761	33 869	14 396	137 127 322 824	81 799
Pardubický	753	85 073 815 544	31 969	11 498	134 597 547 787	75 209
Vysočina	746	91 460 262 752	37 930	11 630	135 456 556 769	72 202
Jihomoravský	2 130	244 447 319 170	78 017	40 868	473 953 229 356	226 456
Olomoucký	888	98 386 790 216	36 324	14 121	160 390 743 420	90 503
Moravskoslezský	1 786	215 470 767 464	86 435	27 423	351 599 480 671	176 937
Zlínský	1 203	151 609 447 515	54 270	15 025	150 624 142 935	89 349
Celkem za ČR	17 571	8 446 692 351 112	1 207 854	356 310	6 907 754 933 902	2 030 365

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2013						
Finanční úřad	DS, které vykázaly ř. 260 DAP > 0			DS, které vykázaly ř. 260 DAP = 0		
	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K
SFÚ	553	5 732 223 512 780	503 429	936	2 358 528 608 128	214 546
Praha	4 324	523 965 976 173	129 890	128 698	2 394 186 112 844	623 180

Středočeský	1 648	234 603 653 934	63 204	33 118	382 403 006 532	158 280
Jihočeský	914	94 412 673 046	36 544	17 894	189 671 981 349	102 733
Plzeňský	801	97 784 764 895	35 938	16 810	197 810 212 477	99 909
Karlovarský	332	30 371 893 621	14 924	8 458	66 339 930 075	43 697
Ústecký	874	107 636 519 839	36 073	17 691	175 956 915 231	101 021
Liberecký	643	63 220 966 887	22 149	10 709	108 373 166 117	59 799
Královéhradecký	839	79 774 331 029	29 899	14 581	144 442 964 404	81 968
Pardubický	826	90 020 350 120	34 095	11 918	138 734 636 888	75 460
Vysočina	777	90 443 496 238	35 267	11 951	137 830 290 181	74 368
Jihomoravský	2 297	237 943 486 415	78 432	42 152	478 370 673 341	228 825
Olomoucký	940	103 659 905 059	35 916	14 577	165 139 786 717	93 375
Moravskoslezský	1 843	191 031 984 671	79 229	28 240	385 334 378 306	177 984
Zlínský	1 235	146 847 075 860	52 341	14 962	146 349 830 184	88 286
Celkem za ČR	18 846	7 823 940 590 567	1 187 330	372 695	7 469 472 492 773	2 223 431

Vybrané údaje z DAP DPPO za ZO roku 2014						
Finanční úřad	DS, které vykázaly ř. 260 DAP > 0			DS, které vykázaly ř. 260 DAP = 0		
	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K	Počet DS	Suma ř. 1 přílohy K (v Kč)	Suma ř. 2 přílohy K
SFÚ	557	5 117 728 417 602	485 775	960	2 410 570 963 816	203 788
Praha	4 187	517 136 841 593	123 622	122 264	2 389 861 227 676	481 853
Středočeský	1 715	253 105 114 342	69 782	31 882	348 082 743 943	152 566
Jihočeský	922	106 077 197 585	39 424	16 872	173 425 995 349	93 611
Plzeňský	835	105 382 924 731	36 858	14 867	206 572 409 129	97 559
Karlovarský	345	31 780 603 709	15 678	7 553	66 254 578 508	41 094
Ústecký	888	103 927 020 173	35 246	16 070	184 061 923 448	102 026
Liberecký	649	70 162 448 002	23 514	10 246	105 048 082 913	59 734
Královéhradecký	852	90 149 008 708	33 038	14 202	139 695 128 658	73 542
Pardubický	899	99 415 085 189	37 030	11 749	144 324 484 477	78 260
Vysočina	819	103 939 399 936	39 714	11 542	131 147 163 876	70 632
Jihomoravský	2 336	251 099 619 836	78 674	40 152	460 536 703 208	220 875
Olomoucký	1 032	108 809 105 136	37 472	13 947	162 702 457 840	90 824
Moravskoslezský	1 902	192 857 591 911	74 920	27 665	374 714 665 536	175 563
Zlínský	1 373	160 760 373 270	57 096	13 961	140 952 311 685	83 891
Celkem za ČR	19 311	7 312 330 751 723	1 187 843	353 932	7 437 950 840 064	2 025 818